

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο «Αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. Γενικά

Με το Πρώτο Μέρος του παρόντος νόμου ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων, την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ» (ΕΕ L 173/349 12.6.2014). Οι διατάξεις του Πρώτου Μέρους έχουν λάβει υπόψη τις διατάξεις σχετικών ευρωπαϊκών νομοθετημάτων: α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1034 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων» (ΕΕ L 175/8, 30.6.2016) και β) της κατ' εξουσιοδότηση Οδηγίας (ΕΕ) 2017/593 της Επιτροπής «για τη συμπλήρωση της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη διατήρηση των χρηματοπιστωτικών μέσων και κεφαλαίων που ανήκουν στους πελάτες, τις υποχρεώσεις παρακολούθησης των προϊόντων και τους κανόνες που ισχύουν για την παροχή ή λήψη αμοιβών, προμηθειών ή άλλων χρηματικών ή μη χρηματικών οφελών» (ΕΕ L 87/500, 31.3.2014). Με το Δεύτερο Μέρος του σχεδίου νόμου ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την αδειοδότηση και τη λειτουργία των Ανωνύμων Εταιρειών Επενδυτικής Διαμεσολάβησης, στο πλαίσιο της εξαίρεσης του άρθρου 3 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ καθώς και ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία των ΑΕΠΕΥ, τα οποία δεν προβλέπονται στην Οδηγία αλλά αποτελούν ρυθμίσεις εθνικού δικαίου αναγκαίες για την εύθυμη λειτουργία των εταιρειών και της αγοράς.

Η Οδηγία 2014/65/ΕΕ (MiFID II) αποτελεί μέρος της ενωσιακής πρωτοβουλίας που αφορά στην αναθεώρηση της προηγούμενης Οδηγίας 2004/39/ΕΚ για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων (MiFID) και τη συμπλήρωσή της με τις ρυθμίσεις του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (MiFIR). Στη βάση της πρωτοβουλίας, ο παρών νόμος θα αποτελεί συνεπώς, από κοινού με τον Κανονισμό MiFIR, το νέο νομικό πλαίσιο που θα διέπει τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε σχέση με το υφιστάμενο πλαίσιο του ν. 3606/2007 (Μέρος Πρώτο, άρθρ. 1επ.), το οποίο αντικαθίσταται, ο παρών νόμος διευρύνει το φάσμα των υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, περιλαμβάνοντας σε αυτόν νέες επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες, όπως τη λειτουργία των μηχανισμών οργανωμένης διαπραγμάτευσης ή ΜΟΔ (organised trading facilities, OTFs), νέα χρηματοπιστωτικά μέσα και προϊόντα όπως τα δικαιώματα εκπομπής ρύπων (emission allowances), τις δομημένες καταθέσεις (structured deposits) και τα δομημένα χρηματοοικονομικά προϊόντα (structures finance products), αλλά και νέες απαιτήσεις λειτουργίας για τους κύριους συντελεστές του τομέα αυτού (τις επιχειρήσεις επενδύσεων, τα πιστωτικά ιδρύματα κ.ά.).

Η χρηματοοικονομική κρίση αποκάλυψε της αδυναμίες του έως τώρα ισχύοντος πλαισίου όσον αφορά τη λειτουργία και τη διαφάνεια των χρηματοπιστωτικών αγορών και κατέδειξε

την ανάγκη ενίσχυσης του πλαισίου για τη ρύθμιση των αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων, συμπεριλαμβανομένων των εξωχρηματιστηριακών (OTC) συναλλαγών στις αγορές αυτές (συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων), με σκοπό την αύξηση της διαφάνειας, την καλύτερη προστασία των επενδυτών, την ενίσχυση της εμπιστοσύνης, την αντιμετώπιση των μη ρυθμιζόμενων τομέων και τη διασφάλιση της εκχώρησης επαρκών εξουσιών στους εποπτικούς φορείς για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Μετά την MiFID, κύριο χαρακτηριστικό της οποίας ήταν η αναγνώριση της δυνατότητας συναλλαγής εκτός των χρηματιστηρίων, ήτοι μέσω των πολυμερών μηχανισμών διαπραγμάτευσης ή ΠΜΔ (multilateral trading facilities, MTFs), των συστηματικών εσωτερικοποιητών (systematic internalisers), αλλά και αμιγώς εξωχρηματιστηριακώς (OTC), η MiFID II εισάγει νέες απαιτήσεις ως προς τον τρόπο παροχής των επενδυτικών υπηρεσιών και της λειτουργίας των ρυθμιζόμενων αγορών και των ΠΜΔ προς εξυπηρέτηση των παραπάνω δικαιολογικών αιτημάτων. Προς την ίδια κατεύθυνση υπάγει σε ρύθμιση και περιοχές του αμιγώς εξωχρηματιστηριακού τομέα, όπως ιδίως τις συμβάσεις παραγώγων, περιλαμβανομένων ως τέτοιων και των ενεργειακών παραγώγων που προβλέπουν φυσική παράδοση, τις δομημένες καταθέσεις και άλλες, δομώντας τυπολογικά τη λειτουργία τους υπό το νέο τύπο του ΜΟΔ.

Το νομοσχέδιο ακολουθεί, όσο το δυνατό πιστότερα, τις ρυθμίσεις και τις προβλέψεις της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, δεδομένου ότι σκοπός της εν λόγω Οδηγίας είναι η εναρμόνιση των όρων για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στις επιχειρήσεις επενδύσεων καθώς και των κανόνων για την άσκηση των δραστηριοτήτων τους, ώστε αφενός να διασφαλίζονται τα συμφέροντα των επενδυτών και αφετέρου να διευκολύνεται η παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και η άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση βάσει της εποπτείας του κράτους μέλους καταγωγής.

Η Οδηγία 2014/65/ΕΕ, προκειμένου να μην εισέλθει σε θέματα που έχουν πολύ τεχνικό και λεπτομερειακό χαρακτήρα και προκειμένου να διευκολύνει την ευχερή προσαρμογή των τεχνικών αυτών ρυθμίσεων στις μεταβαλλόμενες συνθήκες των κεφαλαιαγορών, υιοθετεί σε αρκετές περιπτώσεις ρυθμίσεις που έχουν τον χαρακτήρα γενικών αρχών. Οι ρυθμίσεις αυτές εξειδικεύονται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 1287/2006 της Επιτροπής της 10^{ης} Αυγούστου 2006 για τις υποχρεώσεις τήρησης αρχείων από τις ανώνυμες εταιρίες παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ΑΕΠΕΥ), τη γνωστοποίηση συναλλαγών, τη διαφάνεια της αγοράς και την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών μέτρων προς διαπραγμάτευση καθώς και από την Οδηγία 2006/73/ΕΚ της Επιτροπής της 10^{ης} Αυγούστου 2006 για τις οργανωτικές απαιτήσεις και τους όρους λειτουργίας των ΑΕΠΕΥ. Το νομοσχέδιο ακολουθεί την εν λόγω επιλογή του κοινοτικού νομοθέτη και εξουσιοδοτεί την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και, προκειμένου περί των οργανωτικών ρυθμίσεων που αφορούν πιστωτικά ιδρύματα, την Τράπεζα της Ελλάδος για να εξειδικεύσουν τις γενικές αρχές που θέτει. Με τον τρόπο αυτό δεν επιβαρύνεται ο νόμος με υπερβολικά λεπτομερείς ρυθμίσεις και διασφαλίζεται η προσαρμοστικότητα του κανονιστικού πλαισίου στις μεταβαλλόμενες συνθήκες των κεφαλαιαγορών.

Ακολουθώντας την αλληλουχία των ρυθμίσεων της MiFID II το Πρώτο Μέρος του παρόντος νόμου (άρθρα 1-86) , που περιέχει διατάξεις με τις οποίες ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία η οδηγία 2014/65/ΕΕ, χωρίζεται σε έξι (VI) Τίτλους. Ο Τίτλος I (Πεδίο εφαρμογής και ορισμοί) περιλαμβάνει τα άρθρα 1-4 που αναφέρονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου,

τις εξαιρέσεις, αλλά και τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται. Ο Τίτλος II (Όροι για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και τη λειτουργία των επιχειρήσεων επενδύσεων) αποτελείται από 4 Κεφάλαια. Το Κεφάλαιο Α (άρ.5-20) εισάγει γενικές ρυθμίσεις για τους όρους και τις διαδικασίες χορήγησης άδειας λειτουργίας. Το Κεφάλαιο Β (άρ.21-33) ρυθμίζει ειδικά, και επί το αυστηρότερο σε σχέση με το ισχύον και καταργούμενο δίκαιο (ν. 3606/2007), τους όρους λειτουργίας των επιχειρήσεων επενδύσεων αποβλέποντας στην αποτροπή συγκρούσεων συμφερόντων, την προστασία των επενδυτών, τη διαφάνεια και την ακεραιότητα αγοράς κατά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών. Επιπλέον, θεσμοθετούνται οι Αγορές Ανάπτυξης ΜμΕ ως περίπτωση ΠΜΔ που ανάγεται σε νέο ειδικό «κάνάλι χρηματοδότησης» των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Ακολούθως, το Κεφάλαιο 3 (άρ.34-38) οριοθετεί τις ευρωπαϊκές ελευθερίες, όπως έχουν καθιερωθεί ως «ευρωπαϊκά διαβατήρια» (european passports) στον τομέα των επενδυτικών υπηρεσιών, που αφορούν την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών σε διασυνοριακή βάση ως και μέσω της εγκατάστασης υποκαταστήματος. Ταυτόχρονα στο πλαίσιο της ρύθμισης περιλαμβάνονται και τα δικαιώματα των επιχειρήσεων επενδύσεων για πρόσβαση σε ρυθμιζόμενες αγορές και συστήματα εκκαθάρισης, κεντρικού αντισυμβαλλομένου και διακανονισμού. Το Κεφάλαιο Δ(άρ.39-43) ορίζει τις προϋποθέσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και άσκησης επενδυτικών δραστηριοτήτων από επιχειρήσεις τρίτης χώρας εισάγοντας και αυτό νέα ρύθμιση σε σχέση με τα ισχύοντα.

Ο Τίτλος III (Ρυθμιζόμενες αγορές) (άρ. 44-56) αναφέρεται στις ρυθμιζόμενες αγορές και καθορίζει την αδειοδότησή τους, τις διοικητικές και οργανωτικές απαιτήσεις ως προς τη λειτουργία τους, τα συστήματα διαπραγμάτευσης, την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών μέσων και τη διαπραγμάτευσή τους, καθώς και την πρόσβαση στις εν λόγω αγορές. Ακολούθως, ο Τίτλος IV (άρ.57-58) αναφέρεται στη νέα ρύθμιση των ορίων θέσεων και των ελέγχων για τη διαχείριση θέσεων σε παράγωγα επί εμπορευμάτων. Ο Τίτλος V (Υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων) (άρ.59-66) ρυθμίζει στη συνέχεια τις υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων, εισάγοντας νέους όρους αδειοδότησης και λειτουργίας ως προς τους παρόχους σχετικών υπηρεσιών (Τμήμα 1), ήτοι τους οριζόμενους ως «Εγκεκριμένους μηχανισμούς δημοσιοποίησης συναλλαγών» (Ε.ΜΗ.ΔΗ.ΣΥ.»), «Παρόχους ενοποιημένου δελτίου συναλλαγών» («Π.Ε.ΔΕ.ΣΥ.») και «Εγκεκριμένους μηχανισμούς γνωστοποίησης συναλλαγών» («Ε.ΜΗ.ΓΝΩ.ΣΥ.») (Τμήματα 2, 3 και 4 αντίστοιχα).

Ο Τίτλος VI (Αρμόδιες Αρχές) απαρτίζεται από τρία Κεφάλαια, τα οποία αφορούν ιδίως τον ορισμό, τις εξουσίες αλλά και τη συνεργασία μεταξύ αρμόδιων αρχών (Κεφάλαιο Α, άρ. 67-76), τη συνεργασία μεταξύ αρμόδιων αρχών των κρατών μελών και με την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών ή ΕΑΚΑΑ (Κεφάλαιο Β, άρ.77-85), αλλά και τη συνεργασία με τρίτες χώρες (Κεφάλαιο Γ, άρ.86). Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο Α ορίζονται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Τράπεζα της Ελλάδος ως αρμόδιες αρχές, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς τους, για την εποπτεία εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος σχεδίου νόμου, του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014 και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση τους, προβλέπονται οι εποπτικές εξουσίες τους καθώς και οι διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που δύναται να επιβάλλει έκαστη αρχή, κατά το λόγο της αρμοδιότητάς της. Ρυθμίζονται επίσης η τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η δημοσιοποίηση των αποφάσεων για την επιβολή κυρώσεων και μέτρων.

Τέλος, ειδικότερες διατάξεις ενθαρρύνουν την καταγγελία παραβάσεων ή ενδεχομένων παραβάσεων και την εξωδικαστική επίλυση διαφορών μέσω φορέων επιφορτισμένων με την υποβολή καταγγελιών και επιβάλλουν την συνεργασία των ελεγκτών που διενεργούν τους υποχρεωτικούς ελέγχους λογαριασμών.

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου ακολουθούν τις βασικές ρυθμίσεις του ν. 3606/2007 επί των ιδίων ζητημάτων. Εντούτοις, εισάγονται νέες διατάξεις, ενδεικτικά σε ότι αφορά τις εποπτικές εξουσίες και τις διοικητικές κυρώσεις αλλά και την υποχρέωση δημοσιοποίησης ή την δυνατότητα καταγγελίας παραβάσεων. Σε ό, τι αφορά στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ των εποπτικών αρχών το σχέδιο νόμου ακολουθεί το πρότυπο του ν. 3606/2007. Προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οργανωτικές προϋποθέσεις για την παροχή εκ μέρους τους επενδυτικών υπηρεσιών εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει την τήρηση των οργανωτικών προϋποθέσεων από τις ΑΕΠΕΥ. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παραμένει η μόνη αρμόδια εποπτική αρχή για την τήρηση των διατάξεων για την προστασία των επενδυτών, ενώ έχει επίσης αρμοδιότητα για την λειτουργία των ρυθμιζόμενων αγορών αλλά και για την παροχή της νέας υπηρεσίας αναφοράς δεδομένων.

Στο Δεύτερο Μέρος περιλαμβάνονται ειδικές ρυθμίσεις αναφορικά με τη λειτουργία των Ανωνύμων Εταιριών Επενδυτικής Διαμεσολάβησης (ΑΕΕΔ) (άρ. 87) σε εφαρμογή των προαιρετικών εξαιρέσεων του άρθρου 3 της MiFID II, την προσωρινή αναστολή άδειας λειτουργίας ΑΕΕΔ (αρ. 88), την προσωρινή αναστολή άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ (Αρ. 89), την ειδική εκκαθάριση των ΑΕΠΕΥ (άρ.90), τη διαδικασία για την καταβολή ποσού σε πελάτη ΕΠΕΥ υπό εκκαθάριση (άρ. 91), την παροχή υπηρεσιών από ΑΕΠΕΥ σε τρίτη χώρα (άρ. 92), τη διαδικασία πιστοποίησης στελεχών για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (άρ. 93), για τις οικονομικές καταστάσεις και τον τακτικό έλεγχο ΑΕΠΕΥ (άρ. 94), για τη διαδικασία μεταφοράς συμβάσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (άρ. 95), για τη διαμεσολάβηση σε συμμετοχική χρηματοδότηση (άρ. 96), καθώς και τις μεταβατικές, τροποποιούμενες και καταργούμενες διατάξεις (άρ 97).

Με το Τρίτο Μέρος (άρθρα 100-103) θεσπίζονται διατάξεις για την εφαρμογή εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365, με τον οποίο ρυθμίζονται ζητήματα διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και της επαναχρησιμοποίησης αυτών.

Στο Τέταρτο Μέρος (άρθρα 104-110) περιλαμβάνονται διατάξεις που τροποποιούν υφιστάμενη χρηματιστηριακή νομοθεσία. Αναλυτικότερα αυτές αφορούν τροποποίηση του ν. 4209/2013 λόγω της ενσωμάτωσης του άρθρου 92 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (άρθρο 104), την είσπραξη των προστίμων αλλοδαπών προσώπων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (άρθρο 105), τις Ανώνυμες Εταιρείες Επενδύσεων σε Ακίνητα (άρθρο 106), τροποποίηση του ν. 4335/2015 (άρθρο 107), τροποποίηση του ν. 3461/2006 για τις δημόσιες προτάσεις (άρθρο 108) και τροποποίηση του ν. 2533/1997 για το Συνεγγυητικό (άρθρο 109).

Τέλος, το Παράρτημα I περιλαμβάνει κατάλογο υπηρεσιών, δραστηριοτήτων και χρηματοπιστωτικών μέσων, ενώ το Παράρτημα II ορίζει τους επαγγελματίες πελάτες για τους

σκοπούς του παρόντος νόμου σύμφωνα με τα αντίστοιχα παραρτήματα της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

Β. Κατ' άρθρον

Στο **άρθρο 1** περιγράφεται το αντικείμενο των ρυθμίσεων που εισάγονται με το παρόν Μέρος και ορίζεται ο σκοπός του που είναι η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 (ΕΕ L 173/12.6.2014) για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της Οδηγίας 2011/61/ΕΕ. Για την ορθή και συνεπή ενσωμάτωση της Οδηγίας, στο ως άνω άρθρο γίνεται επίσης αναφορά στον Κανονισμό (ΕΕ) 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 (ΕΕ L 173/12.6.2014) για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012, του οποίου οι διατάξεις και τα μέτρα εφαρμογής λαμβάνονται υπόψη για τις ανάγκες εφαρμογής του νόμου.

Στο **άρθρο 2** οριοθετείται το πεδίο εφαρμογής του νόμου, οι διατάξεις του οποίου εφαρμόζονται στις ΑΕΠΕΥ (Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών) αλλά και στις επιχειρήσεις επενδύσεων άλλων κρατών μελών της ΕΕ ως προς την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, στις ρυθμιζόμενες αγορές, στους παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και στις επιχειρήσεις τρίτης χώρας που παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες ή ασκούν επενδυτικές δραστηριότητες μέσω της εγκατάστασης υποκαταστήματος στην Ελλάδα. Ορίζεται, ακόμη ότι ο νόμος εφαρμόζεται και στους διαχειριστές αγοράς. Πρόκειται για εθνική ρύθμιση που εμπεριέχεται στη συγκεκριμένη διάταξη, προκειμένου το πεδίο εφαρμογής να καλύπτει και τις εθνικές διατάξεις. Επίσης, καθορίζονται οι διατάξεις του νόμου που τυγχάνουν εφαρμογής στα πιστωτικά ιδρύματα όταν παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες ή ασκούν επενδυτικές δραστηριότητες, συμπληρώνοντας το πλαίσιο λειτουργίας τους σύμφωνα με το ν. 4261/2014 και την Οδηγία 2013/36/ΕΕ, οι διατάξεις που αφορούν την πώληση ή παροχή συμβουλής σε πελάτες σχετικά με δομημένες καταθέσεις, οι διατάξεις που αναφέρονται στα όρια θέσεων και τους ελέγχους για τη διαχείριση θέσεων σε παράγωγα επί εμπορευμάτων, οι διατάξεις για τα πολυμερή συστήματα χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες συναφείς. Ακολούθως, το άρθρο 3 εισάγει τις εξαιρέσεις από το ως άνω πεδίο εφαρμογής, σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις της MiFID II. Εν πολλοίς διατηρείται το αυτό πλαίσιο εξαιρέσεων σε σχέση με τα ισχύοντα (ν. 3606/2007), που περιλαμβάνει τις εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων, των συνταξοδοτικών ταμείων και άλλων. Ειδικά ως προς την νεοεισαχθείσα εξαίρεση της περίπτωσης ιγ) της παραγράφου 1, διευκρινίζεται, για λόγους σαφήνειας, ότι ο παρών νόμος δεν καταλαμβάνει το Σύστημα Άυλων Τίτλων του ν. 2198/1994, το οποίο παρέχει υπηρεσίες σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 909/2014 και εξαιρείται ρητώς από την υποχρέωση αδειοδότησης σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού.

Επισημάνεται ότι για την διαμόρφωση της παραγράφου 1 έχει ληφθεί υπόψη η παράγραφος 1 του Άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1034, η οποία τροποποιεί την σχετική παράγραφο της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

Το **άρθρο 4** θέτει τους ορισμούς που χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου. Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετείται ο όρος «επιχείρηση επενδύσεων» αντί του όρου «Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών» (ΕΠΕΥ) του ν.3606/2007, καθώς και ο όρος «ρυθμιζόμενη αγορά» ο οποίος αντικαθιστά τον όρο «οργανωμένη αγορά» (regulated market) στη βάση της σχετικής ορολογίας της MiFID II αλλά και της νεώτερης εθνικής νομοθεσίας (ενδεικτικά ν. 4261/2014), ενώ διατηρείται το ακρωνύμιο «ΑΕΠΕΥ» για τις ημεδαπές επιχειρήσεις επενδύσεων, όπως ισχύει και σήμερα. Σημειώνεται ότι ο όρος «διοικητικό όργανο» συμπεριλαμβάνει τόσο τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου των ΑΕΠΕΥ όσο και τα πρόσωπα που πραγματικά διευθύνουν τις δραστηριότητες της ΑΕΠΕΥ. Σε όποιες περιπτώσεις συντρέχει αρμοδιότητα που ανήκει στο διοικητικό συμβούλιο, όπως αυτό ορίζεται στο εταιρικό δίκαιο, χρησιμοποιείται ο όρος «διοικητικό συμβούλιο». Τέλος, οι επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες, οι παρεπόμενες υπηρεσίες, τα χρηματοπιστωτικά μέσα, αλλά και ορισμός των επενδυτών ως ιδιωτών και επαγγελματιών κατά τις αντίστοιχες προϋποθέσεις, ορίζονται πλέον, με βάση τη μεθοδολογική προσέγγιση της MiFID II, σε ειδικό παράρτημα του νόμου και όχι με τη μορφή άρθρων όπως ισχύει σήμερα.

Στο **άρθρο 5** προβλέπεται η αδειοδότηση επιχειρήσεων που επιθυμούν να παρέχουν στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες ως ΑΕΠΕΥ. Ειδικότερα, με την παρ. 1 καθίσταται σαφές ότι η απαιτείται χορήγηση άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Στην παρ. 2 προβλέπεται επίσης η δυνατότητα του διαχειριστή αγοράς να διαχειρίζεται ΠΜΔ ή ΜΟΠΔ ύστερα από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εφόσον εξακριβώνεται η συμμόρφωσή του με τις διατάξεις του οικείου Κεφαλαίου. Στην παρ. 3 προβλέπεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τηρεί μητρώο, στο οποίο καταχωρούνται οι ΑΕΠΕΥ και στο οποίο έχει πρόσβαση το επενδυτικό κοινό. Στην παρ. 4 ορίζεται ότι οι ΑΕΠΕΥ έχουν τη νομική μορφή ανώνυμης εταιρίας, ότι το μετοχικό τους κεφάλαιο ανέρχεται σε τουλάχιστον εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδες (125.000) ευρώ ή σε τουλάχιστον επτακόσιες τριάντα χιλιάδες (730.000) ευρώ αν προβαίνουν σε διαπραγμάτευση για ίδιο λογαριασμό, σε αναδοχή χρηματοπιστωτικών μέσων ή τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων με δέσμευση ανάληψης ή σε λειτουργία Πολυμερούς Μηχανισμού Διαπραγμάτευσης (ΠΜΔ) ή σε τουλάχιστον πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ αν παρέχουν μία ή περισσότερες από τις επενδυτικές υπηρεσίες της λήψης και διαβίβασης εντολών για λογαριασμό πελατών, της εκτέλεσης εντολών για λογαριασμό πελατών, της διαχείρισης χαρτοφυλακίων πελατών και της παροχής επενδυτικών συμβουλών και δεν είναι αδειοδοτημένες να παρέχουν την παρεπόμενη υπηρεσία της φύλαξης κεφαλαίων πελατών και οι οποίες δεν επιτρέπεται να κατέχουν κεφάλαια ή τίτλους πελατών τους. Οι ρυθμίσεις των παρ. 5 έως και 7 αποτελούν εθνικές διατάξεις, που, όμως, εμπεριέχονται στο συγκεκριμένο άρθρο χάριν της συνοχής του κειμένου και για λόγους ενότητας του δικαίου. Στην παρ. 5 ορίζεται το ελάχιστο ποσό στο οποίο ανέρχεται το μετοχικό κεφάλαιο ΑΕΠΕΥ και στην παρ. 6 ορίζεται ότι οι μετοχές ΑΕΠΕΥ είναι ονομαστικές. Στην παρ. 7 προβλέπεται ότι για την έκδοση άδειας σύστασης ΑΕΠΕΥ, σύμφωνα με τις διατάξεις περί ανωνύμων εταιριών, απαιτείται να κατατεθεί προηγουμένως σε ειδικό λογαριασμό σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα το μετοχικό της κεφάλαιο, καθώς και να έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Το μετοχικό κεφάλαιο καταβάλλεται τοις μετρητοίς. Μερική καταβολή αποκλείεται. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς

μπορεί να μεταβάλλεται το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο των ΑΕΠΕΥ. Επίσης προβλέπεται ότι άδεια λειτουργίας μπορεί να χορηγείται και σε υφιστάμενες ανώνυμες εταιρίες ανεξάρτητα από το χρόνο λειτουργίας τους εφόσον έχουν ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 5 και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του παρόντος Κεφαλαίου Α. Τα ίδια κεφάλαια της ΑΕΠΕΥ δεν μπορεί να υπολείπονται του ελάχιστου μετοχικού κεφαλαίου καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας της.

Στο **άρθρο 6** διευκρινίζεται το περιεχόμενο της άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ. Ειδικότερα, στην παρ. 1 ορίζεται ότι άδεια λειτουργίας μπορεί να χορηγηθεί για μία ή περισσότερες από τις επενδυτικές ή παρεπόμενες υπηρεσίες που απαριθμούνται στο τμήμα Β του Παραρτήματος Ι και ότι δε μπορεί να χορηγηθεί άδεια μόνο για την παροχή παρεπομένων υπηρεσιών. Στην παρ. 2 προβλέπεται η δυνατότητα των ΑΕΠΕΥ να ζητήσουν επέκταση της άδειας λειτουργίας τους. Στην παρ. 3 προβλέπεται η δυνατότητα των ΑΕΠΕΥ να παρέχουν τις υπηρεσίες για τις οποίες έχουν λάβει άδεια σε όλη την Ένωση, είτε μέσω της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών είτε με εγκατάσταση. Στην παρ. 4 ορίζεται ότι οι ΑΕΠΕΥ που έχουν συσταθεί νομίμως αναγράφουν σε κάθε έντυπο, δημοσίευση, ανακοίνωση, διαφήμιση και στην ιστοσελίδα τους ότι εποπτεύονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τον αριθμό της άδειας λειτουργίας τους. Πρόκειται για εθνική διάταξη, που, όμως, εμπεριέχεται στο συγκεκριμένο άρθρο χάριν της συνοχής του κειμένου.

Στο **άρθρο 7** προβλέπεται η διαδικασία έγκρισης και απόρριψης αιτήσεων χορήγησης άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ.

Στο **άρθρο 8** προβλέπονται οι λόγοι ανάκλησης της άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ, όπως ίσχυαν και σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3606/2007.

Στο **άρθρο 9** ορίζονται οι προϋποθέσεις για τη λειτουργία του διοικητικού οργάνου των ΑΕΠΕΥ. Ειδικότερα, στην παρ. 1 ορίζεται ότι οι προϋποθέσεις του ν. 4261/2014 για το διοικητικό συμβούλιο των πιστωτικών ιδρυμάτων ισχύουν και για το διοικητικό όργανο των ΑΕΠΕΥ. Σύμφωνα με την παρ. 2, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να επιτρέπει στα μέλη του διοικητικού οργάνου ΑΕΠΕΥ να κατέχουν μία επιπλέον μη εκτελεστική διοικητική θέση από ό,τι επιτρέπεται βάσει του ν. 4261/2014. Στην παρ. 3 προβλέπονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου ΑΕΠΕΥ. Στην παρ. 4 προβλέπονται οι προϋποθέσεις καταλληλότητας που πρέπει να πληρούν τα μέλη του διοικητικού οργάνου, οι οποίες εξειδικεύονται στις κατευθυντήριες γραμμές που θα εκδοθούν από την ΕΑΚΑΑ και την ΕΑΤ στο πλαίσιο του άρθρου 91 της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ. Σύμφωνα με την παρ. 6 η ΑΕΠΕΥ οφείλει να διαθέτει τουλάχιστον δύο πρόσωπα που πληρούν τις απαιτήσεις για το διοικητικό όργανο και διευθύνουν πραγματικά την επιχειρηματική δραστηριότητά της και τα οποία οφείλουν να διαθέτουν το πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας που προβλέπεται στην περίπτωση (γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 93.

Στο **άρθρο 10** προβλέπεται η υποχρέωση έγκρισης της ειδικής συμμετοχής σε ΑΕΠΕΥ, ήτοι της συμμετοχής που υπερβαίνει το 10%. Σύμφωνα με την παρ. 1 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χορηγεί άδεια λειτουργίας σε ΑΕΠΕΥ εφόσον έχει εγκρίνει την

καταλληλότητα των μετόχων με ειδική συμμετοχή. Σύμφωνα με την παρ.2 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δε χορηγεί άδεια εάν οι νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις τρίτης χώρας που διέπουν ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, με τα οποία η ΑΕΠΕΥ έχει στενούς δεσμούς, ή οι δυσχέρειες που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή τους, εμποδίζουν την αποτελεσματική άσκηση των εποπτικών της καθηκόντων.

Σύμφωνα με την παρ. 3, εάν η επιρροή των μετόχων με ειδική συμμετοχή είναι πιθανό να αποβεί σε βάρος της διαχείρισης της ΑΕΠΕΥ, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να λάβει μέτρα όπως την επιβολή κυρώσεων ή την αναστολή της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου.

Στο **άρθρο 11** περιγράφονται αναλυτικά οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την αξιολόγηση και έγκριση των μετόχων ΑΕΠΕΥ με ειδική συμμετοχή. Ειδικότερα, στην παρ. 1 ορίζεται η υποχρέωση ενημέρωσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όταν η συμμετοχή σε ΑΕΠΕΥ υπερβαίνει τα ποσοστά του 20 %, 1/3 ή 50 % ή έχει ως αποτέλεσμα να καταστεί η ΑΕΠΕΥ θυγατρική επιχείρηση του υποψήφιου μετόχου με ειδική συμμετοχή ή όταν η συμμετοχή σε ΑΕΠΕΥ κατέρχεται των ορίων αυτών. Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παρ. 2, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διαβουλεύεται με την αρμόδια εποπτική αρχή του άλλου κράτους μέλους ή με την Τράπεζα της Ελλάδος. Στην παρ. 2 ορίζεται ότι εάν ΑΕΠΕΥ λάβει γνώση οποιασδήποτε απόκτησης ή εκχώρησης συμμετοχών στο κεφάλαιό της με την οποία οι συμμετοχές σε αυτήν υπερβαίνουν ή κατέρχονται των ορίων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σχετικά.

Έως 31 Ιανουαρίου κάθε έτους, οι ΑΕΠΕΥ γνωστοποιούν επίσης στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα ονόματα των μετόχων που κατέχουν ειδικές συμμετοχές και τα ποσοστά αυτών των συμμετοχών όπως προκύπτουν, για παράδειγμα, από τις πληροφορίες που ανακοινώνονται στις ετήσιες γενικές συνελεύσεις των μετόχων ή - προκειμένου για ΑΕΠΕΥ των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά – από τις δημοσιοποιήσεις σημαντικών συμμετοχών των μετόχων τους.

Στην παρ. 4 προβλέπονται οι συνέπειες της παράλειψης ενημέρωσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για την απόκτηση ή αύξηση της ειδικής συμμετοχής, μεταξύ άλλων η επιβολή κυρώσεων και η ακυρότητα της άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου.

Στο **άρθρο 12** περιγράφεται η διαδικασία αξιολόγησης των μετόχων ΑΕΠΕΥ με ειδική συμμετοχή. Μεταξύ άλλων, ορίζεται η διενέργεια της αξιολόγησης εντός εξήντα (60) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία της γραπτής επιβεβαίωσης της παραλαβής του πλήρους φακέλου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και προβλέπονται οι ειδικότερες απαιτήσεις για όλα τα στάδια της διαδικασίας.

Στο **άρθρο 13** ορίζονται τα κριτήρια για την αξιολόγηση των μετόχων με ειδική συμμετοχή, ήτοι μεταξύ άλλων η φήμη, πείρα, η οικονομική ευρωστία και το ενδεχόμενο εμπλοκής σε δραστηριότητες νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

Με το **άρθρο 14** καθιερώνεται η υποχρέωση κάθε ΑΕΠΕΥ ή πιστωτικού ιδρύματος που αιτούνται χορήγηση άδειας λειτουργίας και προτίθενται να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες να συμμετέχουν είτε στο Συνεγγυητικό Κεφάλαιο του ν. 2533/1997 είτε στο Σκέλος Κάλυψης

Επενδύσεων του ΤΕΚΕ του ν. 4370/2016, αντίστοιχα, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις των άνω νόμων . Η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα δύο ως άνω νομοθετήματα εξακριβώνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Τράπεζα της Ελλάδος προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικά σε σχέση με τις δομημένες καταθέσεις, η υποχρέωση συμμόρφωσης εκπληρώνεται όταν η δομημένη κατάθεση εκδίδεται από πιστωτικό ίδρυμα που είναι μέλος συστήματος εγγύησης καταθέσεων το οποίο είναι αναγνωρισμένο βάσει του ν. 4370/2016.

Με το **άρθρο 15** ορίζεται ως προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε ΑΕΠΕΥ η πλήρωση από την αιτούσα εταιρεία της απαίτησης να έχει επαρκές αρχικό κεφάλαιο σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013, ανάλογα και με τη φύση των επενδυτικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που πρόκειται να παρέχει.

Με το **άρθρο 16** καθιερώνεται η υποχρέωση τήρησης από τις ΑΕΠΕΥ των οργανωτικών απαιτήσεων που προβλέπονται στο εν λόγω άρθρο και στο άρθρο 17 του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, στην παράγραφο 2, προβλέπεται ότι, οι ΑΕΠΕΥ οφείλουν να εφαρμόζουν κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες για να διασφαλίζεται επαρκώς η συμμόρφωσή τους με τις υποχρεώσεις που υπέχουν βάσει του νόμου, καθώς και κατάλληλους κανόνες για τις προσωπικές συναλλαγές των διευθυντικών στελεχών, των υπαλλήλων και των συνδεδεμένων αντιπροσώπων που τυχόν χρησιμοποιούν.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να λαμβάνουν εύλογα μέτρα προκειμένου να μην επηρεάζονται αρνητικά τα συμφέροντα των πελατών τους λόγω συγκρούσεων συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 23 του παρόντος νόμου. Ειδικότερα, οι ΑΕΠΕΥ που δημιουργούν χρηματοπιστωτικά μέσα προς πώληση σε πελάτες, οφείλουν να διαθέτουν, να χρησιμοποιούν και να επανεξετάζουν διαδικασίες αφενός μεν για την έγκριση κάθε χρηματοπιστωτικού μέσου και αφετέρου για τυχόν σημαντικές προσαρμογές στις οποίες προβαίνουν σε υφιστάμενα χρηματοπιστωτικά μέσα, πριν από την προώθησή τους στην αγορά ή τη διανομή τους σε πελάτες. Η διαδικασία έγκρισης προϊόντων προσδιορίζει μια συγκεκριμένη αγορά-στόχο τελικών πελατών, εντός της αντίστοιχης κατηγορίας πελατών για κάθε χρηματοπιστωτικό μέσο, και διασφαλίζει ότι όλοι οι κίνδυνοι που σχετίζονται με αυτή την προσδιορισμένη αγορά-στόχο αξιολογούνται και ότι η σκοπούμενη στρατηγική διανομής είναι συνεπής με αυτή την αγορά-στόχο. Επίσης, οι ΑΕΠΕΥ οφείλουν να επανεξετάζουν σε τακτική βάση τα χρηματοπιστωτικά μέσα που προσφέρουν ή προωθούν εμπορικά προκειμένου να αξιολογούν κατά πόσο το χρηματοπιστωτικό μέσο παραμένει συνεπές με τις ανάγκες της προσδιορισμένης αγοράς-στόχου και η σκοπούμενη στρατηγική διανομής παραμένει κατάλληλη. Αν μια ΑΕΠΕΥ προσφέρει ή συνιστά χρηματοπιστωτικά μέσα που δεν δημιουργεί η ίδια, διαθέτει τις κατάλληλες ρυθμίσεις ώστε να λαμβάνει τις κατάλληλες πληροφορίες σχετικά με τα εν λόγω χρηματοπιστωτικά μέσα και τη διαδικασία έγκρισής τους, στις οποίες περιλαμβάνεται η προσδιορισμένη αγορά-στόχος των χρηματοπιστωτικών μέσων, και να κατανοεί τα χαρακτηριστικά και την προσδιορισμένη αγορά-στόχο για κάθε χρηματοπιστωτικό μέσο.

Με την παράγραφο 4 προβλέπεται ότι οι ΑΕΠΕΥ λαμβάνουν κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση της συνεχούς και κανονικής εκτέλεσης των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων και χρησιμοποιούν κατάλληλα και ανάλογα μέσα, συστήματα και διαδικασίες

για την επίτευξη του σκοπού αυτού, ενώ με την παράγραφο 5 ρυθμίζεται η ανάθεση από μια ΑΕΠΕΥ σε τρίτους της εκτέλεσης επιχειρησιακών λειτουργιών ουσιώδους σημασίας, κυρίως όσον αφορά στην υποχρέωση διάθεσης από την ΑΕΠΕΥ κατάλληλων διαδικασιών, συστημάτων, μηχανισμών ελέγχου και ασφάλειας προκειμένου να διασφαλίζεται και να εξακριβώνεται η γνησιότητα των μέσων διαβίβασης των πληροφοριών και η ελαχιστοποίηση του κινδύνου αλλοίωσης των δεδομένων ώστε να τηρείται σε διαρκή βάση η εμπιστευτικότητα των δεδομένων.

Με την παράγραφο 6 καθορίζεται η υποχρέωση καταγραφής από την ΑΕΠΕΥ όλων των υπηρεσιών που παρέχει και των δραστηριοτήτων και συναλλαγών που εκτελεί, κατά τρόπο που να επιτρέπει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να ασκεί τις εποπτικές της αρμοδιότητες και να προβαίνει σε ενέργειες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης της ΑΕΠΕΥ με όλες τις υποχρεώσεις της έναντι των πελατών ή των δυνητικών πελατών της και της ακεραιότητας της αγοράς.

Περαιτέρω, στην παράγραφο 7, ορίζεται συγκεκριμένα το περιεχόμενο των εν λόγω αρχείων, οι υποχρεώσεις ενημέρωσης των πελατών της ΑΕΠΕΥ (νέων και υφιστάμενων) για την καταγραφή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων και επικοινωνίας της ΑΕΠΕΥ με αυτούς, οι περιορισμοί που ισχύουν σε ό,τι αφορά τον τρόπο παροχής επενδυτικών υπηρεσιών από τις ΑΕΠΕΥ και ο χρόνος φύλαξης των αρχείων που πρέπει να τηρεί η ΑΕΠΕΥ σχετικά. Η καταγραφή περιλαμβάνει όλες τις συνομιλίες στις οποίες συμμετέχουν εκπρόσωποι ΑΕΠΕΥ όταν διενεργούν ή σκοπεύουν να διενεργήσουν συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό. Όταν οι εντολές δίνονται από τους πελάτες με άλλα μέσα πλην του τηλεφώνου, οι επικοινωνίες αυτές θα πρέπει να πραγματοποιούνται σε σταθερό μέσο, όπως απλό ταχυδρομείο, φαξ, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή τεκμηρίωση των εντολών πελατών που πραγματοποιούνται σε συναντήσεις. Ειδικότερα, το περιεχόμενο διά ζώσης συνομιλιών με πελάτη θα μπορούσε να καταγράφεται με την τήρηση γραπτών πρακτικών ή σημειώσεων. Οι εντολές αυτές θα πρέπει να θεωρούνται ισοδύναμες με εντολές που λαμβάνονται τηλεφωνικά. Στο πλαίσιο της συμμόρφωσης με την υποχρέωση αυτή, απαιτείται από τις ΑΕΠΕΥ να λαμβάνουν εύλογα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζουν ότι δεν χρησιμοποιείται ιδιωτικός εξοπλισμός στις συναλλαγές.

Στην παράγραφο 8 περιλαμβάνονται διατάξεις για την προστασία των δικαιωμάτων κυριότητας των πελατών, σε περίπτωση που η ΑΕΠΕΥ που κατέχει χρηματοπιστωτικά μέσα που ανήκουν σε πελάτες τεθεί σε καθεστώς αφερεγγυότητας, περιλαμβανομένης της υποχρέωσης αποτροπής χρησιμοποίησης χρηματοπιστωτικών μέσων πελάτη για ίδιο λογαριασμό, εκτός εάν ο πελάτης έχει δώσει τη ρητή συγκατάθεσή του, όπως για παράδειγμα στις πράξεις δανεισμού τίτλων, ενώ στην παράγραφο 9 προβλέπονται αντίστοιχες διατάξεις για την προστασία των δικαιωμάτων των πελατών σε περίπτωση που η ΑΕΠΕΥ κατέχει κεφάλαια πελατών.

Στην παράγραφο 10, εισάγεται ο περιορισμός της δυνατότητας των ΑΕΠΕΥ να συνάπτει συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας με μεταβίβαση τίτλου κατά την έννοια του άρθρου 6 του ν. 3301/2004 (Α'263) με ιδιώτες πελάτες με σκοπό την κάλυψη παρουσών ή μελλοντικών, υφιστάμενων, εξαρτώμενων από αβέβαια περιστατικά ή αναμενόμενων υποχρεώσεων πελατών.

Με την παράγραφο 11, επεκτείνονται οι υποχρεώσεις των παραγράφων 6 και 7 και στις συναλλαγές που εκτελεί το υποκατάστημα επιχείρησης επενδύσεων στην Ελλάδα, με την επιφύλαξη της δυνατότητας της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους καταγωγής να έχει άμεση πρόσβαση στα σχετικά αρχεία.

Με τις παραγράφους 12 και 13, οι οποίες αποτελούν εθνικό δίκαιο, μεταφέρονται οι διατάξεις των παραγράφων 10 και 11 του άρθρου 12 του ν. 3606/2007 αναφορικά με την απαγόρευση σε δανειστές μιας ΑΕΠΕΥ να κατάσχουν ή να δεσμεύσουν περιουσιακά στοιχεία πελατών της ΑΕΠΕΥ και προσδιορίζονται τα περιουσιακά στοιχεία και τα χρηματοπιστωτικά μέσα που δεν είναι δεκτικά κατάσχεσης και δέσμευσης.

Τέλος, με την παράγραφο 14 γίνεται χρήση της διακριτικής ευχέρειας που παρέχεται από την Οδηγία αναφορικά με τη δυνατότητα των κρατών μελών, να μπορούν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να επιβάλλουν απαιτήσεις σε ΑΕΠΕΥ όσον αφορά στη διαφύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών τους, επιπλέον των προβλεπόμενων διατάξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 8, 9 και 10 και των αντίστοιχων κατ' εξουσιοδότηση πράξεων. Οι απαιτήσεις αυτές πρέπει να μπορούν να αιτιολογηθούν αντικειμενικά και να είναι ανάλογες, με στόχο να αντιμετωπίζονται, σε περιπτώσεις όπου οι ΑΕΠΕΥ φυλάσσουν περιουσιακά στοιχεία ή κεφάλαια πελατών, συγκεκριμένοι κίνδυνοι για την προστασία των επενδυτών ή για την ακεραιότητα της αγοράς, οι οποίοι είναι ιδιαίτερα σημαντικοί υπό τις περιστάσεις που δημιουργεί η δομή της αγοράς.

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται στην παράγραφο 15 η υποχρέωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να κοινοποιεί χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάθε απαίτηση που προτίθεται να επιβάλει σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο, τουλάχιστον δύο μήνες πριν από την ορισθείσα ημερομηνία επιβολής της απαίτησης. Η κοινοποίηση περιλαμβάνει και αιτιολόγηση της εν λόγω απαίτησης. Τέλος με την παράγραφο 16 δίνεται η εξουσιοδότηση στην αρμόδια εποπτική αρχή κατά περίπτωση να εξειδικεύσει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παρ. 2-10, σύμφωνα με την κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2017/593.

Με το **άρθρο 17** ορίζονται οι υποχρεώσεις των ΑΕΠΕΥ που διενεργούν αλγοριθμικές συναλλαγές τόσο σε ό,τι αφορά τα συστήματα και τους μηχανισμούς ελέγχου κινδύνου που οφείλουν να διαθέτουν και τα αρχεία που πρέπει να τηρούν σχετικά όσο και έναντι της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της αρμόδιας αρχής του τόπου διαπραγμάτευσης στον οποίο δραστηριοποιούνται μέσω αλγοριθμικών συναλλαγών ως μέλη ή συμμετέχουσες. Ορίζονται επίσης τα στοιχεία που μπορεί να απαιτεί η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από ΑΕΠΕΥ που διενεργεί αλγοριθμικές συναλλαγές.

Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι οι ΑΕΠΕΥ που διενεργούν αλγοριθμικές συναλλαγές οφείλουν να διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα και μηχανισμούς ελέγχου κινδύνων προκειμένου να διασφαλίζουν ότι (α) τα συστήματα κατάρτισης συναλλαγών τους είναι ανθεκτικά και διαθέτουν επαρκή χωρητικότητα, υπόκεινται σε κατάλληλα όρια σε σχέση με τις συναλλαγές, αποτρέπουν την αποστολή εσφαλμένων εντολών ή τη λειτουργία των συστημάτων κατά τρόπο που ενδέχεται να οδηγήσει ή να συμβάλει στη μη εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, και (β) δεν δύνανται να χρησιμοποιούνται για σκοπό που είναι αντίθετος στον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014 ή στους κανόνες τόπου διαπραγμάτευσης με τον οποίο αυτές συνδέονται. Επίσης, οι ΑΕΠΕΥ οφείλουν να διαθέτουν αποτελεσματικές

ρυθμίσεις επιχειρηματικής συνέχειας για την αντιμετώπιση κάθε αστοχίας στα συστήματα κατάρτισης συναλλαγών τους.

Με την παράγραφο 2 ορίζεται ότι οι ΑΕΠΕΥ που διενεργούν αλγοριθμικές συναλλαγές ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την αρμόδια αρχή του τόπου διαπραγμάτευσης στον οποίο δραστηριοποιούνται μέσω αλγοριθμικών συναλλαγών ως μέλη ή συμμετέχουσες. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να απαιτεί από ΑΕΠΕΥ να παρέχει, σε τακτική βάση ή κατά περίπτωση, περιγραφή της φύσης των στρατηγικών αλγοριθμικής διαπραγμάτευσης που εφαρμόζει, λεπτομέρειες σχετικά με τις παραμέτρους διαπραγμάτευσης ή τα όρια στα οποία υπόκειται το σύστημα διενέργειας συναλλαγών, τους βασικούς μηχανισμούς ελέγχου συμμόρφωσης και κινδύνων που χρησιμοποιεί, καθώς και λεπτομέρειες των δοκιμών στις οποίες υποβάλλει τα συστήματά της. Οι ΑΕΠΕΥ τηρούν αρχεία για τα ζητήματα που αναφέρονται ανωτέρω προκειμένου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να μπορεί να εποπτεύει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου.

Τέλος, προβλέπεται ότι οι ΑΕΠΕΥ που χρησιμοποιούν τεχνική διενέργειας αλγοριθμικών συναλλαγών σε υψηλή συχνότητα τηρούν, σε εγκεκριμένη μορφή, ακριβή και κατά χρονική ακολουθία αρχεία για όλες τις εντολές που εισάγουν, τις εντολές που ακυρώνουν και τις εντολές που εκτελούν, αλλά και για τις προσφορές τιμών που παρέχουν σε τόπους διαπραγμάτευσης. Τα αρχεία αυτά καθίστανται διαθέσιμα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατόπιν αιτήματος.

Με τις παραγράφους 3 και 4 εισάγονται διατάξεις για τις ΑΕΠΕΥ που πραγματοποιούν αλγοριθμικές συναλλαγές στο πλαίσιο στρατηγικής ειδικής διαπραγμάτευσης. Ειδικότερα, ΑΕΠΕΥ που διενεργεί αλγοριθμικές συναλλαγές θεωρείται ότι ακολουθεί στρατηγική ειδικής διαπραγμάτευσης όταν, ως μέλος ή συμμετέχουσα σε έναν ή περισσότερους τόπους διαπραγμάτευσης, η στρατηγική της, κατά τη διενέργεια συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό, περιλαμβάνει την εισαγωγή δεσμευτικών, ταυτόχρονων εντολών αγοράς και πώλησης συγκρίσιμου μεγέθους και σε ανταγωνιστικές τιμές σε σχέση με ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα σε έναν μόνο τόπο διαπραγμάτευσης ή σε περισσότερους τόπους διαπραγμάτευσης, με αποτέλεσμα την παροχή ρευστότητας σε τακτική και συχνή βάση στο σύνολο της αγοράς. Ο ορισμός της δραστηριότητας αυτής είναι συνεπώς ανεξάρτητος από άλλους ορισμούς, όπως ο ορισμός των «δραστηριοτήτων ειδικής διαπραγμάτευσης» στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 236/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Οι ΑΕΠΕΥ που ακολουθούν στρατηγική ειδικής διαπραγμάτευσης μέσω της διενέργειας αλγοριθμικών συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη τη ρευστότητα, την κλίμακα και τη φύση της συγκεκριμένης αγοράς και τα χαρακτηριστικά του μέσου που αποτελεί αντικείμενο της συναλλαγής, ασκούν την εν λόγω στρατηγική ειδικής διαπραγμάτευσης συνεχώς κατά τη διάρκεια προσδιορισμένου μέρους των ωρών συναλλαγών του τόπου διαπραγμάτευσης, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις, προκειμένου να παρέχουν ρευστότητα σε τακτική και προβλέψιμη βάση στον εν λόγω τόπο διαπραγμάτευσης, συνάπτουν δεσμευτική γραπτή συμφωνία με τον τόπο διαπραγμάτευσης, στην οποία προσδιορίζονται, κατ' ελάχιστο, οι

υποχρεώσεις τους, και διαθέτουν κατάλληλα συστήματα και ελέγχους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής.

Περαιτέρω, με την παράγραφο 5, καθιερώνονται ειδικές υποχρεώσεις για τις ΑΕΠΕΥ που παρέχουν άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση σε τόπο διαπραγμάτευσης. Συγκεκριμένα, οι ΑΕΠΕΥ που παρέχουν άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση σε τόπο διαπραγμάτευσης οφείλουν να διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα και μηχανισμούς ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζεται (α) η ορθή αξιολόγηση και επαναξιολόγηση της καταλληλότητας των πελατών που χρησιμοποιούν την υπηρεσία,

(β) ότι οι πελάτες που χρησιμοποιούν την υπηρεσία δεν υπερβαίνουν προκαθορισμένα συναλλακτικά και πιστωτικά όρια, (γ) ότι οι συναλλαγές από πελάτες που χρησιμοποιούν την υπηρεσία παρακολουθούνται καταλλήλως, και τέλος (δ) ότι με κατάλληλους ελέγχους κινδύνων αποτρέπονται οι συναλλαγές που μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την ίδια την ΑΕΠΕΥ ή την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς, ή θα μπορούσαν να έρθουν σε αντίθεση με τον Κανονισμό (ΕΕ) 596/2014 ή τους κανόνες του τόπου διαπραγμάτευσης. Η άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση χωρίς τους ελέγχους αυτούς απαγορεύεται. Επίσης, ορίζεται ότι την ευθύνη διασφάλισης ότι οι πελάτες που χρησιμοποιούν αυτήν την υπηρεσία συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου και τους κανόνες του τόπου διαπραγμάτευσης φέρει η ΑΕΠΕΥ. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΑΕΠΕΥ διασφαλίζουν ότι υπάρχει δεσμευτική γραπτή συμφωνία μεταξύ της ΑΕΠΕΥ και του πελάτη σχετικά με τα βασικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας και ότι βάσει αυτής της συμφωνίας οι ΑΕΠΕΥ υπέχουν ευθύνη δυνάμει του παρόντος νόμου.

Οι ΑΕΠΕΥ που παρέχουν άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση σε τόπο διαπραγμάτευσης οφείλουν να ενημερώνουν σχετικά την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την αρμόδια αρχή του τόπου διαπραγμάτευσης. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να απαιτεί από τις ΑΕΠΕΥ να παρέχουν, σε τακτική βάση ή κατά περίπτωση, περιγραφή των συστημάτων και των μηχανισμών ελέγχου καθώς και αποδείξεις για την εφαρμογή τους. Προς τον σκοπό αυτό, οι ΑΕΠΕΥ τηρούν σχετικά αρχεία και διασφαλίζουν ότι τα αρχεία αυτά είναι επαρκή ώστε η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να μπορεί να ελέγξει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του παρόντος νόμου.

Τέλος, στην παράγραφο 6 προβλέπεται ότι οι ΑΕΠΕΥ που ενεργούν ως γενικά εκκαθαριστικά μέλη, οφείλουν να διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα και μηχανισμούς ελέγχου προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι υπηρεσίες εκκαθάρισης παρέχονται μόνο σε πρόσωπα που είναι κατάλληλα και πληρούν σαφή κριτήρια και ότι επιβάλλονται κατάλληλες απαιτήσεις σε αυτά ώστε να μειωθούν οι κίνδυνοι για τις ίδιες τις ΑΕΠΕΥ και την αγορά. Οι ΑΕΠΕΥ διασφαλίζουν ότι υπάρχει δεσμευτική γραπτή συμφωνία μεταξύ αυτών και των προσώπων στα οποία παρέχουν υπηρεσίες εκκαθάρισης ως γενικά εκκαθαριστικά μέλη σχετικά με τα βασικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την παροχή της εν λόγω υπηρεσίας.

Με το **άρθρο 18** καθορίζονται οι οργανωτικές απαιτήσεις που οφείλουν να τηρούν οι ΑΕΠΕΥ και οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ, πέραν της εκπλήρωσης των οργανωτικών απαιτήσεων του άρθρου 16. Ειδικότερα, οι ΑΕΠΕΥ και οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ, οφείλουν να (α) θεσπίζουν διαφανείς κανόνες σχετικά με τα

κριτήρια προσδιορισμού των χρηματοπιστωτικών μέσων των οποίων η διαπραγμάτευση επιτρέπεται στα συστήματά τους, καθώς και διαδικασίες για τη δίκαιη και ομαλή διαπραγμάτευση, (β) καθορίζουν αντικειμενικά κριτήρια για την αποτελεσματική εκτέλεση των εντολών, (γ) διαθέτουν μηχανισμούς που επιτρέπουν την ορθή διαχείριση των τεχνικών λειτουργιών του συστήματος, και ιδίως αποτελεσματικούς μηχανισμούς έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των κινδύνων δυσλειτουργίας των συστημάτων. Επίσης, παρέχουν, όπου συντρέχει περίπτωση, επαρκείς πληροφορίες, δημόσια διαθέσιμες ή διασφαλίζουν ότι υπάρχει πρόσβαση σε τέτοιες πληροφορίες, ώστε να μπορούν οι χρήστες να διαμορφώνουν επενδυτική κρίση, ανάλογα με τη φύση των χρηστών και τα είδη των χρηματοπιστωτικών μέσων υπό διαπραγμάτευση, και καταρτίζουν, δημοσιεύουν, διατηρούν και εφαρμόζουν διαφανείς και μη μεροληπτικούς, βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, κανόνες, οι οποίοι διέπουν την πρόσβαση στα συστήματά τους.

Επιπλέον, οι ΑΕΠΕΥ και οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ, οφείλουν να διαθέτουν μηχανισμούς για τον σαφή εντοπισμό και τη διαχείριση των ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών που μπορεί να έχει για τη λειτουργία του ΠΜΔ ή ΜΟΔ, ή για τα μέλη ή τους συμμετέχοντες και χρήστες του, κάθε ενδεχόμενη κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων που μπορεί να προκύψει μεταξύ, αφενός, του ΠΜΔ, του ΜΟΔ, των ιδιοκτητών τους ή της ΑΕΠΕΥ ή του διαχειριστή αγοράς που διαχειρίζεται ΠΜΔ ή ΜΟΔ και, αφετέρου, της ορθής λειτουργίας του ΠΜΔ ή του ΜΟΔ. Τέλος, οι ΑΕΠΕΥ οφείλουν να διαθέτουν τους απαραίτητους μηχανισμούς για τη διευκόλυνση του αποτελεσματικού διακανονισμού των συναλλαγών που διενεργούνται στο πλαίσιο των συστημάτων του ΠΜΔ ή του ΜΟΔ και ενημερώνουν με σαφήνεια τα μέλη τους ή τους συμμετέχοντες για τις αντίστοιχες ευθύνες τους όσον αφορά τον διακανονισμό των συναλλαγών που εκτελούνται εντός του ΠΜΔ ή του ΜΟΔ.

Με την παράγραφο 2, προβλέπεται επίσης ότι πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει άδεια λειτουργίας, εφόσον πληρούνται οι οργανωτικές απαιτήσεις που καθορίζονται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου και ορίζεται η υποχρέωση γνωστοποίησης από το πιστωτικό ίδρυμα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της πρόθεσής του να λειτουργεί ΠΜΔ ή ΜΟΔ ταυτόχρονα με την υποβολή σχετικής αίτησης στην Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να διαπιστώσει τη συνδρομή των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α' έως η' της παραγράφου 1 και να ενημερώσει σχετικά την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στην παράγραφο 3 ρυθμίζεται η περίπτωση που κινητή αξία που έχει εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά αποτελέσει επίσης αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε ΠΜΔ ή ΜΟΔ χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη της. Στην περίπτωση αυτή ο εκδότης δεν υπόκειται σε καμία υποχρέωση σε σχέση με τον ΠΜΔ ή τον ΜΟΔ ως προς την αρχική, διαρκή ή κατά περίπτωση δημοσιοποίηση χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Τέλος, με τις παραγράφους 4 έως 6 καθορίζονται οι υποχρεώσεις των ΑΕΠΕΥ και των διαχειριστών αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ ως προς τη συμμόρφωσή τους με κάθε απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον πρόκειται για πιστωτικά ιδρύματα.

Στο **άρθρο 19** καθορίζονται οι επιπρόσθετες υποχρεώσεις που οφείλουν να τηρούν οι ΑΕΠΕΥ και οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ, πέραν όσων προβλέπονται στα άρθρα 16 και 18. Ειδικότερα, οι ΑΕΠΕΥ και οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ οφείλουν (α) να έχουν κατάλληλους μηχανισμούς για τη διαχείριση των κινδύνων στους οποίους είναι εκτεθειμένοι, και κατάλληλους μηχανισμούς και συστήματα για τον εντοπισμό όλων των σημαντικών για τη λειτουργία τους κινδύνων και να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για τον περιορισμό αυτών των κινδύνων, (β) να έχουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικής και έγκαιρης οριστικοποίησης των συναλλαγών που εκτελούνται εντός των συστημάτων τους και (γ) να διαθέτουν, κατά το χρόνο της χορήγησης της άδειας λειτουργίας τους και σε διαρκή βάση, επαρκείς χρηματοπιστωτικούς πόρους για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας τους, λαμβανομένης υπόψη της φύσης και της κλίμακας των συναλλαγών που διενεργούνται στην αγορά, καθώς και του εύρους και της σοβαρότητας των κινδύνων στους οποίους αυτές είναι εκτεθειμένες. Προβλέπεται επίσης ότι οι ΑΕΠΕΥ ή οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ δεν επιτρέπεται να εκτελούν εντολές πελατών έναντι ιδίων κεφαλαίων ή να καταρτίζουν αντιστοιχισμένες συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό (matched principal trading).

Στο **άρθρο 20** καθορίζονται ειδικές απαιτήσεις για τους ΜΟΔ. Μεταξύ άλλων, με την παρ. 1 ορίζεται ότι η ΑΕΠΕΥ και ο διαχειριστής αγοράς που διαχειρίζεται ΜΟΔ οφείλουν να διαθέτουν μηχανισμούς που αποτρέπουν την εκτέλεση εντολών πελατών σε ένα ΜΟΔ έναντι των ιδίων κεφαλαίων της ΑΕΠΕΥ ή του διαχειριστή αγοράς που διαχειρίζεται τον ΜΟΔ ή οποιασδήποτε οντότητας αποτελεί μέρος του ίδιου ομίλου ή νομικού προσώπου με την ΑΕΠΕΥ ή τον διαχειριστή αγοράς.

Στις παρ. 2 και 3 προβλέπεται συγκεκριμένα ποιες συναλλαγές επιτρέπεται να διενεργούν οι ΑΕΠΕΥ και ποιες όχι. Ειδικότερα, η ΑΕΠΕΥ ή ο διαχειριστής αγοράς που διαχειρίζεται ΜΟΔ επιτρέπεται να διενεργεί αντιστοιχισμένες συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό σε ομόλογα, δομημένα χρηματοπιστωτικά προϊόντα, δικαιώματα εκπομπής και ορισμένα παράγωγα μόνο εφόσον ο πελάτης έχει δώσει τη συγκατάθεσή του για την εν λόγω διαδικασία, ενώ αντίθετα η ΑΕΠΕΥ ή ο διαχειριστής αγοράς που διαχειρίζεται ΜΟΔ δεν επιτρέπεται για την εκτέλεση εντολών πελατών στο πλαίσιο του ΜΟΔ να διενεργεί αντιστοιχισμένες συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό επί παραγώγων που ανήκουν σε κατηγορία παραγώγων η οποία υπόκειται στην υποχρέωση εκκαθάρισης σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 648/2012. Αντίστοιχα, ΑΕΠΕΥ ή διαχειριστής αγοράς που διαχειρίζεται ΜΟΔ επιτρέπεται να διενεργεί συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό, εκτός της διενέργειας αντιστοιχισμένης συναλλαγής για ίδιο λογαριασμό, μόνο όσον αφορά κρατικούς χρεωστικούς τίτλους για τους οποίους δεν υπάρχει ρευστή αγορά.

Στην παρ. 4 ορίζεται ότι η λειτουργία ΜΟΔ και συστηματικού εσωτερικοποιητή εντός της ίδιας νομικής οντότητας δεν επιτρέπεται. Περαιτέρω, ένας ΜΟΔ δεν επιτρέπεται να συνδέεται με συστηματικό εσωτερικοποιητή κατά τρόπο που να επιτρέπει την αλληλεπίδραση μεταξύ των εντολών στον ΜΟΔ και των εντολών ή των προσφορών στον συστηματικό εσωτερικοποιητή. Ένας ΜΟΔ δεν επιτρέπεται να συνδέεται με άλλον ΜΟΔ κατά τρόπο που να επιτρέπει την αλληλεπίδραση μεταξύ εντολών σε διαφορετικούς ΜΟΔ.

Με την παρ. 5 παρέχεται η δυνατότητα στην ΑΕΠΕΥ ή στον διαχειριστή αγοράς που διαχειρίζεται ΜΟΔ να αναθέτει σε άλλη επιχείρηση επενδύσεων την παροχή ειδικής διαπραγμάτευσης στον ΜΟΔ σε ανεξάρτητη βάση. Διευκρινίζεται ότι για τους σκοπούς του άρθρου 20, η επιχείρηση επενδύσεων δεν θεωρείται ότι παρέχει ειδική διαπραγμάτευση σε ΜΟΔ σε ανεξάρτητη βάση εάν έχει στενούς δεσμούς με την ΑΕΠΕΥ ή το διαχειριστή αγοράς που διαχειρίζεται τον ΜΟΔ.

Στην παρ. 6 προβλέπεται ότι η εκτέλεση εντολών σε ΜΟΔ διεξάγεται με άσκηση διακριτικής ευχέρειας. Ειδικότερα, η ΑΕΠΕΥ ή ο διαχειριστής αγοράς που διαχειρίζεται ΜΟΔ ασκεί διακριτική ευχέρεια μόνο στην περίπτωση που αποφασίζει την εισαγωγή ή ανάκληση εντολής στον ΜΟΔ που διαχειρίζεται, ή όταν αποφασίζει να μην ταυτίσει συγκεκριμένη εντολή πελάτη με άλλες εντολές που είναι διαθέσιμες στα συστήματα σε δεδομένη στιγμή, με την προϋπόθεση ότι συμμορφώνεται με συγκεκριμένες οδηγίες που έχει λάβει από τον πελάτη και με τις υποχρεώσεις του άρθρου 27.

Επίσης, ορίζεται ότι στην περίπτωση συστήματος που διασταυρώνει εντολές πελατών, η ΑΕΠΕΥ ή ο διαχειριστής αγοράς που διαχειρίζεται ΜΟΔ δύναται να αποφασίζει εάν, τότε και τι τμήμα δύο ή περισσότερων εντολών επιθυμεί να ταυτίσει εντός του συστήματος. Σύμφωνα με τις παρ. 1, 2, 4 και 5 και με την επιφύλαξη της παρ. 3, αλλά και των άρθρων 18 και 27, στην περίπτωση συστήματος που διευκολύνει τη διευθέτηση συναλλαγών σε μη μετοχικές αξίες, η ΑΕΠΕΥ ή ο διαχειριστής αγοράς που διαχειρίζεται τον ΜΟΔ δύναται να διευκολύνει τη διαπραγμάτευση μεταξύ πελατών προκειμένου να υπάρξει προσέγγιση δύο ή περισσότερων δυνητικά συμβατών συναλλακτικών συμφερόντων σε μια συναλλαγή.

Τέλος, με την παρ. 7 καθορίζεται ότι όταν μια ΑΕΠΕΥ ή ένας διαχειριστής αγοράς αιτείται άδεια για τη λειτουργία ΜΟΔ, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να απαιτεί, λεπτομερή αιτιολόγηση των λόγων για τους οποίους το σύστημα δεν αντιστοιχεί σε και δεν μπορεί να λειτουργήσει ως ρυθμιζόμενη αγορά, ΠΜΔ ή συστηματικός εσωτερικοποιητής, καθώς και λεπτομερή περιγραφή του τρόπου με τον οποίο θα ασκείται η διακριτική ευχέρεια, και ιδίως τότε μια εντολή στον ΜΟΔ μπορεί να ανακληθεί και τότε και με ποιον τρόπο δύο ή περισσότερες εντολές πελατών θα ταυτίζονται στο πλαίσιο του ΜΟΔ. Επιπλέον, η ΑΕΠΕΥ ή ο διαχειριστής αγοράς ενός ΜΟΔ παρέχει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο διενεργεί αντιστοιχισμένες συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει τις αντιστοιχισμένες συναλλαγές για ίδιο λογαριασμό που διενεργούνται από την ΑΕΠΕΥ ή το διαχειριστή αγοράς, που διαχειρίζεται ΜΟΔ ώστε να διασφαλίζεται ότι πληρούται ο ορισμός της αντιστοιχισμένης συναλλαγής για ίδιο λογαριασμό και ότι η κατάρτισή τους δεν προκαλεί συγκρούσεις συμφερόντων μεταξύ της ΑΕΠΕΥ ή του διαχειριστή αγοράς και των πελατών τους.

Στο **άρθρο 21** προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ που έχουν αδειοδοτηθεί στην Ελλάδα να συμμορφώνονται σε διαρκή βάση με τους όρους που τίθενται στο Κεφάλαιο I για τη χορήγηση της αρχικής άδειας και η εποπτική αρμοδιότητα σχετικά της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στο **άρθρο 22** προβλέπεται η εποπτική αρμοδιότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση της συμμόρφωσης των ΑΕΠΕΥ με τους όρους λειτουργίας που προβλέπονται στον παρόντα νόμο και η δυνατότητα πρόσβασής της σε οποιοδήποτε στοιχείο ή έγγραφο απαιτείται ώστε να λαμβάνει τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες προς τον σκοπό αυτό.

Στην παράγραφο 1 του **άρθρου 23** ορίζεται ότι οι ΑΕΠΕΥ έχουν καθήκον να λαμβάνουν αποτελεσματικά μέτρα για τον εντοπισμό, την πρόληψη ή τη διαχείριση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων και να περιορίζουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό τις πιθανές συνέπειες αυτών των κινδύνων.

Στην παράγραφο 2, προβλέπεται ότι στην περίπτωση που παρά τη λήψη των προαναφερθέντων μέτρων εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος εις βάρος των συμφερόντων του πελάτη, θα πρέπει να κοινοποιηθούν στον πελάτη η εν γένει φύση ή οι πηγές σύγκρουσης των συμφερόντων και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για τον περιορισμό των εν λόγω κινδύνων, πριν αναληφθούν δραστηριότητες για λογαριασμό του.

Τέλος, στην παράγραφο 3, αναφέρεται ότι η γνωστοποίηση της παραγράφου 2 θα πρέπει να πραγματοποιείται σε σταθερό μέσο και να περιλαμβάνει επαρκείς λεπτομέρειες βάσει των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών του πελάτη προκειμένου ο πελάτης να είναι σε θέση να λάβει εμπειριστατωμένη απόφαση αναφορικά με την παρεχόμενη επενδυτική υπηρεσία στο πλαίσιο της οποίας ανακύπτει η σύγκρουση συμφερόντων.

Με το **άρθρο 24** καθορίζονται οι γενικές αρχές επαγγελματικής συμπεριφοράς που πρέπει να τηρούν οι ΑΕΠΕΥ κατά την παροχή επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών στους πελάτες τους. Επίσης, καθορίζεται το εύρος της πληροφόρησης που πρέπει να παρέχουν οι ΑΕΠΕΥ κατά την παροχή επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών. Εξειδικεύεται περισσότερο, σε σχέση με το προϊσχύσαν καθεστώς, το περιεχόμενο της πληροφόρησης που η ΑΕΠΕΥ οφείλει να παρέχει στους πελάτες ή τους δυνητικούς πελάτες σχετικά με την ίδια και τις υπηρεσίες της, τα χρηματοπιστωτικά μέσα και τις προτεινόμενες επενδυτικές στρατηγικές, τους τόπους εκτέλεσης και όλα τα κόστη και τις συναφείς επιβαρύνσεις. Επιπλέον, εισάγονται ειδικές υποχρεώσεις για τις ΑΕΠΕΥ σχετικά με τη δημιουργία από αυτές χρηματοπιστωτικών μέσων προς πώληση σε πελάτες και την παροχή επενδυτικών συμβουλών προς τους πελάτες σε ανεξάρτητη βάση. Επίσης, προβλέπεται ότι όταν η επενδυτική υπηρεσία προσφέρεται ως μέρος χρηματοπιστωτικού προϊόντος που ήδη υπόκειται σε άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τα πιστωτικά ιδρύματα και την καταναλωτική πίστη όσον αφορά τις απαιτήσεις ενημέρωσης, η εν λόγω υπηρεσία δεν υπόκειται επιπροσθέτως στις υποχρεώσεις που επιβάλλονται με τις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου αυτού. Προβλέπεται η κατ' αρχήν απαγόρευση καταβολής ή είσπραξης οποιασδήποτε αμοιβής ή προμήθειας ή παροχής ή λήψης οποιοδήποτε μη χρηματικού οφέλους από ΑΕΠΕΥ σε σχέση με την παροχή επενδυτικής ή παρεπόμενης υπηρεσίας προς ή από οποιοδήποτε μέρος πλην του πελάτη, καθώς και συγκεκριμένες εξαιρέσεις από την απαγόρευση αυτή. Παράλληλα, εισάγεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να διασφαλίζουν ότι η ανταμοιβή και αξιολόγηση της απόδοσης του προσωπικού τους γίνεται κατά τρόπο που δεν έρχεται σε σύγκρουση με την υποχρέωσή τους να ενεργούν προς το συμφέρον των πελατών τους. Επίσης, προβλέπεται υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ προς

παροχή ειδικής πληροφόρησης σε περίπτωση που επενδυτική υπηρεσία προσφέρεται μαζί με άλλη υπηρεσία ή προϊόν ως μέρος πακέτου ή ως προϋπόθεση για την ίδια συμφωνία ή πακέτο. Με την παρ. 13 του ίδιου άρθρου παρέχεται η εξουσιοδότηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να εκδώσει απόφαση για την εξειδίκευση των κανόνων αυτών σύμφωνα με τα εκτελεστικά μέτρα της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ (κατ' εξουσιοδότηση Οδηγία (ΕΕ) 2017/593).

Στο **άρθρο 25** προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να διασφαλίζουν ότι τα φυσικά πρόσωπα που για λογαριασμό των ΑΕΠΕΥ παρέχουν επενδυτικές ή παρεπόμενες υπηρεσίες σε πελάτες διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις και ικανότητες για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Εξυπακούεται ότι οι προβλέψεις του άρθρου αυτού είναι συμπληρωματικές του άρθρου 93 για την πιστοποίηση των στελεχών, η οποία αποτελεί και βασική προϋπόθεση για την παροχή των συγκεκριμένων υπηρεσιών από τα στελέχη των ΑΕΠΕΥ.

Επίσης, προβλέπεται και εξειδικεύεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ προς αξιολόγηση της καταλληλότητας και της συμβατότητας των πελατών σχετικά με την παροχή από τις ΑΕΠΕΥ επενδυτικών υπηρεσιών προς αυτούς καθώς και το περιεχόμενο της πληροφόρησης που πρέπει οι ΑΕΠΕΥ να αντλούν από τους πελάτες ή δυνητικούς πελάτες στο πλαίσιο της ως άνω αξιολόγησης. Επιπρόσθετα, εξειδικεύεται περαιτέρω ανά κατηγορία επενδυτικής υπηρεσίας το περιεχόμενο της πληροφόρησης που οι ΑΕΠΕΥ υποχρεούνται να παρέχουν στους πελάτες ή δυνητικούς πελάτες. Επιπλέον, προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να τηρούν αρχείο με τα έγγραφα που καταρτίζονται κατόπιν συμφωνίας μεταξύ αυτών και των πελατών τους. Τέλος, προβλέπονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες εξαιρείται από τις επιβαλλόμενες με το άρθρο αυτό υποχρεώσεις η παροχή επενδυτικής υπηρεσίας σε σχέση με ενυπόθηκες ομολογίες που εκδίδονται ειδικά για την εξασφάλιση της χρηματοδότησης σύμβασης πίστωσης για ακίνητα που προορίζονται για κατοικία, υπαγόμενης στις διατάξεις σχετικά με την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας καταναλωτών που προβλέπεται στην Οδηγία 2014/17/ΕΕ. Επισημάνεται ότι για την διαμόρφωση της παραγράφου 4 έχει ληφθεί υπόψη η παράγραφος 2 του Άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/1034, η οποία τροποποιεί την σχετικά παράγραφο της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

Στο **άρθρο 26** παρέχεται η δυνατότητα παρέκκλισης από τον κανόνα των προηγούμενου άρθρου που προβλέπει τη λήψη πληροφοριών από τον πελάτη προκειμένου να παράσχει η ΑΕΠΕΥ επενδυτικές υπηρεσίες. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ΑΕΠΕΥ μπορεί να παρέχει επενδυτικές και παρεπόμενες υπηρεσίες για λογαριασμό πελάτη λαμβάνοντας οδηγίες από άλλη ΕΠΕΥ που έχει λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή από αρμόδια αρχή άλλου κράτους – μέλους, βασιζόμενη στις πληροφορίες σχετικά με τον πελάτη που της παρέχει η μεσολαβούσα ΕΠΕΥ, η οποία έχει την απευθείας σχέση με τον πελάτη. Υπεύθυνη για την πληρότητα και την ακρίβεια των διαβιβαζόμενων πληροφοριών είναι σε κάθε περίπτωση η ΕΠΕΥ που διαβίβασε τις πληροφορίες. Σε κάθε περίπτωση, η ΑΕΠΕΥ που παρέχει τις επενδυτικές ή παρεπόμενες υπηρεσίες με τη μεσολάβηση άλλης ΕΠΕΥ είναι υπεύθυνη για την παροχή της υπηρεσίας στον πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του Τμήματος 2^{ου}.

Στο **άρθρο 27** θεσπίζονται οι υποχρεώσεις εκτέλεσης των εντολών με τους πλέον ευνοϊκούς για τον πελάτη όρους. Αφορά στην υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ για τη λήψη κάθε μέτρου έτσι, ώστε να επιτύχουν για τον πελάτη τη βέλτιστη εκτέλεση σε όρους συνολικού τιμήματος, το οποίο αντιπροσωπεύει την τιμή του χρηματοπιστωτικού μέσου και τα κόστη που συνδέονται

με την εκτέλεση τα οποία περιλαμβάνουν όλα τα έξοδα που βαρύνουν τον πελάτη και συνδέονται με την εκτέλεση της εντολής, όπως τα τέλη που εισπράττει ο τόπος εκτέλεσης και τα τέλη εκκαθάρισης και διακανονισμού, λαμβάνοντας υπόψη, στην περίπτωση περισσοτέρων του ενός ανταγωνιστικών τόπων εκτέλεσης, τα αποτελέσματα που θα επιτυγχάνονταν για τον πελάτη με την εκτέλεση της εντολής σε καθέναν από τους τόπους εκτέλεσης. Σε περίπτωση που υπάρχουν συγκεκριμένες οδηγίες του πελάτη, η ΑΕΠΕΥ εκτελεί την εντολή σύμφωνα με αυτές τις οδηγίες και θα πρέπει να θεωρηθεί ότι με τον τρόπο αυτόν έχει συμμορφωθεί με τους κανόνες βέλτιστης εκτέλεσης. Εξυπακούεται ότι μια ΑΕΠΕΥ δεν μπορεί να αποφύγει τις υποχρεώσεις της βάσει του άρθρου αυτού υποδεικνύοντας στον πελάτη να της δώσει συγκεκριμένες οδηγίες. Η ΑΕΠΕΥ δεν επιτρέπεται να λαμβάνει καμία αμοιβή, έκπτωση ή μη χρηματικό όφελος για να κατευθύνει εντολές πελατών σε συγκεκριμένο τόπο διαπραγμάτευσης ή εκτέλεσης κατά παράβαση των υποχρεώσεων σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων ή τις αντιπαροχές, που ορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, στην παράγραφο 3 του άρθρου 16 και στα άρθρα 23 και 24. Παράλληλα, ειδικά για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που υπόκεινται στη σχετική με την κατάρτιση συναλλαγών υποχρέωση των άρθρων 23 και 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014, εισάγεται υποχρέωση για κάθε τόπο διαπραγμάτευσης και κάθε συστηματικό εσωτερικοποιητή και, για τα λοιπά χρηματοπιστωτικά μέσα, κάθε τόπο εκτέλεσης, να διαθέτει στο κοινό, ατελώς, δεδομένα σχετικά με την ποιότητα της εκτέλεσης των συναλλαγών που διενεργούνται στο συγκεκριμένο τόπο τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Στην παράγραφο 4 προβλέπεται ότι οι ΑΕΠΕΥ πρέπει να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικές ρυθμίσεις για να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της βέλτιστης εκτέλεσης και ιδίως να καταρτίζουν και να εφαρμόζουν πολιτική εκτέλεσης εντολών που να τους επιτρέπει να επιτυγχάνουν το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα για τις εντολές των πελατών τους. Σύμφωνα με την παράγραφο 5 πρέπει να γίνεται ειδικότερη πρόβλεψη, όταν η πολιτική εκτέλεσης εντολών προβλέπει τη δυνατότητα εκτέλεσης εντολών εκτός τόπου διαπραγμάτευσης. Οι πελάτες πρέπει να ενημερώνονται εκ των προτέρων και να έχουν δώσει προηγουμένως τη ρητή συναίνεσή τους στην ΑΕΠΕΥ είτε με τη μορφή γενικής συμφωνίας ή για συγκεκριμένες συναλλαγές. Στην παράγραφο 6 προβλέπεται υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ που εκτελούν εντολές πελατών προς δημοσιοποίηση σ' ετήσια βάση συγκεκριμένων στοιχείων σχετικά με τους τόπους εκτέλεσης, στους οποίους εκτέλεσαν εντολές πελατών.

Το **άρθρο 28** εφαρμόζεται ειδικότερα στις ΑΕΠΕΥ που έχουν λάβει άδεια να παρέχουν την επενδυτική υπηρεσία της εκτέλεσης εντολών για λογαριασμό πελατών. Στο πλαίσιο παροχής της υπηρεσίας αυτής οι ΑΕΠΕΥ πρέπει να εφαρμόζουν διαδικασίες και μηχανισμούς που διασφαλίζουν την έγκαιρη, δίκαιη και ταχεία εκτέλεση των εντολών πελατών σε σχέση με τις εντολές άλλων πελατών ή με τα συμφέροντα της ΑΕΠΕΥ και κυρίως να επιτρέπουν την εκτέλεση συγκρίσιμων εντολών πελατών με χρονική προτεραιότητα ανάλογα με το χρόνο λήψης κάθε εντολής από την ΑΕΠΕΥ. Τα συμφέροντα της ΑΕΠΕΥ περιλαμβάνουν και τις επενδύσεις της ΑΕΠΕΥ σε χρηματοπιστωτικά μέσα (θέσεις διαπραγμάτευσης).

Με το **άρθρο 29** ρυθμίζεται το καθεστώς του συνδεδεμένου αντιπρόσωπου. Ως συνδεδεμένοι αντιπρόσωποι νοούνται τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία ενεργούν για λογαριασμό μιας και μόνον ΑΕΠΕΥ ή πιστωτικού ιδρύματος και μπορούν να προβαίνουν σε προώθηση των υπηρεσιών της ΑΕΠΕΥ, την οποία αντιπροσωπεύουν, σε προσέλκυση πελατείας ή σε λήψη και διαβίβαση εντολών πελατών ή δυνητικών πελατών, σε τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων και σε παροχή συμβουλών σχετικά με τα χρηματοπιστωτικά μέσα

και τις υπηρεσίες που προσφέρει η εν λόγω ΑΕΠΕΥ. Σε καμιά περίπτωση δε δικαιούνται να κατέχουν κεφάλαια ή τίτλους πελατών. Οι ΑΕΠΕΥ και τα πιστωτικά ιδρύματα ευθύνονται πλήρως και άνευ όρων για τους συνδεδεμένους αντιπροσώπους που ορίζουν και οφείλουν να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να αποφεύγεται κάθε ενδεχόμενο δυσμενών επιπτώσεων των μη υποκείμενων στον παρόντα νόμο δραστηριοτήτων του συνδεδεμένου αντιπροσώπου στις δραστηριότητες που ασκεί αυτός για λογαριασμό τους. Επίσης οφείλουν να διαθέτουν κατάλληλη οργάνωση και μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου, προκειμένου να μπορούν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των συνδεδεμένων αντιπροσώπων που έχουν ορίσει με τις διατάξεις του νόμου αυτού. Στην παράγραφο 4 προβλέπεται η τήρηση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την Τράπεζα της Ελλάδος μητρώου, στο οποίο εγγράφονται από την ΑΕΠΕΥ ή το πιστωτικό ίδρυμα που αντιπροσωπεύουν αντίστοιχα οι συνδεδεμένοι αντιπρόσωποι που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα. Η ως άνω εγγραφή διενεργείται υπό την προϋπόθεση ότι οι ΑΕΠΕΥ και τα πιστωτικά ιδρύματα που προτείνουν την εγγραφή συνδεδεμένου αντιπροσώπου στο μητρώο βεβαιώνουν ότι αυτός διαθέτει καλή φήμη και κατάλληλες γενικές, εμπορικές και επαγγελματικές γνώσεις που τους επιτρέπουν να παρέχουν με ακρίβεια στον πελάτη ή το δυνητικό πελάτη κάθε χρήσιμη πληροφορία για την προτεινόμενη υπηρεσία. Ακολούθως παρέχεται με την παράγραφο 5 εξουσιοδότηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στην Τράπεζα της Ελλάδος να καθορίζουν τις προϋποθέσεις για την εγγραφή των συνδεδεμένων αντιπροσώπων στο μητρώο, καθώς και τις τεχνικές λεπτομέρειες για την τήρηση και ενημέρωση του μητρώου και την πρόσβαση του επενδυτικού κοινού σε αυτό. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι οργανωτικές απαιτήσεις των ΑΕΠΕΥ και των πιστωτικών ιδρυμάτων, που χρησιμοποιούν συνδεδεμένους αντιπροσώπους, καθώς και των συνδεδεμένων αντιπροσώπων και ρυθμίζεται κάθε αναγκαίο θέμα σχετικά με τη λειτουργία των συνδεδεμένων αντιπροσώπων.

Στο **άρθρο 30** καθορίζονται οι όροι για τη διενέργεια συναλλαγών με επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους. Ειδικότερα προβλέπεται στην παράγραφο 1 ότι, για τις συναλλαγές με επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους, η ΑΕΠΕΥ δεν έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του άρθρου 24, με εξαίρεση τις παραγράφους 4 και 5, του άρθρου 25 με εξαίρεση την παράγραφο 6, του άρθρου 27 και της παραγράφου 1 του άρθρου 28, όσον αφορά τις συναλλαγές αυτές ή οποιαδήποτε παρεπόμενη υπηρεσία άμεσα σχετιζόμενη με αυτές τις συναλλαγές. Στις συναλλαγές τους με τους επιλέξιμους αντισυμβαλλόμενους, οι ΑΕΠΕΥ οφείλουν να ενεργούν με εντιμότητα, αμεροληψία και επαγγελματισμό και να επικοινωνούν με τρόπο που είναι ορθός, σαφής και μη παραπλανητικός, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση του επιλέξιμου αντισυμβαλλόμενου και την επιχειρηματική του δραστηριότητα. Σύμφωνα με την παράγραφο 2, ως επιλέξιμοι αντισυμβαλλόμενοι νοούνται οι επιχειρήσεις επενδύσεων, τα πιστωτικά ιδρύματα, οι ασφαλιστικές εταιρείες, οι Οργανισμοί Συλλογικών Επενδύσεων σε Κινητές Αξίες (ΟΣΕΚΑ) και οι εταιρείες διαχείρισής τους, τα ταμεία συντάξεων και οι εταιρείες διαχείρισής τους, άλλοι οργανισμοί του χρηματοπιστωτικού τομέα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας ή ρυθμίζονται με βάση το δίκαιο της Ένωσης ή εθνικό δίκαιο κράτους μέλους, οι εθνικές κυβερνήσεις και οι αντίστοιχες υπηρεσίες τους, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων φορέων που διαχειρίζονται το δημόσιο χρέος σε εθνικό επίπεδο, οι κεντρικές τράπεζες και οι υπερεθνικοί οργανισμοί. Οι επιχειρήσεις αυτές μπορούν να ζητήσουν να αντιμετωπιστούν, είτε γενικά είτε για συγκεκριμένες συναλλαγές, ως πελάτες των οποίων οι σχέσεις με την ΑΕΠΕΥ υπόκειται στις διατάξεις των άρθρων 24, 25, 27 και 28. Με την

παράγραφο 3 προβλέπεται ότι το καθεστώς του επιλέξιμου αντισυμβαλλόμενου κρίνεται σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους – μέλους εγκατάστασής του.

Στο **άρθρο 31** ορίζεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ και των διαχειριστών αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ να έχουν και να διατηρούν συνεχώς μηχανισμούς τακτικής παρακολούθησης και αποτελεσματικού ελέγχου της συμπεριφοράς των συμμετεχόντων στην αγορά, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωσή τους με τους κανόνες της, η αποτροπή παράνομων ενεργειών και η εύρυθμη λειτουργία της

Στο πλαίσιο αυτό, οι διαχειριστές ΠΜΔ και ΜΟΔ οφείλουν να παρακολουθούν τις εντολές που διαβιβάζονται στην αγορά και τις συναλλαγές που καταρτίζονται, ώστε να εντοπίζονται περιπτώσεις παράβασης των κανόνων κατάρτισης συναλλαγών, συνθηκών μη εύρυθμης διεξαγωγής συναλλαγών, ενεργειών που ενδέχεται να υποδηλώνουν συμπεριφορά κατάχρησης αγοράς δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014 ή δυσλειτουργιών των συστημάτων σχετικά με ένα χρηματοπιστωτικό μέσο.

Εφόσον δε, εντοπίσουν τέτοιες περιπτώσεις, ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία κοινοποιεί στην ΕΑΚΑΑ και στις αρμόδιες αρχές των λοιπών κρατών μελών τις σχετικές πληροφορίες.

Ειδικά όσον αφορά ενέργειες που ενδέχεται να υποδηλώνουν κατάχρηση αγοράς δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014: α) οι ΑΕΠΕΥ και οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ διαβιβάζουν επίσης χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και σε κάθε αρμόδια για τη διερεύνηση και δίωξη της κατάχρησης της αγοράς αρχή βοηθώντας τις στη διερεύνηση και δίωξη της κατάχρησης αγοράς που διαπράττεται στα συστήματά τους ή μέσω αυτών και β) η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ειδοποιεί τις αρμόδιες αρχές των υπόλοιπων κρατών μελών και την ΕΑΚΑΑ, εφόσον είναι πεπεισμένη ότι διαπράττεται ή έχει διαπραχθεί τέτοια συμπεριφορά.

Στο **άρθρο 32** ρυθμίζεται η αναστολή διαπραγμάτευσης και διαγραφή χρηματοπιστωτικών μέσων από τη διαπραγμάτευση σε ΠΜΔ ή ΜΟΔ με απόφαση του διαχειριστή τους.

Ο ΑΕΠΕΥ ή διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ μπορούν να αναστείλουν τη διαπραγμάτευση ή να διαγράψουν χρηματοπιστωτικό μέσο το οποίο δεν πληροί πλέον τους κανόνες του ΠΜΔ ή του ΜΟΔ, εκτός εάν η αναστολή ή διαγραφή αυτή ενδέχεται να βλάψει σημαντικά τα συμφέροντα των επενδυτών ή την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, διατηρεί την αρμοδιότητά της να απαιτεί από τους διαχειριστές την αναστολή διαπραγμάτευσης ή τη διαγραφή χρηματοπιστωτικού μέσου από τη διαπραγμάτευση,

Το άρθρο επιβάλλει ενιαία αντιμετώπιση της αναστολής ή διαγραφής όσον αφορά τα συνδεδεμένα χρηματοπιστωτικά μέσα, και αγορές στις οποίες διαπραγματεύονται. Ειδικότερα, όταν η αναστολή ή διαγραφή αποφασίζεται επί χρηματοπιστωτικού μέσου το οποίο συνδέεται ή αποτελεί σημείο αναφοράς με παράγωγα, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα Ι αναστέλλονται ή διαγράφονται κα τα παράγωγα, όταν αυτό είναι αναγκαίο για την υποστήριξη των στόχων της αναστολής διαπραγμάτευσης ή της διαγραφής του υποκείμενου χρηματοπιστωτικού μέσου.

Οι ΑΕΠΕΥ ή οι διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ ή ΜΟΔ, δημοσιοποιούν την απόφαση σχετικά με την αναστολή ή τη διαγραφή του χρηματοπιστωτικού μέσου και κάθε σχετικού παραγώγου, και την κοινοποιούν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Σε περίπτωση που το χρηματοπιστωτικό μέσο ή παράγωγο διαπραγματεύεται και σε ρυθμιζόμενες αγορές, άλλους ΠΜΔ ή ΜΟΔ και συστηματικούς εσωτερικοποιητές, που τελούν υπό την εποπτεία της και η αναστολή διαπραγμάτευσης ή η διαγραφή οφείλεται σε υπόνοια για κατάχρηση της αγοράς, σε δημόσια πρόταση ή στη μη δημοσιοποίηση προνομιακών πληροφοριών σχετικά με τον εκδότη ή το χρηματοπιστωτικό μέσο κατά παράβαση των άρθρων 7 και 17 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 596/2014, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, απαιτεί την αναστολή διαπραγμάτευσης ή τη διαγραφή του χρηματοπιστωτικού μέσου ή παραγώγου και από τις αγορές αυτές, εκτός αν τέτοια αναστολή ή διαγραφή θα μπορούσε να βλάψει σημαντικά τα συμφέροντα των επενδυτών ή την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημοσιοποιεί και κοινοποιεί, αμέσως, στην ΕΑΚΑΑ και τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών την απόφασή της και εφαρμόζει αντίστοιχα και παραπάνω όταν λαμβάνει κοινοποίηση από αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών, σχετικά με την αναστολή ή τη διαγραφή χρηματοπιστωτικού μέσου ή παραγώγου σύμφωνα με τις διατάξεις του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 2 του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όταν λάβει την κοινοποίηση του προηγούμενου εδαφίου, διαβιβάζει τη σχετική απόφασή της στην ΕΑΚΑΑ και στις υπόλοιπες αρμόδιες αρχές. Εφόσον αποφάσισε να μην προβεί σε αναστολή, διαπραγμάτευσης ή διαγραφή του χρηματοπιστωτικού μέσου ή παραγώγου, η κοινοποίηση συνοδεύεται και από την αντίστοιχη αιτιολογία.

Τα οριζόμενα στις παραγράφους 2-4 του άρθρου ισχύουν και όταν αίρεται η αναστολή της διαπραγμάτευσης του χρηματοπιστωτικού μέσου ή του αναφερόμενου στα σημεία 4 έως 10 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι παραγώγου που σχετίζεται ή έχει ως σημείο αναφοράς το χρηματοπιστωτικό αυτό μέσο.

Η διαδικασία κοινοποίησης των παραπάνω παραγράφων ισχύει επίσης στην περίπτωση που η απόφαση για αναστολή διαπραγμάτευσης ή διαγραφή ενός χρηματοπιστωτικού μέσου ή του αναφερόμενου στα σημεία 4 έως 10 του τμήματος Γ του παραρτήματος Ι παραγώγου που σχετίζεται ή έχει ως σημείο αναφοράς το χρηματοπιστωτικό αυτό μέσο λαμβάνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Στο **άρθρο 33** ορίζονται οι αγορές ανάπτυξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων που λειτουργούν ως ΠΜΔ, προς το σκοπό διευκόλυνσης της πρόσβασης στο κεφάλαιο από μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) μέσω της ανάπτυξης εξειδικευμένων αγορών. Η δημιουργία εντός της κατηγορίας ΠΜΔ μιας νέας υποκατηγορίας αγοράς ανάπτυξης ΜΜΕ και η καταγραφή των αγορών αυτών κρίνεται ότι θα αυξήσει τη διαφάνεια και τα χαρακτηριστικά τους και θα συμβάλει στην ανάπτυξη κοινών ρυθμιστικών προτύπων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις αγορές αυτές.

Οι όροι χαρακτηρισμού της νέας αυτής κατηγορίας αγορών ως αγοράς ΜμΕ πρέπει να είναι τέτοιοι που να παρέχουν επαρκή ευελιξία, και μείωση του περιττού διοικητικού βάρους, διατηρώντας ταυτόχρονα το υψηλό επίπεδο προστασίας των επενδυτών και την εμπιστοσύνη των επενδυτών στους εκδότες και στις εν λόγω αγορές, με ταυτόχρονη μείωση του περιττού διοικητικού βάρους για τους εκδότες στις αγορές αυτές.

Η αρμόδια αρχή δύναται, με απόφασή της, να καταχωρίσει τον ΠΜΔ ως αγορά ανάπτυξης ΜμΕ εφόσον κρίνει ότι ο ΠΜΔ πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 3 του άρθρου και έχει τηρηθεί η διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 18. Ως αρμόδια αρχή νοείται η εποπτεύουσα αρχή που είναι αρμόδια για την αδειοδότηση του διαχειριστή ΠΜΔ ή ΜΟΔ, σύμφωνα με το

άρθρο 18.

Τα άρθρα **34 και 35** αφορούν την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών από επιχειρήσεις επενδύσεων αδειοδοτημένες σε ένα κράτος μέλος στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους είτε χωρίς εγκατάσταση είτε με εγκατάσταση (υποκατάστημα ή συνδεδεμένο αντιπρόσωπο). Ειδικότερα:

Στο **άρθρο 34** η ενότητα Α (Ελευθερία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων σε άλλο κράτος μέλος) αφορά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών από επιχειρήσεις επενδύσεων ή από πιστωτικά ιδρύματα αδειοδοτημένα στην Ελλάδα, στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους χωρίς εγκατάσταση. Σύμφωνα με την παρ. 1, η παροχή παρεπόμενων υπηρεσιών επιτρέπεται μόνο σε συνδυασμό με επενδυτική υπηρεσία ή δραστηριότητα. Στην παρ. 2 προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να γνωστοποιήσουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πρόγραμμα δραστηριοτήτων, με ειδική αναφορά εάν θα χρησιμοποιούν συνδεδεμένους αντιπροσώπους εγκατεστημένους στην Ελλάδα. Στην παρ. 3 προβλέπεται η υποχρέωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να διαβιβάσει τις πληροφορίες στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής, εντός μηνός από τη λήψη τους, οπότε η ΑΕΠΕΥ μπορεί να αρχίσει να παρέχει υπηρεσίες στο κράτος μέλος υποδοχής. Στην παρ. 4 ρυθμίζεται η αντίστοιχη διαδικασία για τα πιστωτικά ιδρύματα που επιθυμούν να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος μέσω συνδεδεμένων αντιπροσώπων. Στην παρ. 5 προβλέπεται η υποχρέωση των ΑΕΠΕΥ να ενημερώνουν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εγκαίρως για μεταβολές στις γνωστοποιηθείσες πληροφορίες, ώστε ενημερωθεί αντίστοιχα η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής. Στην παρ. 6 προβλέπεται η ενημέρωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή της Τράπεζας της Ελλάδος από ΑΕΠΕΥ, πιστωτικά ιδρύματα και διαχειριστές αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ και ΜΟΔ που προτίθενται να εγκαταστήσουν σε άλλο κράτος μέλος υποδομές για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη διαπραγμάτευση από εξ αποστάσεως χρήστες, μέλη ή συμμετέχοντες που είναι εγκατεστημένοι στο έδαφος του κράτους μέλους υποδοχής, και η ενημέρωση στη συνέχεια, εντός ενός μηνός, της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής.

Στο άρθρο 34 η ενότητα Β (Ελευθερία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων στην Ελλάδα) αφορά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα χωρίς εγκατάσταση από επιχειρήσεις επενδύσεων αδειοδοτημένες σε άλλο κράτος μέλος. Σύμφωνα με την παρ. 1, η παροχή παρεπόμενων υπηρεσιών επιτρέπεται μόνο σε συνδυασμό με επενδυτική υπηρεσία ή δραστηριότητα. Στην παρ. 2 προβλέπεται η υποχρέωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να αναρτά στην ιστοσελίδα της πληροφορίες για την ταυτότητα των συνδεδεμένων αντιπροσώπων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος καταγωγής της επιχείρησης επενδύσεων και τους οποίους η τελευταία σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα. Στην παρ. 3 ορίζεται ότι η επιχείρηση επενδύσεων μπορεί να αρχίσει να παρέχει επενδυτικές υπηρεσίες στην Ελλάδα μετά τη διαβίβαση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής της του προγράμματος δραστηριοτήτων. Στην παρ. 4 ρυθμίζεται η αντίστοιχη υποχρέωση της Τράπεζας της Ελλάδος να αναρτά στην ιστοσελίδα της πληροφορίες για την ταυτότητα των συνδεδεμένων αντιπροσώπων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος μέλος καταγωγής του πιστωτικού ιδρύματος και τους οποίους το τελευταίο σκοπεύει να

χρησιμοποιήσει για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα. Στις παρ. 5 και 6 προβλέπεται η δυνατότητα επιχειρήσεων επενδύσεων και διαχειριστών αγοράς άλλων κρατών μελών που διαχειρίζονται ΠΜΔ και ΜΟΔ να εγκαθιστούν στην Ελλάδα υποδομές για να διευκολύνουν την πρόσβαση και τη διαπραγμάτευση στις αγορές αυτές από εξ αποστάσεως χρήστες, μέλη ή συμμετέχοντες που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα.

Στο **άρθρο 35** η ενότητα Α (Εγκατάσταση υποκαταστήματος σε άλλο κράτος μέλος) αφορά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών από επιχειρήσεις επενδύσεων ή από πιστωτικά ιδρύματα αδειοδοτημένα στην Ελλάδα, στην επικράτεια άλλου κράτους μέλους με εγκατάσταση, και ειδικότερα είτε με υποκατάστημα είτε με συνδεδεμένο αντιπρόσωπο. Σύμφωνα με την παρ. 1, η παροχή παρεπόμενων υπηρεσιών επιτρέπεται μόνο σε συνδυασμό με επενδυτική υπηρεσία ή δραστηριότητα. Στην παρ. 2 και στην παρ. 4 προβλέπονται οι πληροφορίες που πρέπει να γνωστοποιήσει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η ΑΕΠΕΥ. Σύμφωνα με την παρ. 3 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διαβιβάζει στη συνέχεια τις πληροφορίες αυτές εντός 3 μηνών στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής και ενημερώνει την ΑΕΠΕΥ. Σύμφωνα με την παρ. 5, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενημερώνει επίσης την ΑΕΠΕΥ εντός 3 μηνών σε περίπτωση που δεν προτίθεται να διαβιβάσει τις πληροφορίες. Στην παρ. 6 ορίζεται το χρονικό σημείο από το οποίο η ΑΕΠΕΥ μπορεί να εγκατασταθεί στην επικράτεια του άλλου κράτους μέλους, ήτοι μόλις λάβει ανακοίνωση από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής ή το αργότερο εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της διαβίβασης των πληροφοριών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής. Στην παρ. 7 ρυθμίζεται η αντίστοιχη διαδικασία για τα πιστωτικά ιδρύματα που επιθυμούν να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος μέσω συνδεδεμένων αντιπροσώπων. Στην παρ. 8 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους στο υποκατάστημα ΑΕΠΕΥ στο κράτος μέλος υποδοχής. Στην παρ. 9 προβλέπεται η υποχρέωση ενημέρωσης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς από την ΑΕΠΕΥ για μεταβολές στις γνωστοποιηθείσες πληροφορίες ένα μήνα πριν τη μεταβολή, ώστε να ενημερωθεί στη συνέχεια η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής.

Στο **άρθρο 35** η ενότητα Β (Εγκατάσταση υποκαταστήματος στην Ελλάδα) αφορά την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών στην Ελλάδα από επιχειρήσεις επενδύσεων αδειοδοτημένες σε άλλο κράτος μέλος με εγκατάσταση, και ειδικότερα είτε με υποκατάστημα είτε με συνδεδεμένο αντιπρόσωπο. Σύμφωνα με την παρ. 1, η παροχή παρεπόμενων υπηρεσιών επιτρέπεται μόνο σε συνδυασμό με επενδυτική υπηρεσία ή δραστηριότητα. Σύμφωνα με την παρ. 2, ο συνδεδεμένος αντιπρόσωπος της επιχείρησης επενδύσεων που είναι εγκατεστημένος στην Ελλάδα εξομοιώνεται προς υποκατάστημα. Σύμφωνα με την παρ. 3, το υποκατάστημα μπορεί να αρχίσει τις δραστηριότητές του στην Ελλάδα μόλις λάβει ανακοίνωση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή το αργότερο εντός δύο μηνών από την ημερομηνία της ανακοίνωσης από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής της επιχείρησης επενδύσεων στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των σχετικών με τη λειτουργία του υποκαταστήματος πληροφοριών. Στην παρ. 4 ρυθμίζεται η αντίστοιχη διαδικασία για τα πιστωτικά ιδρύματα που επιθυμούν να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες στην Ελλάδα χρησιμοποιώντας συνδεδεμένο αντιπρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελλάδα. Σύμφωνα με την παρ. 5, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εποπτεύει την τήρηση από το υποκατάστημα ή τον

συνδεδεμένο αντιπρόσωπο της επιχείρησης επενδύσεων στην Ελλάδα των άρθρων 24, 25, 27 και 28 του παρόντος νόμου και των άρθρων 14 έως 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014. Σύμφωνα με την παρ. 6, η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους καταγωγής της επιχείρησης επενδύσεων μπορεί να προβαίνει σε επιτόπιους ελέγχους στο υποκατάστημα στην Ελλάδα.

Στο **άρθρο 36** ρυθμίζεται το δικαίωμα πρόσβασης επιχειρήσεων επενδύσεων άλλου κράτους μέλους σε ρυθμιζόμενες αγορές που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα.

Στο **άρθρο 37** ρυθμίζονται το δικαίωμα πρόσβασης επιχειρήσεων επενδύσεων άλλου κράτους μέλους σε συστήματα κεντρικού αντισυμβαλλομένου, εκκαθάρισης και διακανονισμού που λειτουργούν στην Ελλάδα για την οριστικοποίηση ή την τακτοποίηση της οριστικοποίησης συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα καθώς και το δικαίωμα όλων των μελών και των συμμετεχόντων σε ρυθμιζόμενη αγορά να επιλέγουν το σύστημα διακανονισμού των συναλλαγών σε χρηματοπιστωτικά μέσα που διενεργούνται σε αυτές.

Στο **άρθρο 38** προβλέπεται το δικαίωμα των ΑΕΠΕΥ και των διαχειριστών αγοράς που διαχειρίζονται ΠΜΔ να συνάπτουν με κεντρικό αντισυμβαλλόμενο ή φορέα εκκαθάρισης και σύστημα διακανονισμού άλλου κράτους μέλους κατάλληλες συμφωνίες για την εκκαθάριση ή το διακανονισμό ορισμένων ή όλων των συναλλαγών που διενεργούνται στα συστήματά τους. Στην παράγραφο 2 καθορίζονται οι αυστηρές προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να αντιταχθεί στη χρήση κεντρικού αντισυμβαλλομένου, φορέα εκκαθάρισης ή συστήματος διακανονισμού άλλου κράτους μέλους.

Στα **άρθρα 39, 40** και **41** προβλέπεται η υποχρέωση επιχείρησης τρίτης χώρας που επιθυμεί να παρέχει στην Ελλάδα επενδυτικές υπηρεσίες να εγκαταστήσει για το σκοπό αυτό υποκατάστημα, το οποίο θα πρέπει να λάβει άδεια λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή την Τράπεζα της Ελλάδος, εάν η επιχείρηση της τρίτης χώρας είναι πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης της άδειας. Στην παρ. 2 του άρθρου 41 προβλέπονται οι υποχρεώσεις που πρέπει να τηρεί το υποκατάστημα.

Στο **άρθρο 42** προβλέπεται η εξαιρεση από την υποχρέωση εγκατάστασης υποκαταστήματος στην Ελλάδα, στις περιπτώσεις που οι επενδυτικές υπηρεσίες παρέχονται στην Ελλάδα με αποκλειστική πρωτοβουλία του πελάτη, ιδιώτη πελάτη ή επαγγελματία πελάτη υπό την έννοια του τμήματος II του παραρτήματος II του νόμου.

Στο **άρθρο 43** προβλέπονται οι λόγοι ανάκλησης της άδειας λειτουργίας υποκαταστήματος επιχείρησης τρίτης χώρας.

Στον Τίτλο 3 (άρθρα 44-56) ρυθμίζεται το ζήτημα του τρόπου αδειοδότησης και των προϋποθέσεων για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας στις ρυθμιζόμενες αγορές και τους διαχειριστές αυτών. Ο νόμος ακολουθεί τα πρότυπα του προηγούμενου νόμου 3606/2007 και προβλέπει την αδειοδότηση της ρυθμιζόμενης αγοράς και του διαχειριστή της. Περαιτέρω υπάρχουν αναφορές στις απαιτήσεις που πρέπει να πληροί το διοικητικό όργανο του διαχειριστή της αγοράς, στις προϋποθέσεις καταλληλότητας των προσώπων που ασκούν

επιρροή στη διαχείριση της αγοράς, στις οργανωτικές απαιτήσεις της αγοράς και την ανθεκτικότητα των συστημάτων της. Εξάλλου στο ίδιο κεφάλαιο ρυθμίζονται ζητήματα για την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών μέσων στην ρυθμιζόμενη αγορά, την αναστολή και διαγραφή των μέσων αυτών αλλά και κανόνες για την ισότιμη πρόσβαση στη ρυθμιζόμενη αγορά και εν γένει τις υποχρεώσεις των συμμετεχόντων σε αυτήν. Ειδικότερα:

Στο **άρθρο 44** (άρθρο 44 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) προβλέπεται ότι για τη λειτουργία ρυθμιζόμενης αγοράς στην Ελλάδα απαιτείται προηγούμενη άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθώς επίσης και ότι οι συναλλαγές που διενεργούνται στην ρυθμιζόμενη αγορά που έχει λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς διέπονται από το Ελληνικό Δίκαιο. Στην παράγραφο 3 του άρθρου προβλέπεται ότι η λειτουργία της αγοράς τελεί υπό την διαρκή εποπτεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθώς και ότι προϋποθέσεις αρχικής χορήγησης άδειας πρέπει να πληρούνται ανά πάσα στιγμή. Στην παράγραφο 4 προβλέπονται οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ανακαλέσει την άδεια λειτουργίας ρυθμιζόμενης αγοράς που αφορούν είτε την ίδια είτε το διαχειριστή της.

Στο **άρθρο 45** (άρθρο 46 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) υφίστανται προβλέψεις σχετικά με την άδεια λειτουργίας του διαχειριστή αγοράς ο οποίος ενεργεί στο όνομα και για λογαριασμό της ρυθμιζόμενης αγοράς που διαχειρίζεται και ευθύνεται για τη συμμόρφωσή της με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στη νομοθεσία εφόσον η ρυθμιζόμενη αγορά ως σύστημα που αποτελείται από κανόνες δεν έχει νομική προσωπικότητα. Σε συνέχεια της σχετικής ρύθμισης του ν. 3606/2007, η Τράπεζα της Ελλάδος, όταν ενεργεί υπό την ιδιότητα του Διαχειριστή της ΗΔΑΤ, εξαιρείται της άδειας λειτουργίας Διαχειριστή αγοράς και επομένως από την εφαρμογή των οικείων διατάξεων των άρθρων 45 και 46. Στην παράγραφο 2 εμπεριέχονται ρυθμίσεις εθνικής προέλευσης σχετικά με το ελάχιστο μετοχικό κεφάλαιο του διαχειριστή αγοράς. Στην παράγραφο 3 καθορίζονται τα κριτήρια βάσει των οποίων η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χορηγεί την άδεια λειτουργίας (ιδίως καταλληλότητα μελών διοικητικού οργάνου και προσώπων που διευθύνουν την επιχειρηματική δραστηριότητα του διαχειριστή της αγοράς). Στην παράγραφο 4 αναφέρεται ότι η έγκριση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς απαιτείται για τις αλλαγές των μελών του διοικητικού οργάνου και άλλων προσώπων που ασκούν επιρροή στο διαχειριστή. Στην παράγραφο 5 επίσης προβλέπονται διάφορα ποσοστά μετοχικού κεφαλαίου, η υπέρβαση των οποίων προϋποθέτει την λήψη άδειας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ενώ στην παράγραφο 6 προβλέπονται υποχρεώσεις του διαχειριστή της ρυθμιζόμενης αγοράς σε σχέση με την πληροφόρηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όταν επέρχονται μεταβολές στο ιδιοκτησιακό καθεστώς της ή στα μέλη του διοικητικού της οργάνου. Η παράγραφος 7 περιλαμβάνει ρυθμίσεις αναφορικά με τον τακτικό και έκτακτο έλεγχο του διαχειριστή αγοράς και τέλος η παράγραφος 8 περιλαμβάνει τους όρους ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του διαχειριστή αγοράς οι οποίοι είναι παρόμοιοι με τους όρους ανάκλησης άδειας λειτουργίας αγοράς του προηγούμενου άρθρου.

Στο **άρθρο 46** (άρθρο 45 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) καθορίζονται οι απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα μέλη του διοικητικού οργάνου του διαχειριστή αγοράς, είτε ατομικά είτε συλλογικά. Οι απαιτήσεις αφορούν στην καλή φήμη, γνώσεις, ικανότητες, πείρα και χρόνο που διαθέτουν τα μέλη του διοικητικού οργάνου. Στην παράγραφο 2 καθορίζονται ανώτατα όρια αριθμού θέσεων εκτελεστικού και μη εκτελεστικού μέλους που μπορούν να κατέχουν τα

μέλη του διοικητικού οργάνου της ρυθμιζόμενης αγοράς. Στην παράγραφο 3 εγκαθιδρύεται υποχρέωση παροχής ελάχιστων πόρων για την εκπαίδευση των μελών του διοικητικού οργάνου. Στην παράγραφο 4 εγκαθιδρύεται υποχρέωση για τους διαχειριστές που είναι σημαντικοί από πλευράς μεγέθους να συστήσουν επιτροπή αξιολόγησης υποψηφίων για τη συμμετοχή στο διοικητικό όργανο και καθορίζονται οι αρμοδιότητες αυτής. Στις παραγράφους 5, 6 και 7 καθορίζονται περαιτέρω υποχρεώσεις για την Επιτροπή Αξιολόγησης. Στην παράγραφο 8 περιλαμβάνονται υποχρεώσεις του διοικητικού οργάνου ως προς την παρακολούθηση της τήρησης των αρχών εταιρικής διακυβέρνησης από το Διαχειριστή Αγοράς ενώ στην παράγραφο 9 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να αρνηθεί τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας αν δεν πειστεί για την αξιοπιστία των μελών του διοικητικού οργάνου του διαχειριστή αγοράς.

Στο **άρθρο 47** (άρθρο 47 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) προβλέπονται οι οργανωτικές απαιτήσεις της ρυθμιζόμενης αγοράς, οι οποίες πρέπει να πληρούνται προκειμένου να χορηγηθεί η άδεια λειτουργίας της. Η αγορά τόσο κατά την αδειοδότηση όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της πρέπει να έχει μηχανισμούς για το σαφή εντοπισμό και τη διαχείριση των ενδεχόμενων δυσμενών συνεπειών για τη λειτουργία της ή για τα μέλη της, από κάθε σύγκρουση συμφερόντων, να διαθέτει κατάλληλα μέσα που να της επιτρέπουν να διαχειρίζεται τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένη, να εφαρμόζει κατάλληλους μηχανισμούς και συστήματα για τον εντοπισμό όλων των κινδύνων που είναι σημαντικοί για τη λειτουργία της και να έχει λάβει αποτελεσματικά μέτρα για τον περιορισμό τους. Επίσης πρέπει να εφαρμόζει διαφανείς κανόνες που δεν επιτρέπουν διακριτική μεταχείριση για την εύρυθμη διεξαγωγή των συναλλαγών καθώς και να διαθέτει μηχανισμούς που επιτρέπουν την έγκαιρη οριστικοποίηση των συναλλαγών. Τέλος πρέπει να διαθέτει επαρκείς χρηματοπιστωτικούς πόρους και Κανονισμό λειτουργίας στον οποίο ρυθμίζονται όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα ζητήματα. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 47 περιλαμβάνεται ρητή απαγόρευση για τους διαχειριστές αγοράς να μην εκτελούν εντολές πελατών έναντι ιδίων κεφαλαίων ή κατάρτισης αντιστοιχισμένων συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό στις αγορές που διαχειρίζονται. Στην παράγραφο 3 καθορίζονται οι όροι βάσει των οποίων η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χορηγεί άδεια λειτουργίας ρυθμιζόμενης αγοράς καθώς και ότι με τη χορήγηση της άδειας εγκρίνεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της Αγοράς ενώ προσδιορίζεται και έναντι ποιων προσώπων είναι αυτός δεσμευτικός. Στην παράγραφο 4 χορηγείται εξουσιοδότηση στο Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να καθορίζει ειδικότερους όρους για τη χορήγηση και ανάκληση άδειας λειτουργίας ρυθμιζόμενης αγοράς και να εξειδικεύεται το περιεχόμενο του Κανονισμού Λειτουργίας και η διαδικασία δημοσιοποίησής του.

Στο **άρθρο 48** (άρθρο 48 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) περιέχονται ρυθμίσεις σχετικά με την ανθεκτικότητα των συστημάτων, τα μέτρα διακοπής διαπραγμάτευσης και την ηλεκτρονική διαπραγμάτευση. Στην παράγραφο 1 αναφέρεται ότι η ρυθμιζόμενη αγορά πρέπει να διαθέτει αποτελεσματικά συστήματα και μηχανισμούς ώστε να εξυπηρετείται μεγάλος όγκος εντολών και μηνυμάτων και ταυτόχρονα να διασφαλίζεται η εύρυθμη διεξαγωγή συναλλαγών. Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι η ρυθμιζόμενη αγορά πρέπει να συνάπτει γραπτή συμφωνία με τις επιχειρήσεις επενδύσεων που ακολουθούν στρατηγική ειδικής διαπραγμάτευσης στη ρυθμιζόμενη αγορά και στην παράγραφο 3 καθορίζεται το ελάχιστο περιεχόμενο αυτής της

γραφής συμφωνίας. Η παράγραφος 4 θεσπίζει υποχρέωση για τη ρυθμιζόμενη αγορά να έχει συστήματα ώστε να απορρίπτονται εντολές που υπερβαίνουν κάποια όρια ή είναι σαφώς εσφαλμένες ενώ η παράγραφος 5 εμπεριέχει υποχρέωση της ρυθμιζόμενης αγοράς να έχει μηχανισμούς που επιτρέπουν τη διακοπή διαπραγμάτευσης σε περίπτωση απότομων μεταβολών των τιμών. Οι παραπάνω μηχανισμοί πρέπει να γνωστοποιούνται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και μέσω αυτής στην ΕΑΚΑΑ. Στην παράγραφο 6 υπάρχουν ρυθμίσεις για τη διενέργεια αλγοριθμικών συναλλαγών και στην παράγραφο 7 ρυθμίσεις για την άμεση ηλεκτρονική πρόσβαση στις συναλλαγές. Με την παράγραφο 9 θεσπίζονται υποχρεώσεις για τη διαφανή, δίκαιη και μη εισάγουσα διακρίσεις διάρθρωση των χρεώσεων της ρυθμιζόμενης αγοράς. Στην παράγραφο 10 υπάρχουν ρυθμίσεις για τις εντολές μέσω συστημάτων διενέργειας αλγοριθμικών συναλλαγών και στην παράγραφο 11 ρυθμίσεις για την παροχή προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς στοιχείων σχετικά με την πρόσβαση στο βιβλίο εντολών.

Στο **άρθρο 49** καθορίζονται ρυθμίσεις σχετικά με το βήμα τιμής σε μετοχές, αποθετήρια έγγραφα, διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια και άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα και τη μεθοδολογία που είναι αποδεκτή για τον καθορισμό του.

Στο **άρθρο 50** (άρθρο 50 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις τεχνικής φύσεως για το συγχρονισμό των ρολογιών εργασίας μεταξύ των τόπων διαπραγμάτευσης, των μελών και των συμμετεχόντων σε αυτούς προκειμένου να υπάρχει ορθή καταγραφή του χρόνου κάθε κοινοποιητέου συμβάντος.

Στο **άρθρο 51** καθορίζονται οι κανόνες που πρέπει να θεσπίζει η ρυθμιζόμενη αγορά σχετικά με την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών μέσων προς διαπραγμάτευση. Οι κανόνες καθορίζονται μέσω του Κανονισμού της ρυθμιζόμενης αγοράς υπό την προϋπόθεση ότι συμμορφώνεται με τους όρους του παρόντος άρθρου. Στην παράγραφο 2 περιέχονται οι γενικές αρχές των κανόνων εισαγωγής με βασικό γνώμονα την δίκαιη και αποτελεσματική διαπραγμάτευση των εισαγόμενων χρηματοπιστωτικών μέσων. Στην παράγραφο 3 περιέχονται γενικές αρχές των ρυθμίσεων του Κανονισμού έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των εκδοτών κινητών αξιών με τις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης πληροφοριών και τον τακτικό έλεγχο του αν τα εισηγμένα χρηματοπιστωτικά μέσα πληρούν τους όρους της αρχικής εισαγωγής. Στην παράγραφο 4 προβλέπεται η δυνατότητα εισαγωγής κινητής αξίας που έχει εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά σε άλλες ρυθμιζόμενες αγορές ακόμα και χωρίς τη συγκατάθεση του εκδότη τηρουμένων των διατάξεων του ν.3401/2005. Ο εκδότης σε αυτή την περίπτωση ενημερώνεται από την ρυθμιζόμενη αγορά για την εν λόγω εισαγωγή των κινητών αξιών του χωρίς ωστόσο να υπόκειται σε απευθείας παροχή πληροφοριών στην ρυθμιζόμενη αγορά εφόσον η εισαγωγή προς διαπραγμάτευση έγινε χωρίς τη συγκατάθεσή του.

Στο **άρθρο 52** καθορίζονται οι κανόνες αναστολής και διαγραφής χρηματοπιστωτικών μέσων από το διαχειριστή της αγοράς πέραν της σχετικής αντίστοιχης αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, σε περίπτωση που το χρηματοπιστωτικό μέσο δεν πληροί πλέον τους κανόνες της ρυθμιζόμενης αγοράς, εκτός εάν το μέτρο αυτό ενδέχεται να βλάψει σημαντικά τα συμφέροντα των επενδυτών ή την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς. Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η αναστολή ή διαγραφή των παραγώγων που σχετίζονται με το χρηματοπιστωτικό μέσο που αναστέλλεται ή διαγράφεται καθώς και η υποχρέωση της

ρυθμιζόμενης αγοράς να δημοσιοποιήσει άμεσα την αναστολή ή διαγραφή και να την κοινοποιήσει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Στην παράγραφο 3 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να ζητήσει από άλλους τόπους διαπραγμάτευσης που υπάγονται στην αρμοδιότητά της να αναστείλουν ή διαγράψουν το χρηματοπιστωτικό μέσο που ανεστάλη ή διεγράφη κατά τα ανωτέρω αναφερθέντα. Στην παράγραφο 4 θεσπίζεται η αντίστοιχη με την παράγραφο 3 υποχρέωση αναστολής ή διαγραφής χρηματοπιστωτικού μέσου όταν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς λαμβάνει κοινοποίηση από ομόλογη αρχή της άλλου κράτους μέλους. Στην παράγραφο 5 θεσπίζεται η ανάλογη εφαρμογή της διαδικασίας αναστολής ή διαγραφής και όταν αίρεται η αναστολή.

Στο **άρθρο 53** ρυθμίζονται οι κανόνες πρόσβασης στη ρυθμιζόμενη αγορά και απόκτησης της ιδιότητας του μέλους σε αυτήν που απορρέουν από τον Κανονισμό της αγοράς, τους κανόνες των συναλλαγών και τα επαγγελματικά πρότυπα προς τα οποία πρέπει να συμμορφώνεται το προσωπικό των επιχειρήσεων επενδύσεων ή των πιστωτικών ιδρυμάτων που δραστηριοποιούνται στην αγορά. Στην παράγραφο 3 ορίζεται ότι στην ρυθμιζόμενη αγορά, εφόσον προβλέπεται στον Κανονισμό της, μπορούν να έχουν πρόσβαση όχι μόνο επιχειρήσεις επενδύσεων και πιστωτικά ιδρύματα αλλά και άλλα πρόσωπα που διαθέτουν εξέγγραφα ήθους και ικανότητας, επαρκές επίπεδο συναλλακτικής ικανότητας και επάρκειας και όπου συντρέχει περίπτωση επαρκείς οργανωτικές ρυθμίσεις και μέσα για το ρόλο που καλούνται να επιτελέσουν. Στην παράγραφο 4 ορίζεται ποιες υποχρεώσεις του νόμου για την πληροφόρηση των πελατών, για την αξιολόγηση της καταλληλότητας και συμβατότητας, την υποχρέωση εκτέλεσης εντολών με τους καλύτερους όρους και τους κανόνες χειρισμού των εντολών πελατών δεν χρειάζεται να εφαρμόζουν τα μέλη στις μεταξύ τους σχέσεις αλλά και αυτές που πρέπει να τηρούν έναντι των πελατών τους όταν εκτελούν εντολές σε ρυθμιζόμενη αγορά. Η παράγραφος 5 ορίζει ότι πρέπει να παρέχεται από τις ρυθμιζόμενες αγορές πρόσβαση άμεσα ή εξ αποστάσεως σε επιχειρήσεις επενδύσεων που εδρεύουν σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, εφόσον οι διαδικασίες και τα συστήματα διαπραγμάτευσης της αγοράς δεν απαιτούν αυτοπρόσωπη παρουσία για τη διενέργεια των συναλλαγών. Οι παράγραφοι 6 και 7 ρυθμίζουν θέματα διευκόλυνσης δημιουργίας συστημάτων σε άλλες χώρες από ρυθμιζόμενη αγορά, αδειοδοτημένα από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, προκειμένου να διευκολυνθούν μέλη της εγκατεστημένα στις χώρες αυτές αλλά και ρυθμιζόμενων αγορών που έχουν λάβει άδεια σε άλλο κράτος μέλος για την ίδια διαδικασία στην Ελλάδα.

Στο **άρθρο 54** περιέχονται ρυθμίσεις για τον έλεγχο συμμόρφωσης των μελών προς τους κανόνες της ρυθμιζόμενης αγοράς που συμμετέχουν. Ο έλεγχος αφορά ιδιαίτερα τις εντολές που αποστέλλονται, τις ακυρώσεις αυτών, τις συναλλαγές με σκοπό τον εντοπισμό παραβιάσεων των κανόνων της αγοράς αλλά και πιθανών παραβιάσεων της νομοθεσίας περί κατάχρησης αγοράς. Η παράγραφος 2 αναφέρεται στην υποχρέωση των διαχειριστών αγορών να ενημερώνουν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς όταν διαπιστώνουν σημαντικές παραβιάσεις των κανόνων τους και συνθήκες μη εύρυθμης διεξαγωγής συναλλαγών. Στην παράγραφο 3 προβλέπονται ειδικότερες υποχρεώσεις των διαχειριστών αγοράς να αναφέρονται στις αρχές για τη διερεύνηση και δίωξη της κατάχρησης αγοράς για την υποβοήθηση του έργου της.

Στο **άρθρο 55** περιέχονται διατάξεις για τα συστήματα κεντρικού αντισυμβαλλόμενου, εκκαθάρισης και διακανονισμού με τα οποία μπορεί να συνάπτει συμφωνίες η ρυθμιζόμενη αγορά καθώς και για τη δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να αντιταχθεί σε τέτοιες συμφωνίες μόνο σε περίπτωση που τούτο είναι αναγκαίο για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς.

Στο **άρθρο 56** προβλέπεται η κατάρτιση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς καταλόγου ρυθμιζόμενων αγορών για τις οποίες έχει εκδώσει άδεια λειτουργίας και η κοινοποίησή τους στις αρμόδιες αρχές των υπολοίπων κρατών μελών και στην ΕΑΚΑΑ.

Με το **άρθρο 57** καθορίζονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς όρια θέσης, με βάση τη μέθοδο που θεσπίζει η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών, σχετικά με το μέγεθος της καθαρής θέσης που μπορεί να κατέχει ανά πάσα στιγμή ένα πρόσωπο, συνολικά σε επίπεδο ομίλου, σε παράγωγα επί εμπορευμάτων που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε τόπους διαπραγμάτευσης που είναι εγκατεστημένοι ή δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, και σε οικονομικά ισοδύναμες συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων. Σκοπός της θέσπισης των ορίων αυτών είναι η αποφυγή φαινομένων κατάχρησης της αγοράς, η επίτευξη ορθών όρων τιμολόγησης και διακανονισμού, και η διασφάλιση της σύγκλισης των τιμών των παραγώγων κατά τον μήνα παράδοσης και των τιμών για άμεση παράδοση του υποκείμενου εμπορεύματος. Τα όρια αυτά δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε θέσεις οι οποίες μειώνουν αντικειμενικά τους κινδύνους που συνδέονται άμεσα με τις εμπορικές δραστηριότητες μη χρηματοοικονομικών οντοτήτων σε σχέση με το εμπόρευμα.

Στην παρ. 5 ορίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές των τόπων διαπραγμάτευσης στους οποίους αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης το ίδιο παράγωγο εμπορεύματος και οι αρμόδιες αρχές των κατόχων θέσεων στο εν λόγω παράγωγο εμπορεύματος συνάπτουν συμφωνίες συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής των σχετικών στοιχείων μεταξύ τους, προκειμένου να καταστήσουν δυνατή την παρακολούθηση και την επιβολή του ενιαίου ορίου θέσης. Στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να επιτευχθεί ένα εναρμονισμένο καθεστώς ορίων θέσεων, η Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών παρακολουθεί την εφαρμογή των ορίων θέσεων και οι αρμόδιες αρχές καθορίζουν ρυθμίσεις συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της μεταξύ τους ανταλλαγής σχετικών δεδομένων, καθώς και να καταστήσουν δυνατή την παρακολούθηση και επιβολή των ορίων.

Στην παρ. 6 προβλέπεται ότι οι ΑΕΠΕΥ ή οι διαχειριστές αγοράς οι οποίοι διαχειρίζονται τόπο διαπραγμάτευσης στον οποίο αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων θα πρέπει να καθορίσουν κατάλληλους ελέγχους για τη διαχείριση θέσεων, προβλέποντας τις αναγκαίες εξουσίες τουλάχιστον για την παρακολούθηση των πληροφοριών σχετικά με τις θέσεις παραγώγων επί εμπορευμάτων και την πρόσβαση σε αυτές τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένης κάθε σχετικής τεκμηρίωσης, από πρόσωπα σχετικά με το μέγεθος και τον σκοπό της θέσης ή της έκθεσης που δημιουργήθηκε, πληροφορίες σχετικά με πραγματικούς ή υποκείμενους δικαιούχους, τυχόν συμφωνίες για

συντονισμένες ενέργειες, καθώς και για κάθε σχετικό στοιχείο του ενεργητικού ή του παθητικού (assets and liabilities) στην υποκείμενη αγορά, περιλαμβανομένου κάθε περιουσιακού στοιχείου, την απαίτηση της μείωσης ή της παύσης αυτών των θέσεων και την απαίτηση επαναφοράς της ρευστότητας στην αγορά για να μετριασθούν οι επιπτώσεις μιας μεγάλης ή κυρίαρχης θέσης.

Στην παρ. 9 προβλέπεται ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν επιβάλλει πιο περιοριστικά όρια από αυτά που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, όπου αιτιολογούνται αντικειμενικά και είναι αναλογικά, λαμβάνοντας υπόψη τη ρευστότητα και την εύρυθμη λειτουργία της συγκεκριμένης αγοράς. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δημοσιεύει στον διαδικτυακό της τόπο τις λεπτομέρειες των πιο περιοριστικών ορίων θέσεων που αποφασίζει να επιβάλει, τα οποία πρέπει να ισχύουν για αρχική περίοδο μη υπερβαίνουσα τους έξι (6) μήνες από την ημερομηνία δημοσίευσής τους στον διαδικτυακό της τόπο. Τα πιο περιοριστικά όρια θέσεων μπορούν να ανανεωθούν για περαιτέρω περιόδους που δεν υπερβαίνουν τους έξι (6) μήνες κάθε φορά, εάν οι λόγοι για τον περιορισμό εξακολουθούν να ισχύουν. Αν δεν ανανεωθούν μετά την πάροδο αυτών των έξι μηνών, λήγουν αυτόματα.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς γνωστοποιεί στην ΕΑΚΑΑ την επιβολή πιο περιοριστικών ορίων θέσεων. Η γνωστοποίηση περιλαμβάνει αιτιολόγηση για τα πιο περιοριστικά όρια θέσεων. Η ΕΑΚΑΑ εντός 24 ωρών εκδίδει γνώμη σχετικά με την αναγκαιότητα ή μη των πιο περιοριστικών ορίων θέσεων για την αντιμετώπιση της εξαιρετικής περίπτωσης, η οποία δημοσιεύεται στον διαδικτυακό της τόπο.

Όταν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επιβάλλει όρια σε αντίθεση με τη γνώμη της ΕΑΚΑΑ, δημοσιεύει αμέσως στον διαδικτυακό της τόπο ανακοίνωση στην οποία επεξηγεί πλήρως τους λόγους της εν λόγω επιβολής.

Σύμφωνα με την παρ. 10 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ασκεί τις εξουσίες της όσον αφορά την επιβολή κυρώσεων δυνάμει του παρόντος νόμου για παραβάσεις επί των ορίων θέσεων που καθορίζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, για:

α) θέσεις που κατέχουν πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα ή δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια θέσεων σε συμβάσεις παραγωγών επί εμπορευμάτων που η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έχει θεσπίσει για συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε τόπους διαπραγμάτευσης που είναι εγκατεστημένοι ή δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ή οικονομικά ισοδύναμες συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγωγών,

β) θέσεις που κατέχουν πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα ή δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια θέσεων σε συμβάσεις παραγωγών επί εμπορευμάτων που καθορίζουν οι αρμόδιες αρχές σε άλλα κράτη μέλη.

Στο **άρθρο 58** προβλέπονται οι απαιτήσεις διαφάνειας για τις ΑΕΠΕΥ ή τους διαχειριστές αγοράς οι οποίοι διαχειρίζονται τόπο διαπραγμάτευσης στον οποίο αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης παράγωγα επί εμπορευμάτων. Οι ανωτέρω τόποι διαπραγμάτευσης θα πρέπει να δημοσιεύουν σε εβδομαδιαία βάση λεπτομερή συγκεντρωτικά στοιχεία των θέσεων που κατέχουν διάφορες κατηγορίες προσώπων για τις διάφορες συμβάσεις παραγώγων επί εμπορευμάτων, τα δικαιώματα εκπομπής και τα παράγωγα αυτών, που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στις πλατφόρμες τους. Τα όρια θέσεων θα πρέπει να καθορίζονται για κάθε επιμέρους σύμβαση παραγώγων επί εμπορευμάτων. Επίσης, θα πρέπει να παρέχεται στην αρμόδια αρχή τουλάχιστον σε ημερήσια βάση αναλυτική και λεπτομερής περιγραφή των θέσεων που κατέχουν όλα τα πρόσωπα. Οι ρυθμίσεις για την παροχή ενημέρωσης δυνάμει του παρόντος νόμου και του άρθρου 26 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/20104 θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, κατά περίπτωση, τις απαιτήσεις παροχής ενημέρωσης αναφοράς που προβλέπονται ήδη σύμφωνα με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1227/2011.

Στον Τίτλο V άρθρα 59-66 ρυθμίζεται για πρώτη φορά η παροχή βασικών υπηρεσιών δεδομένων, που είναι κρίσιμης σημασίας ώστε οι επενδυτές να αποκτούν μια ικανή επισκόπηση της συναλλακτικής δραστηριότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προκειμένου η αρμόδια αρχή να λαμβάνει ακριβείς και σαφείς πληροφορίες αναφορικά με τις σχετικές συναλλαγές. Για το λόγο αυτό και για τη διασφάλιση του αναγκαίου επιπέδου ποιότητας, η παροχή των υπηρεσιών δεδομένων θα υπόκειται σε χορήγηση προηγούμενης άδειας λειτουργίας, εποπτεία και νομοθετική ρύθμιση. Ειδικότερα:

Στο Τμήμα 1 (άρθρα 59-62) ρυθμίζονται οι γενικές απαιτήσεις και διαδικασίες για την χορήγηση και ανάκληση άδειας λειτουργίας παρόχου υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων που αφορούν σε όλα τα είδη παρόχων αναφοράς δεδομένων (Ε.ΜΗ.ΔΗ.ΣΥ., Π.Ε.ΔΕ.ΣΥ., Ε.ΜΗ.ΓΝΩ.ΣΥ.):

Στο **άρθρο 59** προβλέπεται η υποχρέωση προηγούμενης χορήγησης άδειας λειτουργίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για την παροχή υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων. Κατά παρέκκλιση του βασικού κανόνα προηγούμενης χορήγησης άδειας λειτουργίας, ΑΕΠΕΥ που διαχειρίζεται τόπο διαπραγμάτευσης ή διαχειριστής αγοράς (που έχει λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς) επιτρέπεται να παρέχει υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων, υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης εξακρίβωσης της συμμόρφωσής τους με το παρόν κεφάλαιο. Διευκρινίζεται, ότι οι ΑΕΠΕΥ, στην άδεια των οποίων δεν περιλαμβάνεται η λειτουργία τόπου διαπραγμάτευσης, μπορούν να παρέχουν υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων, έπειτα από τη χορήγηση άδειας λειτουργίας για την παροχή υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς χορηγεί την άδεια λειτουργίας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 59 και εφόσον διαπιστώσει ότι η αιτούσα ΑΕΠΕΥ πληροί όλες τις απαιτήσεις του σχετικού κεφαλαίου.

Προβλέπεται επίσης ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τηρεί προσβάσιμο στο κοινό μητρώο με τους παρόχους υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων που έχουν αδειοδοτηθεί από αυτήν. Στο μητρώο αυτό περιλαμβάνονται και οι ΑΕΠΕΥ που διαχειρίζονται τόπο διαπραγμάτευσης και οι διαχειριστές αγοράς που έχουν λάβει άδεια από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς που παρέχουν υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου.

Στο **άρθρο 60** (άρθρο 60 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) προβλέπεται ότι στην άδεια λειτουργίας προσδιορίζονται οι υπηρεσίες αναφοράς δεδομένων που επιτρέπεται να παρέχει ο πάροχος υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων και ορίζεται ότι η άδεια λειτουργίας ισχύει σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο **άρθρο 61** (άρθρο 61 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) προβλέπονται οι απαιτήσεις που πρέπει να διαπιστώσει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς πως πληροί ο αιτών πριν τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και οι διαδικασίες έγκρισης της αίτησης χορήγησης άδειας λειτουργίας. Στην παρ. 3 προβλέπεται ότι οι πάροχοι υπηρεσιών αναφοράς δεδομένων λειτουργούν με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και έχουν τα κεντρικά τους γραφεία και την καταστατική τους έδρα στην Ελλάδα και το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον σε εκατόν είκοσι πέντε χιλιάδες (125.000) ευρώ.

Στο **άρθρο 62** (άρθρο 62 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) καθορίζονται οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ανακαλεί την άδεια λειτουργίας που έχει χορηγήσει.

Στο **άρθρο 63** (άρθρο 63 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) καθορίζονται οι απαιτήσεις που πρέπει να πληρούν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου του παρόχου αναφοράς δεδομένων, είτε ατομικά είτε συλλογικά. Οι απαιτήσεις αφορούν στην καλή φήμη, γνώσεις, ικανότητες, πείρα και χρόνο που διαθέτουν τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου. Ο πάροχος υπηρεσιών γνωστοποιεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, κάθε αλλαγή στη σύνθεσή του και όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του παρόχου με τις απαιτήσεις που προβλέπει το άρθρο για τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Στο Τμήμα 2 (άρθρα 63-66) ρυθμίζονται οι ειδικότερες οργανωτικές απαιτήσεις για καθένα από τους Ε.ΜΗ.ΔΗ.ΣΥ, Π.Ε.ΔΕ.ΣΥ., Ε.ΜΗ.ΓΝΩ.ΣΥ..

Στο **άρθρο 64** (άρθρο 64 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) καθορίζονται οι οργανωτικές απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούν κατά τη λειτουργία τους οι Ε.ΜΗ.ΔΗ.ΣΥ, ώστε η εισαγωγή εγκεκριμένων μηχανισμών δημοσιοποίησης συναλλαγών να βελτιώνει την ποιότητα των πληροφοριών συναλλακτικής διαφάνειας που δημοσιοποιούνται εκτός των οργανωμένων αγορών και να διασφαλίζει τη δημοσιοποίηση των εν λόγω πληροφοριών κατά τρόπο που διευκολύνει την ενοποίησή τους με δεδομένα που δημοσιεύουν οι τόποι διαπραγμάτευσης.

Στο άρθρο 65 (άρθρο 65 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) καθορίζονται οι οργανωτικές απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούν κατά τη λειτουργία τους οι Π.Ε.ΔΕ.ΣΥ. για τη συγκέντρωση των δημοσιευμένων πληροφοριών και την ενοποίηση σε συνεχή ροή των δημοσιευμένων ηλεκτρονικών δεδομένων σύμφωνα με τα άρθρα 6 και 20 του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014.

Στα πλαίσια της παρούσας δομής της αγοράς που επιτρέπει τον ανταγωνισμό μεταξύ περισσότερων τόπων διαπραγμάτευσης, η ρύθμιση της παροχής από ιδιωτικούς φορείς ενός αποτελεσματικού και αναλυτικού ενοποιημένου δελτίου παρακολούθησης για μετοχές και χρηματοπιστωτικά μέσα που προσομοιάζουν σε μετοχές θα συμβάλλει στη δημιουργία μιας ολοκληρωμένης ευρωπαϊκής αγοράς και στη πρόσβαση των συμμετεχόντων στην αγορά σε μια ενοποιημένη εικόνα των διαθέσιμων πληροφοριών συναλλακτικής διαφάνειας. Η προβλεπόμενη ρύθμιση βασίζεται στην αδειοδότηση και εποπτεία με βάση προκαθορισμένες παραμέτρους των παρόχων, με στόχο την παροχή τεχνικά προηγμένων και καινοτόμων λύσεων προς το μέγιστο δυνατό όφελος της αγοράς και τη διάθεση δεδομένων για την αγορά με συνεπή και ακριβή τρόπο. Τέλος, για να εξασφαλιστεί ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων θα βασίζεται στην ποιότητα των υπηρεσιών και όχι στο εύρος των

καλυπτόμενων δεδομένων, προβλέπεται πως οι Π.Ε.ΔΕ.ΣΥ. θα πρέπει να ενοποιούν τα δεδομένα από όλους τους Ε.ΜΗ.ΔΗ.ΣΥ. και τους τόπους διαπραγμάτευσης.

Στο **άρθρο 66** (άρθρο 66 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ) καθορίζονται οι οργανωτικές απαιτήσεις που πρέπει να ικανοποιούν κατά τη λειτουργία τους οι Ε.ΜΗ.ΓΝΩ.ΣΥ., ώστε να εξασφαλίζεται η ορθή, πλήρης και ακριβής γνωστοποίηση των συναλλαγών που πραγματοποιούν οι επιχειρήσεις επενδύσεων στην αρμόδια αρχή το συντομότερο δυνατόν και το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από εκείνη που πραγματοποιήθηκε η συναλλαγή.

Στον Τίτλο VI (άρθρα 67-86) προβλέπονται οι αρμοδιότητες και η συνεργασία των αρμόδιων αρχών. Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του **άρθρου 67**, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εποπτεία των διατάξεων του νόμου. Κατ' εξαίρεση, ως προς την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 3, της παρ. 3 του άρθρου 9, των άρθρων 14, 16 έως 23, 29, 34-ενότητα Α εκτός των παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού, 34-ενότητα Β εκτός των παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού, 35-ενότητα Α εκτός των παρ. 2 έως 6 και της παρ. 8 του άρθρου αυτού, 35-ενότητα Β εκτός των παρ. 2, 3 και 6 του άρθρου αυτού, 36 έως 38, του άρθρου 42 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014, καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού και των αντίστοιχων άρθρων της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, εκδοθεισών πράξεων προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων που παρέχουν επενδυτικές και παρεπόμενες υπηρεσίες ή ασκούν επενδυτικές δραστηριότητες συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων στην Ελλάδα επιχειρήσεων τρίτων χωρών που είναι πιστωτικά ιδρύματα, αρμόδια είναι η Τράπεζα της Ελλάδος. Η παράγραφος 2 αποτελεί γενική ρύθμιση σύμφωνα με την οποία οι εποπτικές αρχές έχουν όλες τις εξουσίες που είναι αναγκαίες για την άσκηση των καθηκόντων τους. Η παράγραφος 3 προβαίνει σε εξειδίκευση και απαρίθμηση των εξουσιών που ανατίθενται στις δύο αρχές, κατά το λόγο των αρμοδιοτήτων τους, ενώ η παράγραφος 4 περιέχει τις εξουσίες που δύνανται να ασκεί αποκλειστικά η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, λόγω των εκτεταμένων αρμοδιοτήτων εποπτείας που εξ αντικειμένου της ανατίθενται από το νόμο. Η παράγραφος 5 προβλέπει ότι Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί επιπλέον και τις εξουσίες εποπτείας που της έχουν ανατεθεί βάσει των διατάξεων του ν. 4261/2014. Η παράγραφος 6 προβλέπει την δυνατότητα των εποπτικών αρχών να ασκούν τις αρμοδιότητες τους είτε άμεσα είτε με τη συνεργασία άλλων αρχών ή και με αίτηση στις αρμόδιες δικαστικές αρχές. Η παράγραφος 7 παρέχει εξουσιοδότηση προς τις εποπτικές αρχές να καθορίζουν, τα στοιχεία που υποβάλλουν οι εποπτευόμενοι.

Το **άρθρο 68** αναφέρεται στην αμοιβαία υποχρέωση συνεργασίας μεταξύ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος, και ιδίως στην υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών και παροχής κάθε αναγκαίας συνδρομής. Η παράγραφος 2 αναφέρει ζητήματα που εξειδικεύονται περαιτέρω με το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ των δύο εποπτικών αρχών. Ειδικότερα, επαναλαμβάνονται τα ζητήματα τα οποία προβλέπονταν ήδη στην οικεία διάταξη του 3606/2007 και τα οποία αποτελούν ήδη αντικείμενο του Μνημονίου Συνεργασίας μεταξύ των δύο αρχών, ενώ προστίθενται ορισμένα επιπλέον ζητήματα που αφορούν την συνεργασία και επικοινωνία μεταξύ των εποπτικών αρχών.

Στο **άρθρο 69** προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που δύνανται να επιβάλλουν οι εποπτικές αρχές, πέραν των εποπτικών εξουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 67 του σχεδίου νόμου για παραβάσεις των διατάξεων του παρόντος. Επισημαίνεται ότι ενώ η παρ. 3 του άρθρου 70 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ αναφέρει συγκεκριμένες διατάξεις των

οποίων η παράβαση πρέπει να θεωρείται παράβαση της Οδηγίας και επομένως να επιβάλλονται κυρώσεις από τις εποπτικές αρχές, το παρόν άρθρο, υιοθετώντας μια πιο αυστηρή προσέγγιση του έλληνα νομοθέτη, προβλέπει ότι η παράβαση κάθε διάταξης του παρόντος νόμου πρέπει να θεωρείται παράβαση δυνάμενη να επιφέρει τις προβλεπόμενες κυρώσεις και μέτρα. Ειδικότερα, η παρ. 1 ορίζει αυτές τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που επιβάλλονται από τις εποπτικές αρχές. Στις υφιστάμενες κυρώσεις του ν. 3606/2007, όπως αναπροσαρμόζονται, έχουν προστεθεί επίσης οι κυρώσεις και μέτρα που προβλέπονται στην Οδηγία 2014/65/ΕΕ. Σε χωριστή παράγραφο 2 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να επιβάλλει επίπληξη σε όποιο πρόσωπο παραβαίνει τις ως άνω διατάξεις, σύμφωνα με την διακριτική ευχέρεια που παρέχεται από την Οδηγία για τη θέσπιση περαιτέρω κυρώσεων από τον εθνικό νομοθέτη. Προκειμένου περί νομικών προσώπων, η παράγραφος 3 προβλέπει την δυνατότητα επιβολής των κυρώσεων των προηγούμενων παραγράφων, πέραν από το νομικό πρόσωπο, και στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου αυτού ή και σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο φέρει ευθύνη για την παράβαση των οικείων διατάξεων. Η παράγραφος 4 ορίζει τις περιστάσεις που λαμβάνονται ενδεικτικά υπόψη κατά τον καθορισμό και την επιμέτρηση των κυρώσεων και μέτρων. Η παράγραφος 5 προβλέπει την επιβολή των κυρώσεων της παραγράφου 1 και σε περίπτωση μη συνεργασίας ή συμμόρφωσης σε έρευνα ή αίτημα της εποπτικής αρχής. Η παράγραφος 6 επαναλαμβάνει, στο πρότυπο της σχετικής διάταξης του άρθρου 8 του ν. 3606/2007, την απαγόρευση παροχής επενδυτικών υπηρεσιών ή άσκησης επενδυτικών δραστηριοτήτων από μη αδειοδοτημένες από την αρμόδια αρχή οντότητες, ενώ διατηρεί, σύμφωνα με την διακριτική ευχέρεια που παρέχεται από την Οδηγία, και την ποινική διάταξη, σύμφωνα με την οποία, όποιος κατά παράβαση της παραπάνω απαγόρευσης, με πρόθεση προβαίνει σε κατ' επάγγελμα παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ή άσκηση επενδυτικών δραστηριοτήτων στην Ελλάδα, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους ή με χρηματική ποινή ή με αμφότερες τις ποινές αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προστίθεται αντίστοιχη απαγόρευση και ποινική διάταξη ως προς την παροχή υπηρεσιών ΕΜΗΔΗΣΥ, ΠΕΔΕΣΥ και ΕΜΗΓΝΩΣΥ. Τέλος, προβλέπεται υποχρέωση των ελληνικών δικαστηρίων να διαβιβάζουν τις σχετικές καταδικαστικές τους αποφάσεις στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή, ως προς πιστωτικά ιδρύματα ή επιχειρήσεις τρίτων χωρών που είναι πιστωτικά ιδρύματα, την Τράπεζα της Ελλάδος, προκειμένου οι τελευταίες να μπορούν να εκπληρώσουν τις σχετικές υποχρεώσεις ενημέρωσης της ΕΑΚΑΑ. Τέλος, με την παράγραφο 7 δίδεται δικαίωμα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να παρίσταται ως πολιτικώς ενάγουσα για την υποστήριξη της κατηγορίας σε δίκες για τις αξιόποινες πράξεις της παραγράφου 6 του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως υποβολής από αυτήν ή μη της μηνυτήριας αναφοράς. Στην ίδια παράγραφο ορίζεται ότι σε κάθε περίπτωση μετά την έκδοση οριστικής απόφασης η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δικαιούται να λάβει αντίγραφα του συνόλου της δικογραφίας, καθώς και της αποφάσεως, ανεξαρτήτως αν είχε δηλώσει ή όχι παράσταση πολιτικής αγωγής.

Το άρθρο 70 εισάγει ειδικότερες ρυθμίσεις σχετικά με την δημοσιοποίηση των αποφάσεων των εποπτικών αρχών για την επιβολή κυρώσεων. Στην παράγραφο 1 προβλέπεται η ανάρτηση των ως άνω αποφάσεων στον διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας αρχής και οι πληροφορίες οι οποίες περιλαμβάνονται κατ' ελάχιστον στην δημοσιοποίηση αυτή. Η παράγραφος 2 προβλέπει εξαίρεση από την δημοσιοποίηση σε περίπτωση που κριθεί ότι η δημοσιοποίηση της ταυτότητας των νομικών προσώπων ή των δεδομένων προσωπικού

χαρακτήρα των φυσικών προσώπων είναι δυσανάλογη ή σε περίπτωση που η δημοσιοποίηση της απόφασης θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή διενεργούμενους ελέγχους. Στις περιπτώσεις αυτές, οι εποπτικές αρχές έχουν την δυνατότητα είτε να καθυστερήσουν την δημοσιοποίηση έως ότου παύσουν οι λόγοι για τη μη δημοσίευση είτε να δημοσιοποιήσουν την απόφαση χωρίς αναφορά ονομάτων είτε, τέλος, να απέχουν τελείως από την δημοσιοποίηση, αν κρίνουν ότι οι προηγούμενες δυνατότητες δεν επαρκούν για τη διασφάλιση ότι δεν θα τεθεί σε κίνδυνο η σταθερότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών ή η αναλογικότητα της δημοσιοποίησης των αποφάσεων αυτών σε σχέση με τα επιβληθέντα μέτρα που θεωρούνται ήσσονος σημασίας. Η παράγραφος 3 επεκτείνει την δημοσιοποίηση σε περίπτωση άσκησης αίτησης ακύρωσης ή προσφυγής κατά των αποφάσεων των εποπτικών αρχών για την επιβολή κύρωσης ή μέτρου. Στην περίπτωση αυτή δημοσιεύονται σχετικές πληροφορίες καθώς και περαιτέρω ενημέρωση σχετικά με την έκβαση τους. Η παράγραφος 4 προβλέπει το χρονικό διάστημα κατά το οποίο παραμένουν δημοσιοποιημένες οι πληροφορίες του παρόντος άρθρου. Παράλληλα προβλέπεται η υποχρέωση για την ενημέρωση της ΕΑΚΑΑ σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν χωρίς να δημοσιοποιηθούν, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αιτήσεων ακύρωσης ή προσφυγών κατά αυτών. Τέλος, προβλέπεται ότι οι εποπτικές αρχές λαμβάνουν τις αποφάσεις επιβολής ποινικών κυρώσεων και τις υποβάλλουν στην ΕΑΚΑΑ. Σύμφωνα με την παράγραφο 5, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή η Τράπεζα της Ελλάδος, κατά περίπτωση, υποχρεούνται να διαβιβάζουν στην ΕΑΚΑΑ στοιχεία σε συγκεντρωτική μορφή σχετικά με τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που έχουν επιβάλλει και με τις ποινικές κυρώσεις που έχουν επιβληθεί σε ετήσια βάση, ενώ, σύμφωνα με την παράγραφο 6 υποχρεούνται να γνωστοποιούν στην ΕΑΚΑΑ τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που έχουν δημοσιοποιήσει .

Το **άρθρο 71** αναφέρεται στην δυνατότητα καταγγελίας στις εποπτικές αρχές παραβάσεων ή ενδεχόμενων παραβάσεων των διατάξεων του παρόντος νόμου και του Κανονισμού (ΕΕ) 600/2014, σύμφωνα με διαδικασίες και μηχανισμούς που καθορίζουν. Η παράγραφος 2 προβλέπει ότι οι μηχανισμοί για την καταγγελία των παραβάσεων πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον ειδικές διαδικασίες για την λήψη των καταγγελιών, συμπεριλαμβανομένης της σύστασης ασφαλών διαύλων επικοινωνίας για τις καταγγελίες, κατάλληλη προστασία έναντι αντιποίνων για εργαζόμενους σε εποπτευόμενους φορείς που καταγγέλλουν παραβάσεις αλλά και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προσώπων που εμπλέκονται. Σύμφωνα με την παράγραφο 3, και οι εποπτευόμενοι φορείς υποχρεούνται να έχουν διαδικασίες ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να καταγγέλλουν εσωτερικά παραβάσεις ή ενδεχόμενες παραβάσεις, μέσω ειδικού, ανεξάρτητου και αυτόνομου διαύλου.

Το **άρθρο 72** προβλέπει το δικαίωμα προσφυγής κατά των αποφάσεων των εποπτικών αρχών που επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις ή μέτρα.

Στο **άρθρο 73** προβλέπεται η εξωδικαστική επίλυση των διαφορών που προκύπτουν από την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών. Στην παράγραφο 1 προβλέπεται η συνεργασία των εποπτευόμενων με φορείς που είναι επιφορτισμένοι με την υποβολή καταγγελιών ή παραπόνων πελατών, ενώ η παράγραφος 2 εισάγει την υποχρέωση των φορέων αυτών να συνεργάζονται με αντίστοιχους φορείς άλλων κρατών μελών για την επίλυση διασυνοριακών διαφορών. Η παράγραφος 3 επαναλαμβάνει την υποχρέωση γνωστοποίησης στην ΕΑΚΑΑ

πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τις διαδικασίες εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών.

Η παρ. 1 του **άρθρου 74** ορίζει την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, και από κάθε πρόσωπο που ασκεί ή έχει ασκήσει δραστηριότητα για λογαριασμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς τους εντεταλμένους από αυτήν ελεγκτές ή εμπειρογνώμονες, διατηρώντας τις ίδιες ρυθμίσεις σε σχέση με την οικεία διάταξη του ν. 3606/2007. Ως εμπιστευτικές πληροφορίες για τις οποίες υπάρχει υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου νοούνται οι πληροφορίες που περιέρχονται στα παραπάνω πρόσωπα από τους εποπτευόμενους φορείς που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 12 του άρθρου 76 του ν. 1969/1991, καθώς και οι πληροφορίες που περιέρχονται σε αυτά από άλλες αρμόδιες αρχές, φορείς και φυσικά ή νομικά πρόσωπο. Η υποχρέωση τήρησης απορρήτου αίρεται στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 13 του άρθρου 76 του ν. 1969/1991, καθώς και όταν συγκατατίθεται η αρμόδια αρχή, ο φορέας ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που κοινοποίησε την πληροφορία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η παράγραφος 3 ορίζει ότι οι διατάξεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται ανάλογα και ως προς την ΤΤΕ κατά το λόγο της αρμοδιότητας της.

Στην παράγραφο 1 του **άρθρου 75** προβλέπεται η υποχρέωση των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και των ελεγκτικών γραφείων που διενεργούν τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών εποπτευόμενων φορέων ή κάθε άλλη νόμιμη δραστηριότητα στο πλαίσιο των καθηκόντων τους να αναφέρουν αμέσως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κάθε γεγονός ή απόφαση σχετικά με τον εν λόγω φορέα που περιέρχεται σε γνώση τους κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και το οποίο ενδέχεται να συνιστά σοβαρή παράβαση των νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων που ορίζουν τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας ή διέπουν την άσκηση των δραστηριοτήτων του εν λόγω φορέα ή να θέτει σε κίνδυνο τη λειτουργία του ή να οδηγήσει σε άρνηση έκφρασης γνώμης για τις οικονομικές καταστάσεις ή στη διατύπωση επιφυλάξεων επ' αυτών. Η παράγραφος 2 επεκτείνει την υποχρέωση αναφοράς της παραγράφου 1 και ως προς γεγονότα ή αποφάσεις που περιήλθαν σε γνώση των ως άνω ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιριών στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους σε επιχειρήσεις που έχουν στενούς δεσμούς με τον εποπτευόμενο φορέα τον οποίο ελέγχουν. Η παράγραφος 3 παρέχει νομική προστασία στα παραπάνω πρόσωπα που προβαίνουν σε καλόπιστη αναφορά στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, απαλλάσσοντάς τα από κάθε ευθύνη τους που μπορεί να απορρέει από την εν λόγω γνωστοποίηση και κατά παρέκκλιση από οποιοδήποτε συμβατικό ή νόμιμο περιορισμό ως προς τη γνωστοποίηση αυτή.

Τέλος, το **άρθρο 76** προβλέπει την υποχρέωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να επεξεργάζεται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγει κατά την άσκηση των εποπτικών της αρμοδιοτήτων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 2472/1997 και του Κανονισμού (ΕΚ) 45/2001.

Στο **άρθρο 77** προβλέπεται η συνεργασία Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και Τράπεζας της Ελλάδος με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για την ανταλλαγή πληροφοριών και γενικότερα την παροχή συνδρομής. Στην παρ. 1 ορίζεται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως σημείο επικοινωνίας για το σκοπό αυτό. Στην παρ. 4 προβλέπεται η υποχρέωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή της Τράπεζας της Ελλάδος να ενημερώσει την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους για στοιχεία που περιήλθαν σε γνώση της αναφορικά με τη μη τήρηση των διατάξεων του παρόντος νόμου της Οδηγίας 2014/65/EK ή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 στο έδαφος άλλου κράτους μέλους από οντότητες που δεν υπόκεινται στην εποπτεία της. Στην παρ. 5 προβλέπονται υποχρεώσεις ενημέρωσης της ΕΑΚΑΑ αναφορικά με αιτήματα για τον περιορισμό του μεγέθους μιας θέσης ή έκθεσης σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 3 στοιχείο ιβ) και με τυχόν περιορισμούς σχετικά με τη δυνατότητα προσώπων να λαμβάνουν θέση σε παράγωγο επί εμπορευμάτων σύμφωνα με το άρθρο 67 παράγραφος 4 στοιχείο γ). Στην παρ. 6 προβλέπονται ρυθμίσεις συνεργασίας, όσον αφορά τα δικαιώματα εκπομπής, μεταξύ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και των δημοσίων φορέων που είναι αρμόδιοι για την εποπτεία των αγορών άμεσης παράδοσης (spot) και των αγορών δημοπρασιών. Στην παρ. 7 αναφορικά με τα παράγωγα επί βασικών γεωργικών προϊόντων προβλέπεται η συνεργασία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με τους δημόσιους φορείς που είναι αρμόδιοι για την εποπτεία, τη διοίκηση και τη ρύθμιση των φυσικών γεωργικών αγορών.

Στο **άρθρο 78** ρυθμίζεται η συνεργασία μεταξύ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή Τράπεζας της Ελλάδος και των αρμόδιων αρχών άλλου κράτους μέλους σε εποπτικές δραστηριότητες, σε επιτόπιους ελέγχους ή σε έρευνες.

Στο **άρθρο 79** προβλέπεται η διαδικασία για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της εποπτικής αρχής άλλου κράτους μέλους για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων τους. Στην παρ. 1 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να ορίζει ότι οι χορηγούμενες πληροφορίες μπορούν να γνωστοποιούνται περαιτέρω μόνο με τη ρητή συγκατάθεσή της. Στην παρ. 2 προβλέπεται η δυνατότητα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να διαβιβάζει τις πληροφορίες που λαμβάνει από εποπτική αρχή άλλου κράτους μέλους στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία οφείλει να μη διαβιβάσει περαιτέρω τις πληροφορίες χωρίς τη ρητή συναίνεση της αρχής που τις χορήγησε. Στην παρ. 3 προβλέπονται οι περιπτώσεις για τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιούνται οι ληφθείσες εμπιστευτικές πληροφορίες.

Στο **άρθρο 80** προβλέπεται η ενημέρωση της ΕΑΚΑΑ για τις περιπτώσεις άρνησης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ή της Τράπεζας της Ελλάδος επί αιτήματος συνεργασίας της εποπτικής αρχής άλλου κράτους μέλους.

Στο **άρθρο 81** προβλέπονται οι περιπτώσεις στις οποίες η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή η Τράπεζα της Ελλάδος, μπορεί να αρνηθεί τη συνεργασία σε αίτημα της εποπτικής αρχής άλλου κράτους μέλους για τη διεξαγωγή έρευνας, επιτόπιου ελέγχου ή εποπτικής δραστηριότητας ή για ανταλλαγή πληροφοριών.

Στο **άρθρο 82** προβλέπεται η διαβούλευση πριν από την αδειοδότηση ΑΕΠΕΥ ή διαχειριστή αγοράς μεταξύ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της αρμόδιας αρχής άλλου κράτους μέλους.

Στο **άρθρο 83** προβλέπονται οι εξουσίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος να ζητούν από τα υποκαταστήματα στην Ελλάδα επιχειρήσεων επενδύσεων ή πιστωτικών ιδρυμάτων στατιστικά και άλλα στοιχεία.

Στο **άρθρο 84** προβλέπεται η δυνατότητα λήψης προληπτικών μέτρων από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ως αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής όταν η επιχείρηση επενδύσεων άλλου κράτους μέλους έχει εγκαταστήσει υποκατάστημα στην Ελλάδα ή παρέχει υπηρεσίες στην Ελλάδα χωρίς εγκατάσταση.

Στο **άρθρο 85** προβλέπεται η συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος με την ΕΑΚΑΑ.

Στο **άρθρο 86** προβλέπεται η σύναψη συμφωνιών συνεργασίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος για την ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες, εφόσον οι πληροφορίες που ανακοινώνονται καλύπτονται από εγγυήσεις επαγγελματικού απορρήτου και η ανταλλαγή των πληροφοριών εξυπηρετεί την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων των αρμόδιων αρχών και είναι σύμφωνη με τις διατάξεις περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σύμφωνα με την παρ. 2 η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν δύναται να κοινοποιήσει τις πληροφορίες χωρίς τη ρητή συγκατάθεση των αρμόδιων αρχών που τις διαβίβασαν.

Με το **άρθρο 87** προβλέπεται η λειτουργία των Ανωνύμων Εταιρειών Επενδυτικής Διαμεσολάβησης, στο πλαίσιο των προαιρετικών εξαιρέσεων που προβλέπει το άρθρο 3 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ και ιδίως ζητήματα σχετικά με την άδεια λειτουργίας, το μετοχικό κεφάλαιο και τον τακτικό έλεγχο ΑΕΕΔ. Με τη συγκεκριμένη πρόβλεψη οι ΑΕΕΔ επιτρέπεται να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες που συνίστανται αποκλειστικά στη λήψη και διαβίβαση εντολών επί κινητών αξιών και μεριδίων που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων και στην παροχή επενδυτικών συμβουλών που αφορούν κινητές αξίες και μερίδια που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων. Οι ΑΕΕΔ δεν επιτρέπεται να κατέχουν κεφάλαια και χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών τους. Περαιτέρω, οι ΑΕΕΔ επιτρέπεται να διαβιβάζουν εντολές επί κινητών αξιών και μεριδίων που εκδίδονται από οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων μόνο στις επιχειρήσεις που ρητά αναφέρονται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου.

Στην παράγραφο 7 γίνεται ρητή αναφορά στις διατάξεις του νόμου οι οποίες εφαρμόζονται αναλογικά στις ΑΕΕΔ σχετικά με τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας λειτουργίας και τις οργανωτικές απαιτήσεις, καθώς και τις υποχρεώσεις επαγγελματικής δεοντολογίας, ενώ προβλέπεται ότι με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύονται οι όροι και διαδικασία αδειοδότησης και οι οργανωτικές απαιτήσεις των εταιρειών αυτών.

Στο **άρθρο 88** επαναλαμβάνεται η διάταξη του άρθρου 38 του ν. 3606/2007 σχετικά με την προσωρινή αναστολή άδειας λειτουργίας ΑΕΕΔ και στο **άρθρο 89** επαναδιατυπώνεται το άρθρο 22 του ν. 3606/2007 σχετικά με την προσωρινή αναστολή άδειας λειτουργίας ΑΕΠΕΥ.

Με το **άρθρο 90** προτείνεται η αναμόρφωση του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου περί ειδικής εκκαθάρισης ΑΕΠΕΥ, με σκοπό την απλούστευση και επιτάχυνση της διαδικασίας, την εξοικονόμηση δαπανών, την ενδυνάμωση του εποπτικού ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εν τέλει την ταχύτερη, πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματικότερη ολοκλήρωση της εξαιρετικής αυτής διαδικασίας, προκειμένου η ΑΕΠΕΥ να μεταβεί ομαλά και έχοντας επιτύχει τη μέγιστη δυνατή προστασία των συμφερόντων των επενδυτών, στην επόμενη φάση της εκκαθάρισης κατά τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920.

Η σημαντικότερη αλλαγή είναι η διενέργεια της ειδικής εκκαθάρισης από ένα πρόσωπο, τον Ειδικό Εκκαθαριστή, ο οποίος θα αντικαταστήσει τα έως τώρα δύο όργανα της ειδικής εκκαθάρισης, τον Επόπτη και τον Εκκαθαριστή. Ειδικότερα, στην πλειονότητα ΑΕΠΕΥ υπό ειδική εκκαθάριση, αν και ο νόμος προβλέπει αποκλειστικές προθεσμίες - πενήθημερη προθεσμία τόσο για την εκδίκαση της αίτησης διορισμού εκκαθαριστή από το αρμόδιο δικαστήριο όσο και για την έκδοση της σχετικής απόφασης - καθυστερεί σημαντικά η έναρξη της διαδικασίας λόγω φόρτου εργασίας των δικαστηρίων. Επιπλέον, από την έως τώρα εμπειρία κρίθηκε ότι θα είναι επαρκής η εποπτεία της διαδικασίας από ένα μόνο πρόσωπο, το οποίο - εφόσον προκύψει ανάγκη - θα δύναται να ζητήσει τη συνδρομή συμβούλου. Τέλος, η ύπαρξη ενός μόνο εποπτεύοντος προσώπου συνεπάγεται εξοικονόμηση πόρων για την ΑΕΠΕΥ. Το πρόσωπο αυτό κρίθηκε σκόπιμο να είναι δικηγόρος, ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή οικονομολόγος ώστε να διαθέτει το απαιτούμενο κύρος και κατάρτιση, και δεν ονομάζεται πλέον Επόπτης, αλλά Ειδικός Εκκαθαριστής.

Μία επιπλέον σημαντική αλλαγή είναι η πρόβλεψη ότι ο Ειδικός Εκκαθαριστής αναλαμβάνει καθήκοντα εκκαθαριστή για τη διενέργεια πράξεων εκκαθάρισης του κ.ν. 2190/1920, σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση της ειδικής εκκαθάρισης δεν καθίσταται δυνατός ο ορισμός εκκαθαριστών με κανέναν από τους προβλεπόμενους τρόπους (εκλογή από τη Γενική Συνέλευση ή ορισμός προσωρινής διοίκησης με δικαστική απόφαση). Με την πρόβλεψη αυτή σκοπείται η αντιμετώπιση των περιπτώσεων, στις οποίες η οριζόμενη από το δικαστήριο προσωρινή διοίκηση δεν αναλαμβάνει καθήκοντα, με αποτέλεσμα να δυσχεραίνεται σημαντικά η συνέχιση της διαδικασίας ή ακόμη και να καθίσταται αμφίβολη η ολοκλήρωσή της. Ειδικότερα:

Στο εδάφιο 2 της παραγράφου 2 διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 εφαρμόζονται συμπληρωματικά και εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις περί ειδικής εκκαθάρισης ΑΕΠΕΥ.

Σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3, η ειδική εκκαθάριση διενεργείται από ένα πρόσωπο, τον Ειδικό Εκκαθαριστή, ο οποίος αντικαθιστά τα έως τώρα δύο όργανα της ειδικής εκκαθάρισης, ήτοι τον Επόπτη και τον Εκκαθαριστή. Λαμβανομένου υπόψη αφενός ότι κατά τη διάρκεια της ειδικής εκκαθάρισης κατά κανόνα προκύπτουν πλείστα νομικά και άλλα τεχνικά ζητήματα, η επίλυση των οποίων προϋποθέτει ειδικές γνώσεις, και αφετέρου ότι σκοπός της ειδικής εκκαθάρισης είναι η προστασία των συμφερόντων των επενδυτών-πελατών της ΑΕΠΕΥ, κρίθηκε σκόπιμο ο Ειδικός Εκκαθαριστής να είναι δικηγόρος, ορκωτός ελεγκτής λογιστής ή οικονομολόγος, διότι λόγω των επιστημονικών του προσόντων και της

ιδιαίτερης λειτουργηματικής φύσης και αποστολής του, παρέχει τα εχέγγυα για την ομαλή και αποτελεσματική διεξαγωγή της διαδικασίας. Περαιτέρω ορίζεται, ότι ο Ειδικός Εκκαθαριστής θα επιλέγεται από κατάλογο 20 τουλάχιστον προσώπων που καταρτίζεται κατ' έτος από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Για λόγους σαφήνειας ορίζεται ως χρόνος ανάληψης των καθηκόντων του Ειδικού Εκκαθαριστή, ο χρόνος επίδοσης σε αυτόν της απόφασης διορισμού του.

Στο έβδομο εδάφιο της παραγράφου 3 εισάγεται προϋπόθεση για τον διορισμό συμβούλου του Ειδικού Εκκαθαριστή, ήτοι ο διορισμός να δικαιολογείται από τον όγκο ή τη δυσκολία των εργασιών ειδικής εκκαθάρισης και να αφορά συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Στο όγδοο εδάφιο της παραγράφου 3 προβλέπεται ρητά η δυνατότητα του Ειδικού Εκκαθαριστή να διατηρεί το υπάρχον προσωπικό της ΑΕΠΕΥ ή να προσλάβει άλλο, το οποίο θα παρέχει συνδρομή κατά την εκτέλεση των εργασιών ειδικής εκκαθάρισης.

Οι διατάξεις της παραγράφου 4 προστέθηκαν με σκοπό την αποτροπή ενδεχόμενης αμέλειας ή ακόμη και κωλυσιεργίας κατά την εκτέλεση των εργασιών ειδικής εκκαθάρισης: ο Ειδικός Εκκαθαριστής θα πρέπει να έχει ολοκληρώσει την ειδική εκκαθάριση εντός δώδεκα μηνών από τον διορισμό του, άλλως θα πρέπει να ζητήσει από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς παράταση με βάση αναλυτικό χρονοδιάγραμμα εργασιών. Επίσης, καθορίζεται ρητά η έκταση της εποπτείας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία δύναται ανά πάσα στιγμή να επαναξιολογεί το έργο του Ειδικού Εκκαθαριστή και του τυχόν συμβούλου του, να αναπροσαρμόζει το ύψος της αμοιβής τους ή και να αποφασίζει την ανάκληση του διορισμού τους.

Όσον αφορά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5, κρίθηκε ότι η απόφαση παράτασης του χρόνου κάλυψης των αναγκαίων λειτουργικών δαπανών της ΑΕΠΕΥ από το Συνεγγυητικό πρέπει να λαμβάνεται λόγω αρμοδιότητας από το ίδιο Συνεγγυητικό, με σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και όχι από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όπως ισχύει σήμερα.

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5, με το ίδιο σκεπτικό που αναφέρεται ανωτέρω για την παράγραφο 4, προβλέπεται ότι η κάλυψη των αναγκαίων λειτουργικών δαπανών από το Συνεγγυητικό δε θα γίνεται εφάπαξ αλλά τμηματικά, ανά δίμηνο, και εφόσον ο Ειδικός Εκκαθαριστής έχει εκτελέσει το αντίστοιχο τμήμα των εργασιών, όπως έχει δεσμευθεί με βάση το υποβληθέν χρονοδιάγραμμα.

Στην παράγραφο 6, η σφράγιση των κεντρικών γραφείων, των υποκαταστημάτων και των κάθε είδους περιουσιακών στοιχείων της ΑΕΠΕΥ δεν είναι πλέον υποχρεωτική, αλλά εναπόκειται στην κρίση του Ειδικού Εκκαθαριστή, ο οποίος θα αξιολογήσει την αναγκαιότητα σφράγισης με βάση τα δεδομένα της ΑΕΠΕΥ. Επίσης, προβλέπεται ότι κατά τη διαδικασία σφράγισης δεν διορίζονται πραγματογνώμονες, κατ' εξαίρεση των προβλεπομένων στις σχετικές διατάξεις του ΚΠολΔ, για λόγους εξοικονόμησης πόρων και δεδομένου ότι ο Ειδικός Εκκαθαριστής αφενός έχει ειδικές γνώσεις και αφετέρου έχει σε κάθε περίπτωση τη δυνατότητα να προσλάβει σύμβουλο.

Στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 7, η προθεσμία αναγγελίας των απαιτήσεων αυξάνεται σε πέντε (5) μήνες, με βάση την αντίστοιχη πρόβλεψη στο άρθρο 66 παρ. 9 του ν. 2533/1997.

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 7, για λόγους σαφήνειας αναδιατυπώθηκε η διαδικασία διαχωρισμού περιουσιακών στοιχείων: ο Ειδικός Εκκαθαριστής διαχωρίζει τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας από τα περιουσιακά στοιχεία αφενός πελατών και αφετέρου τρίτων προσώπων. Επίσης, ο ορισμός των περιουσιακών στοιχείων πελατών διευρύνθηκε και

περιλαμβάνει επιπλέον τις περιπτώσεις τήρησης τίτλων σε άλλο σύστημα καταχώρησης και παρακολούθησης κινητών αξιών, πλην του Συστήματος Άυλων Τίτλων, και τις περιπτώσεις φύλαξης από τρίτους γενικά, και όχι μόνον από πιστωτικά ιδρύματα.

Στην παράγραφο 8 απαριθμούνται αναλυτικά τα καθήκοντα του Ειδικού Εκκαθαριστή. Σε αυτά έχουν προστεθεί και ορισμένα καθήκοντα που προβλέπονται στις διατάξεις περί εκκαθάρισης του κ.ν. 2190/1920, τα οποία συνδέονται άμεσα και κρίνεται αναγκαίο να εκτελεστούν κατά την ειδική εκκαθάριση (π.χ. σύνταξη οικονομικών καταστάσεων, είσπραξη απαιτήσεων, μετατροπή σε χρήμα της εταιρικής περιουσίας). Ειδικά για τις οικονομικές καταστάσεις διευκρινίζεται ότι πρέπει να συντάσσονται τόσο κατά την έναρξη της τρέχουσας διαχειριστικής χρήσης έως και τη θέση της ΑΕΠΕΥ σε ειδική εκκαθάριση, όσο και από την έναρξη της ειδικής εκκαθάρισης έως τη λήξη της σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920 περί Ανωνύμων Εταιριών.. Δεδομένου ότι οι ΑΕΠΕΥ υπό εκκαθάριση δεν παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες, κρίθηκε σκόπιμη η απαλλαγή τους από την υποχρέωση σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων με βάση τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες η Γενική Συνέλευση προσκαλείται νόμιμα για να εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις και αυτή δεν προσέρχεται επανειλημμένα και για το σκοπό αποφυγής παρέλκυσης της διαδικασίας, εισάγεται - με βάση το σκεπτικό σχετικής γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - τεκμήριο ότι συντάχθηκαν κατά τους νόμιμους τύπους. Ως επανειλημμένη μη προσέλευση νοείται η μη προσέλευση στην πρώτη Γενική Συνέλευση και στην επαναληπτική της. Για τον ίδιο ως άνω λόγο, προβλέπεται περαιτέρω ότι στις περιπτώσεις που η Γενική Συνέλευση συγκληθεί μεν, αλλά δεν εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις, ο Ειδικός Εκκαθαριστής θα τις επανασυντάσσει ενσωματώνοντας τις σχετικές παρατηρήσεις ή αντιρρήσεις ή δικαιολογώντας τυχόν απόκλιση, και με τη σύμφωνη γνώμη των ελεγκτών, οπότε οι οικονομικές καταστάσεις θα θεωρούνται εγκριθείσες.

Στο προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου 8 ορίζεται, ότι στα καθήκοντα του Ειδικού Εκκαθαριστή περιλαμβάνονται και όλες οι αναγκαίες πράξεις για την εκπλήρωση των τρεχουσών αναγκών και γενικά την εύρυθμη λειτουργία της ΑΕΠΕΥ. Ως τέτοιες ενδεικτικά αναφέρονται η είσπραξη ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων, η μετατροπή σε χρήμα της εταιρικής περιουσίας, η μισθοδοσία των υπαλλήλων, η πληρωμή μισθωμάτων κλπ.

Στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 9, η σύμμετρη ικανοποίηση δύναται να αφορά μόνον περιπτώσεις μη επάρκειας χρηματικών διαθεσίμων και απαλείφθηκε η πρόβλεψη περί σύμμετρης ικανοποίησης σε περίπτωση μη επάρκειας τίτλων, καθώς η απόδοση τίτλων στους δικαιούχους τους γίνεται βάσει της σχετικής καταχώρισης στις μερίδες ΣΑΤ ή σε άλλο σύστημα καταχώρησης και παρακολούθησης κινητών αξιών.

Οι διατάξεις της παραγράφου 11 που αφορούν την περάτωση της ειδικής εκκαθάρισης συμπληρώθηκαν και επαναδιατυπώθηκαν, με σκοπό την επιτάχυνση της διαδικασίας. Ειδικότερα, καταργείται η προϋπόθεση της έκδοσης δικαστικής απόφασης που κηρύττει την περάτωση της ειδικής εκκαθάρισης και διατάσσει τη σύγκληση Γενικής Συνέλευσης για τον ορισμό εκκαθαριστών. Στη σύγκληση Γενικής Συνέλευσης προβαίνει πλέον ο Ειδικός Εκκαθαριστής με δική του πρωτοβουλία, μετά την ολοκλήρωση της ικανοποίησης απαιτήσεων. Αν δεν καταστεί δυνατή η εκλογή εκκαθαριστών από τη Γενική Συνέλευση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 69 του Αστικού Κώδικα περί προσωρινής διοίκησης. Αν εντός δώδεκα μηνών δεν καταστεί δυνατός ο ορισμός εκκαθαριστών με κανέναν από τους

δύο τρόπους, αναλαμβάνει καθήκοντα εκκαθαριστή του κ.ν. 2190/1920 ο Ειδικός Εκκαθαριστής.

Στις παραγράφους 11 και 12 υπάρχει πρόβλεψη για την τήρηση των αρχείων της ΑΕΠΕΥ σε περίπτωση ολοκλήρωσης της ειδικής εκκαθάρισης ή σε περίπτωση διαγραφής της ΑΕΠΕΥ από το ΓΕΜΗ λόγω έλλειψης περιουσιακών στοιχείων.

Στην παράγραφο 13 προστέθηκε η πρόβλεψη για περιορισμένη ευθύνη του Ειδικού Εκκαθαριστή όσον αφορά τις απαιτήσεις που προκύπτουν μετά τον διορισμό του, μόνον στις περιπτώσεις του δόλου και της βαριάς αμέλειας.

Με το **άρθρο 91** επαναλαμβάνεται η διατύπωση του άρθρου 23 του ν. 3606/2007 για την καταβολή ποσού σε πελάτη υπό εκκαθάρισης ΑΕΠΕΥ.

Στο **άρθρο 92** προβλέπεται η δυνατότητα των ΑΕΠΕΥ να παρέχουν επενδυτικές υπηρεσίες σε τρίτη χώρα, είτε με υποκατάστημα είτε χωρίς εγκατάσταση, εφόσον έχει υπογραφεί Πρωτόκολλο Συνεργασίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με την αρμόδια εποπτική αρχή της τρίτης χώρας, συμπεριλαμβανομένου του Πολυμερούς Πρωτοκόλλου Συνεργασίας των χωρών μελών του Παγκόσμιου Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς (IOSCO). Για τη δραστηριοποίηση της ΑΕΠΕΥ αρκεί γνωστοποίηση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η υποβολή φακέλου με αναλυτικά στοιχεία για τη δραστηριοποίησή της στην αλλοδαπή.

Με το **άρθρο 93** επαναδιατυπώνονται οι κύριες διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 3606/2007 σχετικά με την διαδικασία πιστοποίησης των στελεχών όλων των παρόχων επενδυτικών υπηρεσιών. Ωστόσο με τις περιπτ. στ) και ζ) της παρ. 1 αυξάνεται ο αριθμός των χορηγούμενων πιστοποιητικών καταλληλότητας λόγω εμπλουτισμού των αρμοδιοτήτων των αρμοδίων υπαλλήλων. Επίσης με το προτελευταίο εδάφιο της παρ. 1 θεσμοθετείται η δυνατότητα των νομικών προσώπων της παραγράφου να μπορούν να χρησιμοποιούν για την παροχή των προαναφερόμενων υπηρεσιών, πρόσωπα τα οποία δεν διαθέτουν πιστοποιητικό καταλληλότητας, εφόσον τα τελευταία αυτά πρόσωπα ενεργούν ως ασκούμενοι υπό την εποπτεία και ευθύνη άλλων φυσικών προσώπων που πληρούν τις προϋποθέσεις των αμέσως προηγούμενων εδαφίων. Με την παρ. 3 ορίζεται η σύνθεση της τριμελούς Επιτροπής των εξετάσεων, η θητεία και τα μέλη της

Με το **άρθρο 94** επαναλαμβάνεται η διατύπωση του άρθρου 18 του ν. 3606/2007 για την σύνταξη οικονομικών καταστάσεων και τον τακτικό έλεγχο ΑΕΠΕΥ, ενώ με το **άρθρο 95** επαναδιατυπώνεται η ρύθμιση του άρθρου 21^Α του ν. 3606/2007 για τη μεταφορά συμβάσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, με προσαρμογή στις εφαρμοζόμενες διατάξεις του νόμου.

Με το **άρθρο 96** επαναλαμβάνονται οι σχετικές διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 12 και της παρ. 11 του άρθρου 25 του ν. 3606/2007 σχετικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις ΑΕΠΕΥ ή ΑΕΔΟΕΕ ή πιστωτικών ιδρυμάτων και τις υποχρεώσεις πληροφόρησης των πελατών τους, όταν οι παραπάνω φορείς διαμεσολαβούν σε συμμετοχική χρηματοδότηση (Crowdfunding).

Με το **άρθρο 97** αναφέρονται οι καταργούμενες διατάξεις, ενώ με το **άρθρο 98** αναφέρονται οι μεταβατικές.

Με το **άρθρο 99** αναφέρονται τα παραρτήματα I και II ως αναπόσπαστα τμήματα του νόμου.

Με το **άρθρο 100** ορίζονται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και η Τράπεζα της Ελλάδος ως αρμόδιες αρχές για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των εποπτευόμενων από αυτές οντοτήτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, καθώς και των υποκαταστημάτων οντοτήτων που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα, βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365.

Με το **άρθρο 101** και το **άρθρο 102** θεσπίζονται κανόνες σχετικά με την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365. Οι κυρώσεις αυτές περιλαμβάνουν διοικητικά πρόστιμα, που πρέπει να είναι αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά.

Με το **άρθρο 103** ρυθμίζονται τα ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων επιβολής προστίμων ή κυρώσεων.

Με το **άρθρο 104** ενσωματώνεται το άρθρο 92 της Οδηγίας 2014/65/ΕΕ, με το οποίο προστίθεται σημείο ζ) στο στοιχείο ιη) της παρ.1 του άρθρου 4 του ν. 4209/2013, και τροποποιούνται ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 33 του ν. 4209/2013

Με το **άρθρο 105** αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 12 του ν. 2166/1993, για την αποτελεσματικότερη είσπραξη των προστίμων που επιβάλλονται από την Κεφαλαιαγορά, δεδομένου ότι τα πρόστιμα αυτά επιβάλλονται και σε αλλοδαπά πρόσωπα χωρίς άλλη δραστηριότητα ή υποχρέωση στην Ελλάδα, και τα οποία δεν διαθέτουν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου στην Ελλάδα.

Με το **άρθρο 106** τροποποιούνται άρθρα 22 και 24 του ν.2778/1999 σχετικά με τις Εταιρίες Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία (ΑΕΕΑΠ)

Συγκεκριμένα, με την παράγραφο 1 τροποποιούνται οι περ. β)-δ) και στ) της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του ν.2778/1999. Αναλυτικότερα, με την περ. β) θεσμοθετείται η δυνατότητα των ΑΕΕΑΠ να επενδύουν σε μακροχρόνιες μισθώσεις ακινήτων ελάχιστης διάρκειας 20 ετών. Επίσης, στο τελευταίο εδάφιο διευκρινίζεται ρητά η δυνατότητα των ΑΕΕΑΠ βάσει της παρ. 2 περ. α. του άρθρου 22 να επενδύουν και σε εμπορικά και βιομηχανικά ακίνητα και όχι μόνο σε ακίνητα τουριστικού ενδιαφέροντος.

Με την περίπτωση γ' προβλέπεται η δυνατότητα των ΑΕΕΑΠ να συνάπτει συμβολαιογραφικά προσύμφωνα ή συμβατικά κείμενα αντίστοιχου τύπου ως προς τη δεσμευτικότητα των μερών, ανάλογα με το εφαρμοστέο δίκαιο, και για επενδύσεις επί δικαιωμάτων, μετοχών ή μεριδίων σε ακίνητη περιουσία κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου, καθώς λόγοι πληρότητας υπαγορεύουν τη δυνατότητα των ΑΕΕΑΠ να συνάπτουν προσύμφωνα για κάθε επένδυση που τους επιτρέπει ο νόμος.

Περαιτέρω, προκειμένου να λειτουργεί αποτελεσματικά η πρόβλεψη του Νόμου περί σύναψης προσυμφώνων για απόκτηση ακίνητης περιουσίας αλλά και για τις επενδύσεις επί δικαιωμάτων, μετοχών ή μεριδίων σε ακίνητη περιουσία κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 του παρόντος άρθρου και να μην τίθενται οι ΑΕΕΑΠ σε μειονεκτική θέση έναντι του ανταγωνισμού, χωρίς ωστόσο να τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα των ΑΕΕΑΠ,

προβλέπεται η συμβατική διασφάλιση των κάτωθι ελάχιστων προϋποθέσεων των εν λόγω επενδύσεων :

i) του μέγιστου τιμήματός τους,

ii) το μέγιστου χρόνου κατάρτισης του οριστικού συμβολαίου, ο οποίος δύναται να παρατείνεται με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατόπιν εισήγησης της Επενδυτικής Επιτροπής,

iii) τη προκαταβολής τιμήματος, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του τιμήματος, εφάπαξ ή με τμηματικές καταβολές, και υπό την προϋπόθεση ότι η αξία του ακινήτου κατά την ημερομηνία καταβολής της προκαταβολής, όπως αυτή προσδιορίζεται από τον τακτικό ανεξάρτητο εκτιμητή της παρ. 7 του άρθρου 22, είναι τουλάχιστον ίση με το σύνολο της δοθείσας ως το χρονικό αυτό σημείο προκαταβολής,

iv) της ποινικής ρήτρας του πωλητή, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται του εκατόν πενήντα τοις εκατό (150%) της προκαταβολής ή η λήψη από τον πωλητή εμπράγματων ή/και ενοχικών εξασφαλίσεων για το ίδιο ως ανωτέρω ποσοστό.

Τέλος, με γνώμονα πάντα το συμφέρον της ΑΕΕΑΠ, προστίθεται ειδική πρόβλεψη σχετικά με τα ακίνητα της περίπτωσης β' της παραγράφου 2, σύμφωνα με την οποία ο χρόνος έναρξης των εργασιών δεν μπορεί να απέχει χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους από την κατάρτιση του προσυμφώνου. Το χρονικό αυτό διάστημα μπορεί να παραταθεί για άλλους δώδεκα (12) μήνες με αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΕΕΑΠ, κατόπιν εισήγησης της Επενδυτικής Επιτροπής.

Με την περίπτωση δ' του άρθρου 22 προβλέπεται η δυνατότητα της ΑΕΕΑΠ να επενδύει σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) των μετοχών ή μεριδίων εταιρίας, εξαιρουμένων των προσωπικών εταιριών, με αποκλειστικό σκοπό την εκμετάλλευση ακινήτων, το σύνολο του παγίου κεφαλαίου της οποίας είναι επενδεδυμένο όχι μόνο σε ακίνητη περιουσία αλλά και/ή σε δικαιώματα ή/και απαιτήσεις ακίνητης περιουσίας, κατά την έννοια της παραγράφου 2 και των περιπτώσεων α' και β' και γ' της παραγράφου 3 του άρθρου 22 του παρόντος νόμου ή εταιρίας χαρτοφυλακίου. Με την εν λόγω πρόβλεψη αυξάνεται η ανταγωνιστικότητα των ΑΕΕΑΠ σε σχέση με άλλους έλληνες ή ξένους επενδυτές ως προς τις επενδύσεις σε ακίνητα, στην περίπτωση που διατίθενται άμεσα ή μέσω κεφαλαιουχικών εταιριών, που έχουν την κυριότητά τους.

Με την παράγραφο 4 τροποποιείται η παράγραφος 3 περίπτωση στ' του άρθρου 22 του ως άνω νόμου. Με την εν λόγω τροποποίηση προβλέπεται η μείωση του υποχρεωτικού ποσοστού συμμετοχής της ΑΕΕΑΠ από 25% σε 10% των μετοχών ή μεριδίων εταιρίας ή οργανισμού της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 3 του άρθρου 22, εξαιρουμένων των προσωπικών εταιριών, υπό την προϋπόθεση ότι σκοπός της εταιρίας εκτός από την απόκτηση, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων είναι και η παροχή υπηρεσιών άμεσα συνδεδεμένων και συναφών με τη χρήση, λειτουργία και εκμετάλλευση των ακινήτων αυτών. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν τα όρια των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 22. Επίσης, στον αντίποδα συμμετοχής της ΑΕΕΑΠ σε εταιρία κατά τρόπο που δεν της εξασφαλίζει τον έλεγχο, προβλέπεται η υποχρεωτική συμμετοχή τουλάχιστον ενός μέλους με δικαίωμα ψήφου στο διοικητικό συμβούλιο ή στο αντίστοιχο διοικητικό όργανο στην περίπτωση άλλης εταιρικής μορφής ή εταιρίας άλλης χώρας.

Με την παράγραφο 2 τροποποιείται η παράγραφος 1 του άρθρου 24 του ν.2778/1999 προκειμένου να εναρμονιστεί με τις διατάξεις περί θεματοφυλακής του ν. 4209/2013 και του

Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2013 της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2012, οι οποίες καλύπτουν πλέον όλα τα περιουσιακά στοιχεία της ΑΕΕΑΠ.

Με το **άρθρο 107** τροποποιείται η περίπτωση β της παρ.1 του άρθρου 122 του Κεφαλαίου Κ του άρθρου 2 του ν. 4335/2015 (Α' 87), με το οποίο ενσωματώθηκε στη νομοθεσία μας η Οδηγία 2014/59/ΕΕ για την ανάκαμψη και εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην περίπτωση που η ανάθεση αρμοδιοτήτων αρχής εξυγίανσης γίνεται στην αρμόδια αρχή εποπτείας πρέπει να εξασφαλίζεται ότι υπάρχει οργανωτική ανεξαρτησία μεταξύ της λειτουργίας εξυγίανσης και της εποπτικής ή άλλων λειτουργιών της σχετικής αρχής τόσο σε επίπεδο λήψης αποφάσεων όσο και σε επίπεδο προσωπικού. Η αρχική διάταξη προέβλεπε στην τριμελή Επιτροπή Λήψης Μέτρων Εξυγίανσης (ΕΛΜΕ) την ex officio συμμετοχή ως τρίτου μέλους του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Μελετών, Πιστοποίησης και Μηχανοργάνωσης της ΕΚ. Με την προτεινόμενη διάταξη, το τρίτο μέλος ορίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚ και είναι ο Προϊστάμενος μιας εκ των Διευθύνσεων Φορέων, Διεθνών Σχέσεων ή Μελετών της ΕΚ

Με το **άρθρο 108** τροποποιούνται διατάξεις του ν. 3461/2006 (Α' 106) που αφορούν το αντάλλαγμα των δημοσίων προτάσεων.

Μέχρι σήμερα, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 9 του ν. 3461/2006 προβλέπεται η αποκλειστική χρήση από τον προτείνοντα της χρηματιστηριακής τιμής (market value), , χωρίς πρόσθετες προϋποθέσεις, για τον προσδιορισμό του δίκαιου και εύλογου ανταλλάγματος. Ωστόσο, εκτιμάται ότι σε ορισμένες περιπτώσεις το συγκεκριμένο κριτήριο δεν απεικονίζει την εύλογη αξία της εταιρείας και δεν προστατεύει τους μετόχους μειοψηφίας.

Για το λόγο αυτό προτείνεται να ισχύσουν πρόσθετες προϋποθέσεις οι οποίες θα συμβάλουν στον προσδιορισμό του δίκαιου και εύλογου ανταλλάγματος σε περιπτώσεις υποχρεωτικής Δημόσιας Πρότασης.

Απαιτείται λοιπόν να προηγηθεί διαδικασία αποτίμηση της πραγματικής αξίας των εισηγμένων εταιρειών που αποτελούν αντικείμενο Δημοσίων Προτάσεων για τον προσδιορισμό του δίκαιου και εύλογου ανταλλάγματος σε περίπτωση που ισχύουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Σε κάθε περίπτωση θα επιλέγεται η μεγαλύτερη τιμή, σαν εύλογο και δίκαιο αντάλλαγμα μεταξύ της τιμής που προσδιορίζεται κατά την παράγραφο 4 και της τιμής που προσδιορίζεται στην αποτίμηση και αφορά την κινητή αξία της υπό εξαγορά εταιρίας.

Περαιτέρω, η Οδηγία 25/2004/ΕΚ, η οποία ενσωματώθηκε με το ν.3461/2006 προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να εξουσιοδοτούν τις αρμόδιες Εθνικές Αρχές να προσαρμόζουν την τιμή της υποχρεωτικής Δημόσιας Πρότασης.

Αντίστοιχες πολιτικές προσαρμογής της τιμής της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης έχουν υιοθετηθεί από άλλες Ευρωπαϊκές χώρες με βασικό εργαλείο την επιβολή διαδικασίας αποτίμησης (valuation method) για τον προσδιορισμό της εύλογης τιμής (equitable prices) στο βαθμό που συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις χρησιμοποιώντας διεθνώς αποδεκτές μεθόδους με σκοπό να διασφαλίσουν τα δικαιώματα των μετόχων (safeguard the rights of shareholders).

Με τις προβλεπόμενες διατάξεις έχουν υιοθετηθεί τρεις προϋποθέσεις όπου η ύπαρξη τουλάχιστον μίας εξ αυτών οδηγεί στον προσδιορισμό του δίκαιου και εύλογου

ανταλλάγματος από τη διαδικασία αποτίμησης της εισηγμένης εταιρείας που είναι αντικείμενο υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης.

Πρώτη προϋπόθεση είναι η περίπτωση που η τιμή των μετοχών έχει χειραγωγηθεί (have been manipulated) τους τελευταίους δεκαοκτώ (18) μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας κατά την οποία ο προτείνων κατέστη υπόχρεος να υποβάλλει δημόσια πρόταση. Ανάλογη προϋπόθεση έχει υιοθετηθεί και από άλλες χώρες της Ε.Ε. με τον όρο να έχει διαπιστωθεί η χειραγωγή και να υπάρχουν σχετικές αποφάσεις από τα Όργανα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Με την προϋπόθεση αυτή διασφαλίζεται ότι η τιμή της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης δεν θα υπολογισθεί με βάση την τρέχουσα τιμή σε μετοχή που έχει χειραγωγηθεί, αλλά από τη διαδικασία αποτίμησης της υπό εξαγορά εταιρείας.

Δεύτερη προϋπόθεση είναι να υπάρχει σχετική εμπορευσιμότητα στη μετοχή που είναι αντικείμενο δημόσιας πρότασης για το χρονικό διάστημα των τελευταίων έξι (6) μηνών από τη ημερομηνία που ο προτείνων κατέστη υπόχρεος να υποβάλλει δημόσια πρόταση. Ανάλογη προϋπόθεση ισχύει και σε άλλη χώρα της Ε.Ε. και σκοπό έχει η τιμή της δημόσιας πρότασης να διαμορφώνεται στη χρηματιστηριακή αγορά σε ανταγωνιστικό περιβάλλον με σχετικά υψηλή εμπορευσιμότητα (60% των ημερών της περιόδου να έχουν πραγματοποιηθεί συναλλαγές ή οι συναλλαγές σε τεμάχια αθροιστικά να μην υπολείπονται του 10% των συνολικών μετοχών) στην κρίσιμη περίοδο των τελευταίων έξι (6) μηνών πριν από την ημερομηνία υποβολής της δημόσιας πρότασης.

Τρίτη προϋπόθεση είναι η τιμή της υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, η οποία προκύπτει από την εφαρμογή του νόμου 3461/2006 άρθρο 9, παράγραφος 4, να μην υπολείπεται του 80% της λογιστικής αξίας ανά μετοχή, όπως αυτή προσδιορίζεται ως ο μέσος όρος των τελευταίων δύο δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων της υπό εξαγορά εταιρείας σε ενοποιημένη βάση.

Η προϋπόθεση αυτή αποβλέπει στην προστασία των μικρομετόχων καθώς έχει διαπιστωθεί ότι τα τελευταία χρόνια η τρέχουσα χρηματιστηριακή αξία των εισηγμένων μετοχών, ειδικά για τις εταιρείες μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης, υπολείπονται σημαντικά της λογιστικής αξίας.

Στην προϋπόθεση αυτή χρησιμοποιήθηκε η λογιστική αξία της εισηγμένης εταιρείας που είναι αντικείμενο δημόσιας πρότασης γιατί το οικονομικό αυτό μέγεθος είναι εύκολα αναγνωρίσιμο, ο υπολογισμός του ακολουθεί συγκεκριμένη μεθοδολογία με βάση τα ΔΠΧΑ και είναι γενικά αποδεκτό σαν μέγεθος που απεικονίζει την εύλογη αξία της εταιρείας. Ο προσδιορισμός του επιπέδου 80% της μέσης καθαρής θέσης της εταιρείας προήλθε από επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων του συνόλου των εισηγμένων εταιρειών σε σύγκριση με την τιμή της δημόσιας πρότασης όπως υπολογίζεται με εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 4. Διαπιστώνεται ότι για της μεγάλης κεφαλαιοποίησης μετοχές, πλην των μετοχών των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, η μέση σταθμισμένη χρηματιστηριακή τιμή των τελευταίων έξι (6) μηνών είναι μεγαλύτερη από την μέση λογιστική αξία ανά μετοχή των τελευταίων δύο (2) οικονομικών χρήσεων (2014-2015). Ενώ για τις υπόλοιπες μετοχές μεσαίας και μικρής κεφαλαιοποίησης η μέση σταθμισμένη τιμή των τελευταίων έξι (6) μηνών, εκτός από λίγες εξαιρέσεις, κυμαίνεται σε επίπεδα κάτω του 80% της μέσης καθαρής θέσης ανά μετοχή τις τελευταίες δύο οικονομικές χρήσεις.

Με την υιοθέτηση της τρίτης προϋπόθεσης και του κριτηρίου του 80% της λογιστικής αξίας οι τυχόν προτείνοντες σε ένα σημαντικό αριθμό εισηγμένων εταιρειών θα αναγκαστούν να προσδιορίσουν το δίκαιο και εύλογο αντάλλαγμα με την μέθοδο της αποτίμησης.

Σε περίπτωση ύπαρξης αρνητικής καθαρής θέσης έστω σε μία από τις δύο τελευταίες δημοσιευμένες οικονομικές χρήσεις ισχύει η τρίτη προϋπόθεση και για την εταιρεία που είναι αντικείμενο υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης θα χρησιμοποιηθεί η διαδικασία της αποτίμησης για τον προσδιορισμό του δίκαιου και εύλογου ανταλλάγματος.

Ο προτείνων κατά την έγγραφη ενημέρωση του στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του ν. 3461/2006, θα περιλαμβάνει δήλωση περί της συνδρομής ή μη των ανωτέρω τριών προϋποθέσεων. Η αποτίμηση της εισηγμένης εταιρείας πραγματοποιείται από επαγγελματίες φορείς οι οποίοι καλύπτουν τα κριτήρια του εγνωσμένου κύρους, να διαθέτουν απαραίτητη οργάνωση και στελεχικό δυναμικό, να έχουν εμπειρία σε αποτιμήσεις επιχειρήσεων και της ανεξαρτησίας ως προς τον προτείνοντα και την υπό εξαγορά εταιρεία. Το κόστος της αποτίμησης καλύπτεται από τον προτείνοντα και η έκθεση της αποτίμησης θα πρέπει να ολοκληρώνεται σε τριάντα (30) από την ημερομηνία που ο προτείνων κατέστη υπόχρεος. Στην περίπτωση αυτή ο υπόχρεος υποχρεούται εντός τριάντα (30) ημερών να απευθύνει υποχρεωτική δημόσια πρόταση για το σύνολο των κινητών αξιών όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 του παρόντος. Για την ορθή ενημέρωση του επενδυτικού κοινού η έκθεση αποτίμησης δημοσιοποιείται μαζί με το Πληροφοριακό Δελτίο προς την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατά τα προβλεπόμενα του άρθρου 11 του ν. 3461/2006.

Σε περίπτωση που δεν συντρέχουν οι ανωτέρω τρεις προϋποθέσεις το δίκαιο και εύλογο τίμημα προσδιορίζεται όπως προβλέπεται στο νόμο 3461/2006 άρθρο 9, παράγραφος 4.

Με το **άρθρο 109** τροποποιούνται διατάξεις του ν. 2533/1997. Αναλυτικότερα εναρμονίζεται το θεσμικό πλαίσιο του Συνεγγυητικού, με τη νομοθεσία ενσωμάτωσης της οδηγίας 2014/65 που γίνεται στο πρώτο μέρος του παρόντος νομοσχεδίου και κωδικοποιούνται οι διατάξεις για την καταβολή αποζημίωσης μελών με τρόπο συνεπή προς τον αντίστοιχο που προβλέπεται στο ν. 4370/2016 για το ΤΕΚΕ.

Με το **άρθρο 110** τροποποιούνται διατάξεις του ν. 2789/2000 που αφορούν το TARGET2Securities (T2S). Το T2S αποτελεί την υπηρεσία διακανονισμού συναλλαγών επί άυλων τίτλων σε χρήμα κεντρικής τράπεζας την οποία παρέχει το Ευρωσύστημα σε Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων επί τη βάση μίας ενιαίας κεντρικής τεχνικής πλατφόρμας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Κατευθυντήρια Γραμμή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ΕΚΤ/2012/13 σχετικά με το T2S (Ο.Ι. Λ. 215/11.8.2012) και βάσει της Σύμβασης-Πλαισίου μεταξύ των κεντρικών τραπεζών του Ευρωσυστήματος και κάθε αποθετηρίου που συμμετέχει στην πλατφόρμα T2S.

Η πλατφόρμα T2S δεν συνιστά «σύστημα» κατά την έννοια της Οδηγίας 98/26/ΕΚ «σχετικά με το αμετάκλητο του διακανονισμού στα συστήματα πληρωμών και στα συστήματα διακανονισμού αξιογράφων» (Ο.Ι. Λ.166/11.6.98) και του ν. 2789/2000 (Α' 21), ως ισχύουν. Τα Κεντρικά Αποθετήρια Τίτλων που συμμετέχουν στην πλατφόρμα T2S διατηρούν τις έννομες σχέσεις τους με τους φορείς τους και εξακολουθούν να τηρούν τους λογαριασμούς τίτλων των φορέων τους (ιδίου χαρτοφυλακίου και χαρτοφυλακίου πελατείας αυτών), σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν την λειτουργία τους. Κατά συνέπεια, η οριστικοποίηση των συναλλαγών και το αμετάκλητο του διακανονισμού εξακολουθεί να ρυθμίζεται από τους κανόνες δικαίου που διέπουν έκαστο εκ των συμμετεχόντων αποθετηρίων, ο δε Διαχειριστής αυτού εξακολουθεί να υπέχει τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην Οδηγία 98/26/ΕΚ και στο ν. 2789/2000, όπως ισχύουν. Εντούτοις και με

σκοπό να αποτραπεί ο συστημικός κίνδυνος τα συμμετέχοντα στο T2S αποθετήρια έχουν συμφωνήσει να εναρμονίσουν τους κανόνες που ρυθμίζουν το χρονικό σημείο της οριστικοποίησης των συναλλαγών και του αμετάκλητου του διακανονισμού. Η εναρμόνιση αυτή προϋποθέτει την θέση σε εφαρμογή κατάλληλων μηχανισμών ενημέρωσης και συνεργασίας μεταξύ τους.

Σύμφωνα με το πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του T2S, όπως αυτό αποτυπώνεται, μεταξύ άλλων, σε συμφωνίες που έχουν συνάψει οι κεντρικές τράπεζες του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών με τα συμμετέχοντα αποθετήρια, όταν Διαχειριστής Συστήματος, κατά την έννοια της Οδηγίας 98/26/EK και του ν. 2789/2000, όπως ισχύουν, που συμμετέχει στην πλατφόρμα T2-S, λαμβάνει, μέσω της πλατφόρμας αυτής, ενημέρωση σχετικά με την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας κατά φορέα συστήματος, οφείλει να σταματήσει άμεσα την εισαγωγή εντολών μεταβίβασης στο σύστημα, χωρίς να περιμένει σχετική ειδοποίηση από την εθνική αρμόδια αρχή.

Η προτεινόμενη τροποποίηση έχει ως σκοπό την εναρμόνιση του ν. 2789/2000 με τους ως άνω κανόνες λειτουργίας του T2S. Στο πλαίσιο αυτό, θεσπίζεται και υποχρέωση του Διαχειριστή Ημεδαπού Συστήματος να ειδοποιεί ο ίδιος την εθνική αρμόδια αρχή, ώστε αυτή με τη σειρά της να ακολουθεί τη διαδικασία ενημέρωσης που προβλέπεται στην Οδηγία 98/26/EK και στο ν. 2789/2000, όπως ισχύουν. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται ότι οι Διαχειριστές όλων των ημεδαπών συστημάτων, κατά την έννοια του ν. 2789/2000, λαμβάνουν γνώση για την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας κατά συμμετέχοντα φορέα το συντομότερο, ώστε να μπορούν να προβούν άμεσα στις προβλεπόμενες στον ως άνω νόμο ενέργειες.

Η ρύθμιση του **άρθρου 111** κρίνεται αναγκαία καθώς σκοπεύεται με αυτήν η εναρμόνιση της εθνικής νομοθεσίας ΦΠΑ με την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 148 της οδηγίας ΦΠΑ αριθ. 2006/112/EK του Συμβουλίου. Επίσης ενσωματώνεται και η περίπτωση ια) της παραγράφου 1 προκειμένου να επιτευχθεί η αρτιότερη νομοτεχνική διατύπωση του άρθρου.

Η περίπτωση ια) της παραγράφου 1, καταργείται, καθώς οι απαλλαγές σε υποκείμενους στο φόρο που ασχολούνται με την αλιεία ανεξάρτητα από το καθεστώς Φ.Π.Α. στο οποίο υπάγονται, συμπεριλαμβάνεται στην περίπτωση α) της παραγράφου 1. Η σπογγαλιεία συνεχίζει να περιλαμβάνεται στην απαλλακτική διάταξη, στα πλαίσια της αλιείας.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παραγράφου 1 του **άρθρου 112**, ρυθμίζεται ο υπολογισμός των τελών κυκλοφορίας των οχημάτων τρίτων χωρών που τελούν στον ανασταλτικό τελωνειακό καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, καθώς για τα εν λόγω οχήματα δεν υπάρχει πρόβλεψη στην πρόσφατη αντικατάσταση του εν λόγω άρθρου στον ν.4410/2016.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του **άρθρου 113** επέρχονται τροποποιήσεις στο άρθρο 132 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (ΦΕΚ 265/Α). Ειδικότερα, το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 7 του ανωτέρω άρθρου αντικαθίσταται, ορίζοντας την επιμήκυνση της προθεσμίας για την τελωνειακή τακτοποίηση – αποδέσμευση των αναπηρικών αυτοκινήτων από τους κληρονόμους των αυτοκινήτων που έχουν παραληφθεί από άτομα με αναπηρίες με

απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης από το ένα (1) στα δύο (2) έτη μετά την ημερομηνία θανάτου του αναπήρου δικαιούχου.

Επίσης, η Τελωνειακή Περιφέρεια Αττικής ορίζεται ως η αρμόδια αρχή για την τελωνειακή τακτοποίηση – αποδέσμευση αναπηρικών αυτοκινήτων, ακόμη και στις περιπτώσεις των εκπρόθεσμων αιτήσεων κληρονόμων των αποθανόντων αναπήρων, χωρίς τη μεσολάβηση της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων.

Επιπλέον, στην παράγραφο 7 προστίθεται νέο εδάφιο, με το οποίο προβλέπεται η επιβολή προστίμου από την αρμόδια τελωνειακή αρχή για τις περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής της αίτησης από τους κληρονόμους των αποθανόντων αναπήρων δικαιούχων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 147 του Ν. 2960/2001, επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων.

Τέλος, η παράγραφος 15 του άρθρου 132 αναφορικά με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του εν λόγω άρθρου αναδιατυπώνεται αντίστοιχα.

Η ανωτέρω ρύθμιση κρίνεται επιβεβλημένη για την ταχύτερη εξυπηρέτηση των συναλλασσομένων πολιτών με την απευθείας υποβολή των εκπρόθεσμων αιτήσεων τελωνειακής τακτοποίησης – αποδέσμευσης των κληρονόμων των αποθανόντων αναπήρων δικαιούχων στη Τελωνειακή Περιφέρεια Αττικής, χωρίς να απαιτείται προγενέστερη υποβολή αίτησης στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων για έγκριση παράτασης του χρόνου αποδέσμευσης, με τον παράλληλο ορισμό στις περιπτώσεις αυτές του αναλογούντος προστίμου της παραγράφου 2 του άρθρου 147 του Ν. 2960/2001.

Με την προτεινόμενη διάταξη του **άρθρου 114** τροποποιούνται οι διατάξεις της «πάγιας» ρύθμισης της υποπαρ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν.4152/2013, στο πρότυπο των διατάξεων του άρθρου 43 του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.,Α' 170), ώστε να είναι δυνατή η χορήγηση ρύθμισης βεβαιωμένων οφειλών στη Φορολογική Διοίκηση, για την πέραν των νομίμων προθεσμιών τμηματική καταβολή τους και πριν αυτές καταστούν ληξιπρόθεσμες. Με αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται η ταχύτερη είσπραξη των δημοσίων εσόδων, καθώς οι φορολογούμενοι δεν θα είναι υποχρεωμένοι να αναμένουν, ώστε η οφειλή τους να καταστεί ληξιπρόθεσμη, προκειμένου να την ρυθμίσουν. Επιπλέον, η τροποποίηση αυτή κρίνεται απαραίτητη για την ομοιόμορφη αντιμετώπιση των οφειλών που εισπράττονται κατά Κ.Ε.Δ.Ε. με τις οφειλές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4174/2013 (Κ.Φ.Δ.), για τις οποίες προβλέπεται ήδη η δυνατότητα ρύθμισης πριν την παρέλευση της νόμιμης προθεσμίας καταβολής (άρθρο 43 του Κ.Φ.Δ.).

Με την προτεινόμενη διάταξη του **άρθρου 115** επέρχονται ορισμένες τροποποιήσεις στην υποπαράγραφο 3 της παραγράφου 1 του άρθρου έκτου του ν. 4303/2014 (Α' 231) καθώς και στο άρθρο 1 του διατάγματος της 5-5-1928 (Α' 87).

Συγκεκριμένα, με την εν λόγω διάταξη, προτείνεται:

α. Η άρση της υφιστάμενης, βάσει των προαναφερθεισών διατάξεων του ν. 4303/2014, απαγόρευσης της συγκατεργασίας της αιθυλικής αλκοόλης με άλλες πρώτες ύλες παραγωγής ξυδιού, καθώς και της ανάμιξης ξυδιού από αλκοόλη με τις άλλες κατηγορίες ξυδιών.

Η υφιστάμενη, κατά τα ανωτέρω, σήμερα απαγόρευση, απολύτως δικαιολογημένη με βάση τη τεχνολογία και τη βιομηχανική πρακτική, είχε τεθεί για λόγους διασφάλισης της ορθής παρακολούθησης και της νόμιμης χρήσης της παραλαμβανόμενης, προς οξοποίηση, με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ., αιθυλικής αλκοόλης - δηλ. εν τέλει του φορολογικού αντικειμένου

- ταυτόχρονα δε και περιορισμού του διοικητικού βάρους για τις αρμόδιες Υπηρεσίες Ελέγχου (Χημικές Υπηρεσίες του Γ.Χ.Κ. και Τελωνεία).

Η, παρά ταύτα, κατάργησή της προτείνεται για λόγους διευκόλυνσης και υποβοήθησης της λειτουργίας ορισμένων εκ των υφισταμένων, στη χώρα μας, οξοποιείων τα οποία υστερούν τεχνολογικά – απαιτούμενου για τον εκσυγχρονισμό τους επενδύσεων σημαντικού ύψους και μάλιστα στη σημερινή δυσμενή για τη χώρα μας οικονομική συγκυρία – αλλά ταυτόχρονα και ως εκ της ανάγκης για την παραγωγή ιδιαίτερου προϊόντος προοριζόμενου μάλιστα κατά βάση για εξαγωγή.

Αναφορικά δε με τη διασφάλιση της παρακολούθησης και του ελέγχου της νόμιμης χρήσης της παραλαμβανόμενης, προς οξοποίηση, με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ., αιθυλικής αλκοόλης, δηλ. εν τέλει του φορολογικού αντικειμένου, προβλέπεται η εφαρμογή επιπρόσθετων διοικητικών μέτρων ως και διαδικασιών ελέγχου, μέσω σχετικής Απόφασης του κ. Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και προς τούτο προβλέπεται, στην προτεινόμενη διάταξη, η παροχή της σχετικής εξουσιοδότησης.

β. Η τροποποίηση των αναφερομένων στις σχετικές διατάξεις (άρθρο 1 παρ. 2 και 3) του διατάγματος της 5-5-1928 ημερομηνιών [1η Απριλίου και 31 Μαρτίου (του επομένου έτους) και η αντικατάστασή τους με εκείνους του οικονομικού έτους για λόγους προσαρμογής και ευθυγράμμισης προς την ισχύουσα σήμερα νομοθεσία (ν. 2969/2001) στην οποία δεν υπάρχει η έννοια της φορολογικής περιόδου εργασίας (1η Απριλίου έως 31 Μαρτίου του επομένου έτους) ήτοι εν τέλει για λόγους συνέπειας, σαφήνειας και διευκόλυνσης των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

Με τις διατάξεις των **άρθρων 116 και 117** τροποποιούνται οι ήδη υφιστάμενες μεταβατικές διατάξεις σε ό,τι αφορά τον χρόνο ισχύος του νέου τρόπου υπολογισμού των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής των δημοσίων εσόδων και τη σειρά είσπραξης αυτών τόσο κατά το άρθρο 72 (πρώην 66) του ν. 4174/2013 (Κώδικας Φορολογικής διαδικασίας) όσο και κατ' αναλογία, κατά το άρθρο 6 του ν. 356/74 (Κ.Ε.Δ.Ε.) και δίνεται παράταση για τον χρόνο εφαρμογής τους. Η παράταση αυτή κρίθηκε απαραίτητη δεδομένου ότι πρέπει σε ένα πολύ σύντομο, έως τις 31.12.2017, χρονικό διάστημα, να διενεργηθούν πολλαπλές τροποποιήσεις και προσαρμογές στα πληροφοριακά συστήματα ΟΠΣ TAXIS και TAXISnet προκειμένου να υπολογίζονται τόκοι, ανά ημέρα, κατά την είσπραξη για τη χρονική περίοδο από την επόμενη μέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 53 του Κ.Φ.Δ. και την παράγραφο 1 του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε. και να εφαρμοστεί η σειρά πίστωσης των καταβαλλόμενων ποσών, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 44 του Κ.Φ.Δ. και την παράγραφο 2 του άρθρου 6 του Κ.Ε.Δ.Ε. Η προτεινόμενη παράταση κρίνεται αναγκαία, επίσης, ενόψει της πληθώρας και της προτεραιοποίησης των στόχων και δράσεων του επιχειρησιακού σχεδίου της Α.Α.Δ.Ε. έτους 2017, όπως του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ν. 4469/2017 κ.α., για τους οποίους απαιτείται η συνδρομή των αρμόδιων για τις μηχανογραφικές εφαρμογές υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε.

Με τις διατάξεις του **άρθρου 118** σκοπείται: α) η κατάργηση της Επιτροπής Αξιολόγησης Καταγγελιών (Ε.Α.Κ.), αφού αυτή δεν δύναται νομίμως να συνεδριάζει από 30.06.2014 μετά την κατάργηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικής Επιθεώρησης (Γ.Δ.Ο.Ε.), δεδομένου του ότι τα μέλη της έπρεπε να έχουν την ιδιότητα του Οικονομικού Επιθεωρητή και να ανήκουν

στη Γ.Δ.Ο.Ε., προϋπόθεση που δεν υφίσταται, από την ως άνω κατάργηση και εφεξής και β) η διευθέτηση των εκκρεμών καταγγελιών με τη διαβίβασή τους στις οικείες Υπηρεσίες, κατά λόγο αρμοδιότητας ως εκ του περιεχομένου κάθε καταγγελίας.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του **άρθρου 119**, ρυθμίζεται εκ νέου το θέμα της εκπόνησης της Έκθεσης φορολογικών δαπανών, η οποία θα υποβάλλεται ετησίως από τον Υπουργό Οικονομικών και θα συνοδεύει τον Κρατικό Προϋπολογισμό κάθε έτους.

Επί του **άρθρου 120**

1. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, θεωρούμενο ως αυτοτελής δημόσια υπηρεσία, κατά την έννοια της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4369/2016, οφείλει να συστήσει την Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης (ΕΕΑ), που προβλέπεται στο άρθρο 21 του ν. 4369/2016.

Η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης είναι τριμελής και συγκροτείται από δύο Προϊσταμένους Γενικής Διεύθυνσης του φορέα στον οποίο ανήκουν οι αξιολογούμενοι υπάλληλοι και ένα Προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης από άλλο Υπουργείο ή άλλο φορέα, με ισάριθμους ομοιόβαθμους αναπληρωτές τους, από τον οικείο ή από άλλους φορείς. Η επιλογή αυτού του τελευταίου γίνεται με δημόσια κλήρωση, μεταξύ τουλάχιστον πέντε (5) υποψηφίων που προέρχονται από πέντε (5) διαφορετικούς φορείς.

Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν στον φορέα που αφορά η αξιολόγηση, θέσεις Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων, ο νόμος προβλέπει, στην παρ. 3 του άρθρου 21, ότι ορίζονται ως μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, προϊστάμενοι Διευθύνσεων, από τους οποίους υποχρεωτικά ένας προέρχεται από άλλο φορέα, οριζόμενος με τη διαδικασία του πέμπτου εδαφίου της παραγράφου 1 (ήτοι με δημόσια κλήρωση). Εάν δεν υπάρχουν ή δεν επαρκούν οι προϊστάμενοι Διευθύνσεων, οι υπάλληλοι των εν λόγω φορέων υπάγονται στην Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης του φορέα που τους εποπτεύει.

Στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους δεν υπάρχει Γενική Διεύθυνση, αλλά μόνο δύο Διευθύνσεις. Επομένως δεν επαρκούν οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων (αφού απαιτούνται τέσσερις, ήτοι δύο τακτικοί και δύο αναπληρωματικοί), ενώ περαιτέρω δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το ΝΣΚ εποπτεύεται, κατά κυριολεξία, από τον Υπουργό Οικονομικών.

Για τους λόγους αυτούς και για να λειτουργήσει ο νόμος για την αξιολόγηση, στο διοικητικό προσωπικό του Ν.Σ.Κ., πρέπει το κενό του νόμου να καλυφθεί, με την ένταξη του Ν.Σ.Κ. στη ρύθμιση του τελευταίου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 21, κατά την οποία η Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης στις Ανεξάρτητες Αρχές συγκροτείται από τα τακτικά μη αιρετά μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου αυτών, με την υποχρεωτική συμμετοχή ενός προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης προερχόμενου από άλλο φορέα, κατόπιν επιλογής του, σύμφωνα με τη διαδικασία του πέμπτου εδαφίου της ίδιας παραγράφου.

2. Με την παράγραφο 2 της προτεινόμενης ρύθμισης αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 23^Α του ν. 3086/2002, η οποία προστέθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4170/2013 και αντικαταστάθηκε στην ισχύουσα μορφή της, με την παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4438/2016, προκειμένου να αποσαφηνισθεί η σχετική διάταξη, οριζόμενου ρητώς ότι οι δαπάνες που βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και αφορούν αμοιβές και έξοδα φυσικών ή νομικών προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου, κατόπιν σχετικών εντολών λειτουργών του ΝΣΚ (όπως ενδεικτικά δικηγόρων, δικαστικών επιμελητών, μεταφραστών, πραγματογνωμόνων και συμβολαιογράφων), όπως και οι δαπάνες για δημοσιεύσεις στον τύπο και για μετακινήσεις

μελών του Ν.Σ.Κ. και γενικότερα οι δαπάνες που σχετίζονται με ενέργειες ενώπιον ημεδαπών δικαστηρίων, υπάγονται στην εξαιρετική διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 9 του π.δ. 113/2010 (ήδη παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. 80/2016), ήτοι δεν επιβάλλεται, για την εξόφλησή τους, ως αναγκαία προϋπόθεση η προηγούμενη ανάληψη υποχρέωσης. Η εν λόγω αποσαφήνιση απαιτείται προκειμένου να αρθεί η ασάφεια της διάταξης, η οποία, όπως έχει, μπορεί να οδηγήσει στο εσφαλμένο συμπέρασμα ότι οι ως άνω δαπάνες, οι οποίες ήταν (και εξακολουθούν να είναι) εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό του Ν.Σ.Κ., επιβαρύνουν πλέον τους προϋπολογισμούς των οικείων Υπουργείων.

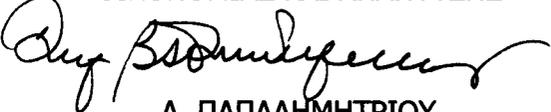
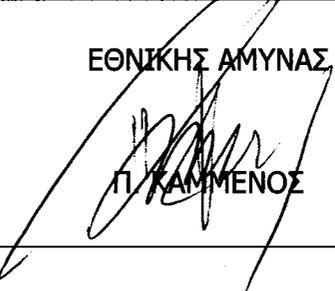
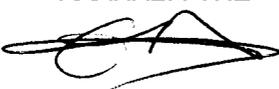
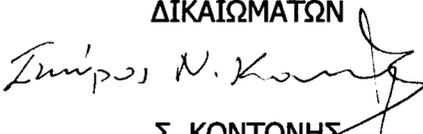
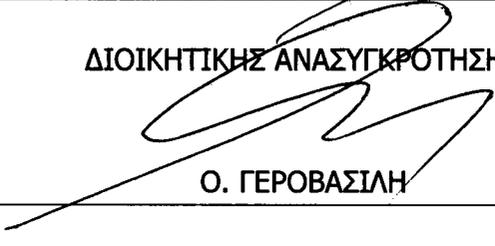
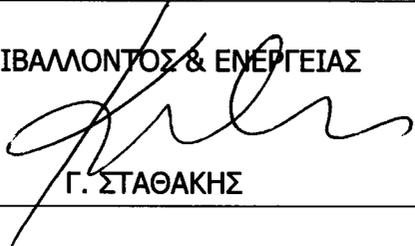
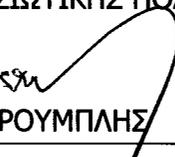
Προς άρση ενδεχόμενης σύγχυσης ορίζεται ρητά, με την προτεινόμενη διάταξη, ότι οι ως άνω δαπάνες, υπαγόμενες στην εξαιρετική ρύθμιση της παρ. 4 του άρθρου 9 του π.δ. 80/2016, εξακολουθούν να βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ν.Σ.Κ., αντίστοιχη δε μεταχείριση (ήτοι υπάγονται στην ως άνω διάταξη, που δεν απαιτεί την προηγούμενη ανάληψη υποχρέωσης) επιφυλάσσεται και για τις ομοειδείς δαπάνες (στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι αφορώσες νομικές ή τεχνικές γνωμοδοτήσεις που απαιτούνται στα πλαίσια διεξαγωγής εθνικών ή διεθνών διαιτητικών δικών), οι οποίες βαρύνουν, κατά τις οικείες διατάξεις, προϋπολογισμούς άλλων υπουργείων.

Τέλος ορίζεται ότι θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες που έχουν εκκαθαριστεί μέχρι σήμερα από τη Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων του Ν.Σ.Κ. και αφορούν τις ανωτέρω αμοιβές και έξοδα.

Τέλος, με το **άρθρο 121** ορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Αθήνα 14 Δεκεμβρίου 2017

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

<p>ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ</p> <p>Π. ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ</p>	<p>ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ</p> <p>Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ</p>
<p>ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ</p> <p>Π. ΚΑΜΜΕΝΟΣ</p>	<p>ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝ. ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ</p> <p>Ε. ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ</p>
<p>ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ</p> <p>Σ. ΚΟΝΤΟΝΗΣ</p>	<p>ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ</p> <p>Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ</p>
<p>ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ</p> <p>Ο. ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ</p>	<p>ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ</p> <p>Γ. ΣΤΑΘΑΚΗΣ</p>
<p>ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ</p> <p>Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ</p>	<p>ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ</p> <p>Π. ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ</p>
	<p>ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ</p> <p>Ε. ΚΥΡΙΑΚΟΥ</p>

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ